

zn. Priedavai⁴

VšĮ Lietuvos verslo paramos agentūra	
GAUTA	
2016 m.	10 mėn. 07 d.
Nr. R3-10214	

**REGIONINĖS PLĖTROS DEPARTAMENTO
PRIE VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS TAURAGĖS APSKRITIES SKYRIUS**

Biudžetinė įstaiga Vasario 16-osios g. 6, LT-72258 Tauragė Tel. (8 446) 61 620 Faks. (8 446) 62 009
El. p. taurage.rps@vrm.lt Duomenys kaupiami ir saugomi juridinių asmenų registre Kodas 302578543

Lietuvos verslo paramos agentūrai

2016-10-03

Nr. 51/9D-139

I

Nr.

DĖL TAURAGĖS REGIONO PROJEKTŲ SĄRAŠO PATEIKIMO

Vadovaudamiesi Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų regionų projektų atrankos tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2014 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 1V-893, 16 punktu, siunčiame Tauragės regiono plėtros tarybos 2016 m. rugsėjo 30 d. sprendimą Nr. 51/9S-24 „Dėl Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos priemonės 05.4.1-LVPA-R-821 „Savivaldybės jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų informacinės infrastruktūros plėtra“ iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų siūlomų bendrai finansuoti Tauragės regiono projektų sąrašo patvirtinimo“.

PRIDEDAMA:

1. Sprendimo kopija, 1 lapas.
2. Sąrašo kopija, 1 lapas.
3. 1 CD su susijusio projekcinio pasiūlymo ir jo priedų bei projekcinio pasiūlymo vertinimo išvados kopijomis.

Skyriaus vedėjas

Vidas Bičkus

TAURAGĖS REGIONO PLĖTROS TARYBA

SPRENDIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŪKIO MINISTERIJOS 2014–2020 METŲ EUROPOS SAJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS 05.4.1-LVPA-R-821 „SAVIVALDYBĖS JUNGIANČIŲ TURIZMO TRASŲ IR TURIZMO MARŠRUTŲ INFORMACINĖS INFRASTRUKTŪROS PLĖTRA“ IŠ EUROPOS SAJUNGOS STRUKTŪRINIŲ FONDŲ LĖŠŲ SIŪLOMŲ BENDRAI FINANSUOTI TAURAGĖS REGIONO PROJEKTŲ SĄRAŠO PATVIRTINIMO

2016 m. rugsėjo 30 d. Nr. 51/9S-24
Tauragė

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymo 15 straipsnio 7 dalies 6 punktu, Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, taisyklių patvirtinimo“, 11.2 papunkčiu, Tauragės regiono plėtros taryba **n u s p r e n d ž i a**

Pavirtinti Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos priemonės 05.4.1-LVPA-R-821 „Savivaldybės jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų informacinės infrastruktūros plėtra“ iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų siūlomų bendrai finansuoti Tauragės regiono projektų sąrašą (pridedama).

Tarybos pirmininkas

Jonas Gudauskas

Lietuvos Respublikos ūkio ministerija

05.4.1-LVPA-R-821 „Savivaldybes jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų informacinės infrastruktūros plėtra“

IŠ ES STRUKTŪRINIŲ FONDŲ LĖŠŲ SIŪLOMŲ BENDRAI FINANSUOTI TAURAGĖS REGIONO PROJEKTŲ SARAŠAS

2016-09-30 Nr. 05.4.1-LVPA-R-821-71

Eil. Nr.	Pareiškėjas	Preliminarus iš ES struktūrinių fondų lėšų siūlomo bendrai finansuoti projekto (toliau – projektas) pavadinimas	Preliminari projekto tinkamų finansuoti išlaidų suma (eurais)							Paraiškos finansuoti projektą pateikimo įgyvendinančiajai institucijai terminas	Projektų parengtumo reikalavimai ir kita reikalinga informacija (jei taikoma)	
			Iš viso	Projektui numatomas skirti finansavimas		Kiti projekto finansavimo šaltiniai						
				ES struktūrinių fondų lėšos	Nacionalinės projekto lėšos							
					Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos	Pareiškėjo ir partnerio (-ių) lėšos						Privatios lėšos
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1	Jurbarko rajono savivaldybės administracija	Savivaldybės jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų infrastruktūros plėtra Tauragės regione	466 925,52	396 886,69			70 038,83				2017-04-03	Netaikoma
IŠ VISO:			466 925,52	396 886,69			70 038,83					
Regionui numatytas ES struktūrinių fondų lėšų limitas:				396 887,00								

20 16 09 22 Nr. 5199-66

JURBARKO RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

Regioninės plėtros departamento
prie Vidaus reikalų ministerijos
Tauragės apskrities skyriui
Vasario 16-osios g. 6
72258 Tauragė

2016-09-22
[2016-09-15

Nr. R4-31-1688
Nr. 51/9D-124

DĖL PROJEKTINIO PASIŪLYMO PATEIKIMO PAGAL PRIEMONĘ NR. 05.4.1-LVPA-R-821 „SAVIVALDYBĖS JUNGIANČIŲ TURIZMO TRASŲ IR TURIZMO MARŠRUTŲ INFORMACINĖS INFRASTRUKTŪROS PLĖTRA“

Jurbarko rajono savivaldybės administracija teikia priemonės Nr. 05.4.1-LVPA-R-821 „Savivaldybės jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų informacinės infrastruktūros plėtra“ patikslintą projektinį pasiūlymą dėl regiono projekto įgyvendinimo – „Savivaldybės jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų infrastruktūros plėtra Tauragės regione“ Nr. PP/6.

PRIDEDAMA. Projektinis pasiūlymas dėl regiono projekto įgyvendinimo su priedais, 1 byla.

Administracijos direktorė

Vida Rekešienė

Jolanta Šeflerienė, tel. (8 447) 70163, el. p. jolanta.sefleriene@jurbarkas.lt

Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų
bendrai finansuojamų regionų projektų atrankos
tvarkos aprašo
1 priedas

JURBARKO RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS

(savivaldybės vykdomosios institucijos, teikiančios projektinį pasiūlymą, pavadinimas)

**SAVIVALDYBĖS JUNGIANČIŲ TURIZMO TRASŲ IR TURIZMO MARŠRUTŲ
INFORMACINĖS INFRASTRUKTŪROS PLĖTRA, 05.4.1-LVPA-R-821**

(priemonės, kurios sąrašui sudaryti teikiamas projektinis pasiūlymas dėl regiono projekto įgyvendinimo,
pavadinimas ir kodas)

PROJEKTINIS PASIŪLYMAS DĖL REGIONO PROJEKTO ĮGYVENDINIMO

2016-09-22 Nr. PP/6

(data)

Projekto pavadinimas	Savivaldybės jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų infrastruktūros plėtra Tauragės regione
-----------------------------	---

1. Projekto pareiškėjo duomenys

Pavadinimas, kodas	Jurbarko rajono savivaldybės administracija, 188713933
Kontaktai (adresas, telefonas, faksas, el. p. adresas)	Dariaus ir Girėno g. 96, Jurbarkas, tel. 8 447 70 153, faks. 8 447 70 166, el. p. info@jurbarkas.lt
Vadovas / Atsakingas asmuo (vardas ir pavardė, pareigos, tel., faks., el. p. adresas)	Vida Rekešienė, Jurbarko rajono savivaldybės administracijos direktorė, tel. 8 447 70 151, faks. 8 447 70 166, el. p. vida.rekesiene@jurbarkas.lt
Kontaktinis asmuo (vardas ir pavardė, pareigos, tel., faks., el. p. adresas)	Gaiva Mačiulaitienė, Jurbarko turizmo ir verslo informacijos centro direktorė, tel. 8 447 71 407, el. p. direktore@jurbarkas.info

2. Duomenys apie projekto partnerį

Ar projektas turi partnerį (-ius)	☒ taip ☐ ne (jeigu pažymima „ne“, kita lentelė nepildoma)
--	---

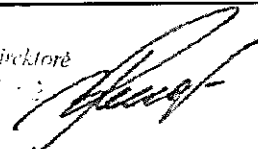
Partnerio Nr. 1 rekvizitai	Pavadinimas	Tauragės rajono savivaldybės administracija
	Kodas	188737457

Partnerio Nr. 2 rekvizitai	Pavadinimas	Pagėgių savivaldybės administracija
	Kodas	188746659

Partnerio Nr. 3 rekvizitai	Pavadinimas	Šilalės rajono savivaldybės administracija
	Kodas	188773720

Administracijos direktorė

Vida Rekešienė

9 priedas. Investicijų projektų atitikties investicijų projektų rengimo metodikai vertinimo klausimynas

I. Investicijų projekto bendrieji vertinimo klausimai

Eil. Nr.	Vertinimo klausimas / teiginys	Taip	Ne	Netaikoma	Po patikslinimo (jei taikoma)		Vertintojo komentaras
					Taip	Ne	
I.1.	Investicijų projekto (toliau – IP) aktualumas ir poreikiai pagrįsti ne senesniais nei praėjusių metų duomenimis	☒	☐	☐	☐	☐	<i>Naudojami 2015 metų duomenys</i>
I.2.	IP analizuojamoms tendencijoms atskleisti naudojami ne trumpesnio nei penkerių metų laikotarpio duomenys, o paklausos prognozės pagrįstos makroekonominėmis tendencijomis	☒	☐	☐	☐	☐	<i>Turizmo informacijos centrų lankytojų skaičius 2011-2015m. Vietinių turistų skaičius 2011-2015 m. Vietinių viendienių lankytojų skaičius 2011-2015 m. 1.1. Projekto socialinė – ekonominė aplinka (poskyriai 1.1.1, 1.1.2 ir 1.1.3)</i>
I.3.	IP pateikta informacija yra pagrįsta patikimais ir oficialiais informacijos šaltiniais	☒	☐	☐	☐	☐	<i>Turizmo informacijos centų duomenys, LR Statistikos departamento duomenys</i>
I.4.	IP duomenys yra vienareikšmiškai suprantami	☒	☐	☐	☐	☐	<i>Naudojami vienareikšmiai teiginiai, aiškiai atskleidžiantys požiūrį ir nuostatą.</i>
I.5.	IP sudaro visos pagrindinės struktūrinės dalys	☒	☐	☐	☐	☐	

II. Investicijų projekto kontekstas ir turinys

Eil. Nr.	Vertinimo klausimas / teiginys	Ta	Ne	Ne	Po patikslini-	Vertintojo komentaras
----------	--------------------------------	----	----	----	----------------	-----------------------

				mo (jei taikoma)			
				Taip	Ne		
II.1.	IP pristatytas viešosios (-ųjų) paslaugos (-ų), kuriai (-ioms) skirtas IP socialinis-ekonominis kontekstas, atskleidžia aktualią ir realią sektoriaus situaciją	☒	☐	☐	☐	☐	IP aprašyta (1. Projekto kontekstas): a) egzistuojančios problemos; b) teikiamos paslaugos trūkumai; c) viešosios paslaugos teikimo savivaldybėms reikalavimai; d) poreikių tendencijos.
II.2.	IP pristatyta viešosios (-ųjų) paslaugos (-ų) teikimo teisinė aplinka atskleidžia aktualią ir realią sektoriaus situaciją	☒	☐	☐	☐	☐	1.2. Teisinė aplinka
II.3.	IP atskleista esminė sprendžiama problema	☒	☐	☐	☐	☐	1.1. Sprendžiamos problemos
II.4.	IP identifikuoti aiškūs projekto tikslinės grupės poreikiai	☒	☐	☒	☐	☐	1.3. Tikslinių grupių poreikiai, Lentelė Nr.14
II.5.	Projekto tikslas atskleidžia pageidaujamus sisteminius, struktūrinius pokyčius	☒	☐	☐	☐	☐	2.1. Projekto tikslas.
II.6.	Projekto sąsajos su kitais projektais nesukuria kliūčių įgyvendinti projektą suplanuota apimtimi	☒	☐	☐	☐	☐	2.2. Sąsaja su kitais projektais. Nurodyti projektai nedubliuoja planuojamų projekto veiklų.
II.7.	Aiškiai apibrėžtos IP tikslinės grupės	☒	☐	☐	☐	☐	2.4. Projekto tikslinės grupės
II.8.	IP išlaikyta nuosekli vidinė projekto logika	☒	☐	☐	☐	☐	Lentelė Nr. 17. Projekto loginė schema. Projekto uždavinys įgyvendina nustatytą tikslą, projekto veiklos sudaro prielaidas pasiekti projekto uždavinį, o projekto rezultatai yra projekto veiklų padarinys. Suplanuoti projekto rezultatai atskleidžia, kiek bus išspręsta problema, kuriai skirtas projektas.
II.9.	IP organizacijos teisinis statusas ir funkcijos yra tiesiogiai susijusios su IP iškeltais tikslais	☒	☐	☐	☐	☐	Jurbarko rajono savivaldybės administracijos ir partnerių (Šilalės, Tauragės, Pagėgių savivaldybių administracijos) statusas ir funkcijos tiesiogiai susijusios su IP iškeltais tikslais.

III. Investicijų projekte nagrinėjamų alternatyvų pasirinkimo pagrįstumo vertinimas

Eil. Nr.	Vertinimo klausimas / teiginys	Taip	Ne	Netaikoma	Po patikslinimo (jei taikoma)		Vertintojo komentaras
					Taip	Ne	
III.1.	IP yra atliekama alternatyvų analizė	☒	☐	☐	☐	☐	<i>Alternatyvos išnagrinėtos pagal Optimalios projekto įgyvendinimo alternatyvos pasirinkimo kokybės vertinimo metodiką. IP pateikiama informacija dėl alternatyvų analizės taikymo ir palyginimo yra pagrįsta.</i>
III.2.	Pagrįstai pasirinktas (-i) IP nagrinėjamas (-i) projekto investavimo objektas (-ai) ir investavimo objekto tipas (-ai)	☒	☐	☐	☐	☐	<i>Nagrinėjamas investavimo objektas - inžinerinių statinių projektai, investavimo objekto tipas - naujų inžinerinių statinių statyba.</i>
III.3.	IP minimaliai nagrinėjamos projekto įgyvendinimo alternatyvos atitinka 4 priedo lentelėje nurodytas alternatyvas konkrečiam investavimo objekto tipui arba Ministerijos konkrečiame projektų finansavimo sąlygų apraše (toliau – PFSA), pagal kurį teikiamas vertinti IP, nustatytas privalomas nagrinėti alternatyvas	☐	☐	☒	☐	☐	<i>Alternatyvos išnagrinėtos pagal investavimo objekto tipui „naujų inžinerinių statinių statyba“ nurodytas projekto įgyvendinimo alternatyvas.</i>
III.4.	Pagrįstai pasirinktas alternatyvų vertinimo metodas: SNA ir/ar SEA	☒	☐	☐	☐	☐	

IV. Projekto įgyvendinimo alternatyvos pasirinkimas pagrįstas sąnaudų ir naudos analizės rezultatais

(Ši dalis pildoma tuo atveju, jeigu IP investavimo objektas (-ai) yra analizuojamas (-i) SNA metodu)

Eil. Nr.	Vertinimo klausimas / teiginys	Taip	Ne	Netaikoma	Po patikslinimo (jei taikoma)		Vertintojo komentaras
					Taip	Ne	

					Taip	Ne	
IV.1	IP nurodyti esami viešosios (-ųjų) paslaugos (-ų) teikimo finansiniai srautai pasirinkto dydžio projekto tikslinei grupei	☒	☐	☐	☐	☐	4. Finansinė analizė, Skaičiuoklė
IV.2	Projekto įgyvendinimo alternatyvoms įvertinti naudojamas vienodas pagrįstos trukmės analizės laikotarpis	☒	☐	☐	☐	☐	4.1. Projekto ataskaitinis laikotarpis, Skaičiuoklė
IV.3	Projekto įgyvendinimo alternatyvoms įvertinti naudojama vienoda pagrįsto dydžio finansinė diskonto norma	☒	☐	☐	☐	☐	4.2. Finansinė diskonto norma, Skaičiuoklė
IV.4	Projekto alternatyvų finansinėje analizėje naudojami finansiniai srautai nekoreguoti infliacijos dydžiu	☒	☐	☐	☐	☐	4.2. Finansinė diskonto norma, Skaičiuoklė
IV.5	Pristatytos ir pagrįstos PVM vertinimo prielaidos	☒	☐	☐	☐	☐	PVM skaičiuojamas kai tinkamos išlaidos. (Skaičiuoklė, I P priedas „Investicijų pagrindimas“)
IV.6	Racionaliai ir pagrįstai suplanuota investicijų vertė kiekvienai projekto įgyvendinimo alternatyvai	☒	☐	☐	☐	☐	Visiems investavimo objektams suplanuota investicijų vertė yra pagrįsta skaičiavimais, rinkos analize, suplanuotos tik projekto tikslui ir rezultatams pasiekti būtinos investicijos (4.3 skyriaus projekto lėšų srautai“ dalis „Investicijų išlaidos“, skaičiuoklė).
IV.7	Įvertinta kiekvienos projekto įgyvendinimo alternatyvos investicijų likutinė vertė	☒	☐	☐	☐	☐	4.3.1. Investicijų likutinė vertė, skaičiuoklė
IV.8	Projekto įgyvendinimo alternatyvų veiklos išlaidų dydžiai tinkamai pagrįsti	☒	☐	☐	☐	☐	4.3.2 Veiklos pajamų ir sąnaudų prognozė, skaičiuoklė.
IV.9	Projekto įgyvendinimo alternatyvų pajamų dydžiai tinkamai pagrįsti	☒	☐	☐	☐	☐	4.3.2 Veiklos pajamų ir sąnaudų prognozė, skaičiuoklė.
IV.10	Projekto įgyvendinimo alternatyvoms suplanuotos reinvesticijos ir / ar pateiktos kitos prielaidos užtikrinti projekto	☒	☐	☐	☐	☐	4.3.2 Veiklos pajamų ir sąnaudų prognozė Skaičiuoklė

	tęstinumą						
IV.11	Įvertinti mokesčių srantai projekto įgyvendinimo alternatyvų finansinėje analizėje	☒	☐	☐	☐	☐	<i>Skaičiuoklė</i>
IV.12	Pagrįstai įvertintas finansavimo poreikis kiekvienai projekto įgyvendinimo alternatyvai	☒	☐	☐	☐	☐	<i>4.3. Projekto lėšų srantai. Skaičiuoklė.</i>
IV.13	Metodiškai korektiškai apskaičiuotos projekto įgyvendinimo alternatyvų investicijų finansinių rodiklių reikšmės	☒	☐	☐	☐	☐	<i>4.4. Finansinių išlaidų- naudos analizės finansiniai rezultatai ir rodiklių palyginimas. Skaičiuoklė</i>
IV.14	Projekto įgyvendinimo alternatyvos yra finansiškai gyvybingos	☒	☐	☐	☐	☐	<i>Visi investavimo objektai yra finansiškai gyvybingi. (4.4. Finansinių išlaidų- naudos analizės finansiniai rezultatai ir rodiklių palyginimas, Lentelė 28 „Finansinių rodiklių palyginimas“, Skaičiuoklė)</i>
IV.15	Metodiškai korektiškai apskaičiuotos projekto įgyvendinimo alternatyvų kapitalo finansinių rodiklių reikšmės	☒	☐	☐	☐	☐	
IV.16	Ekonominiams rodikliams apskaičiuoti naudojami finansiniai srantai perskaičiuoti ekonominėmis kainomis	☒	☐	☐	☐	☐	<i>5.1. Rinkos kainų pavertimas į ekonomines (Skaičiuoklė):</i>
IV.17	Projekto įgyvendinimo alternatyvoms įvertinti naudojama vienoda pagrįsto dydžio socialinė diskonto norma	☒	☐	☐	☐	☐	<i>Socialinė diskonto norma – 5%, Skaičiuoklė</i>
IV.18	Projekto įgyvendinimo alternatyvų išorinis poveikis proporcingai atitinka projekto tikslinės grupės dydį, IP sprendžiamas problemas ir yra tiesiogiai susijęs su projekto tikslu	☒	☐	☐	☐	☐	<i>5.2. Išorinio poveikio vertinimas, Skaičiuoklė.</i>
IV.19	Metodiškai korektiškai apskaičiuotos projekto įgyvendinimo alternatyvų ekonominiai rodikliai	☒	☐	☐	☐	☐	
IV.20	Optimali projekto įgyvendinimo alternatyva pasirinkta pagal projekto	☒	☐	☐	☐	☐	<i>Visų investavimo objektų EGDV > 0, ENIS >, EVGN > 5%</i>

įgyvendinimo ekonominių rodiklių reikšmės	alternatyvų						
--	-------------	--	--	--	--	--	--

V. Projekto įgyvendinimo alternatyvos pasirinkimas pagrįstas sąnaudų efektyvumo rodikliu

Netaikoma

Eil. Nr.	Vertinimo klausimas / teiginys	Taip	Ne	Netaikoma	Po patikslinimo (jei taikoma)		Vertintojo komentaras
					Taip	Ne	
V.1	Pasirinktas projekto tikslą rodantis produkto stebėsenos arba projekto fizinis veiklų įgyvendinimo rodiklis, kuris yra bendras visoms vertinamoms projekto įgyvendinimo alternatyvoms	☐	☐	☐	☐	☐	<i>Įsitikinama, kad lyginant alternatyvas pasirinktas bendras produkto stebėsenos arba fizinis veiklų įgyvendinimo rodiklis, taip pat įsitikinama, kad produkto stebėsenos arba projekto fizinis veiklų rodiklis yra adekvatus projekto tikslui, uždaviniams, užsibrėžtiems rezultatams. Vertinama informacijos pagrįstumas IP tekstinėje dalyje, informacijos atitikimas IP tekstinei daliai – SEA skaičiuoklės darbalapio „Pradžia“ „Pagrindinis siekiamas produkto stebėsenos rodiklis:“ eilutėse „pavadinimas“ ir „kiekybinė išraiška absoliučiais skaičiais“. Metodinis pagrindas: IP rengimo metodikos 3.5 skyriaus „Palyginkite alternatyvas“ nuostatos.</i>
V.2	Racionaliai ir pagrįstai suplanuota investicijų vertė kiekvienai projekto įgyvendinimo alternatyvai	☐	☐	☐	☐	☐	<i>Įsitikinama, kad racionaliai ir pagrįstai apskaičiuotos projekto veiklų vykdymo investicijų sumos kiekvienai vertinamai projekto įgyvendinimo alternatyvai. Taip pat įvertinama, kad kiekvienai alternatyvai suplanuotos tik projekto tikslui ir rezultatams pasiekti būtinos investicijos. Vertinama informacijos pagrįstumas IP tekstinėje dalyje, taip pat SEA skaičiuoklės alternatyvų darbalapių (1, 2 ir t.t.) stulpeliai „Galimos veiklos, siekiant stebėsenos rodiklio“, „Veiklos pagrindimo“, „Veiklos vykdymo kaina“ ir „Kainos apskaičiavimo pagrindimas“. Metodinis pagrindas: IP rengimo metodikos 3.5 skyriaus „Palyginkite alternatyvas“ nuostatos.</i>
V.3	Korektiškai apskaičiuotas kiekvieno projekto įgyvendinimo alternatyvos sąnaudų efektyvumo rodiklis	☐	☐	☐	☐	☐	<i>Jei naudojama standartinė SEA skaičiuoklė, nurodoma „Taip“ neatliekant papildomo vertinimo. Jei standartinė SEA skaičiuoklė nenaudojama, įsitikinama, kad kiekvienai projekto įgyvendinimo alternatyvai sąnaudų efektyvumo rodiklis apskaičiuotas padalijant atitinkamos investicijos investicijų sumą iš produkto stebėsenos arba projekto fizinio veiklų įgyvendinimo rodiklio reikšmės. Metodinis pagrindas: IP rengimo metodikos 3.5 skyriaus „Palyginkite alternatyvas“ nuostatos.</i>
V.4	Optimali projekto įgyvendinimo alternatyva pasirinkta pagal didžiausią sąnaudų efektyvumo rodiklį	☐	☐	☐	☐	☐	<i>Įsitikinama, kad optimali projekto įgyvendinimo alternatyva pasirinkta pagal didžiausią korektiškai apskaičiuotą sąnaudų efektyvumo rodiklį. Vertinama informacija IP tekstinėje dalyje, taip pat SEA skaičiuoklės darbalapyje „Pradžia“ stulpelyje „Sąnaudų efektyvumo rodiklis“. Metodinis pagrindas: IP rengimo metodikos 3.5 skyriaus „Palyginkite alternatyvas“ nuostatos.</i>

VI. Projekto rizikos ir jautrumas

Eil. Nr.	Vertinimo klausimas / teiginys	Taip	Ne	Netaikoma	Po patikslinimo (jei taikoma)		Vertintojo komentaras <i>[Pakomentuojama, kaip atitinka / neatitinka vertinimo kriterijų, papildomą informaciją dėl vertinimo pagrindimo/paaiškinimo ištrinti]</i>
					Taip	Ne	
VI.1	Atlikta jautrumo analizė	☒	☐	☐	☐	☐	
VI.2	Atlikta scenarijų analizė	☒	☐	☐	☐	☐	
VI.3	Nustatytos pagrįstos kintamųjų tikimybės	☒	☐	☐	☐	☐	
VI.4	Pagrįstai įvertintos projekto rizikos	☒	☐	☐	☐	☐	
VI.5	Pristatytas ir pagrįstas rizikos priimtinumai	☒	☐	☐	☐	☐	
VI.6	Numatyti rizikų optimalūs valdymo veiksmai	☒	☐	☐	☐	☐	

VII. Investicijų projekto įgyvendinimo planas

Eil. Nr.	Vertinimo klausimas / teiginys	Taip	Ne	Netaikoma	Po patikslinimo (jei taikoma)		Vertintojo komentaras
					Taip	Ne	

VII.1	Parengtas IP įgyvendinimo planas yra realus pasiekti projekto tikslus	☒	☐	☐	☐	☐	VIII. Projekto įgyvendimo planas.
VII.2	Pristatyta projekto vieta ir projekto valdymo komanda	☒	☐	☐	☐	☐	8.1. Projekto vieta, 8.2. Projekto komanda
VII.3	Nurodytos projekto prielaidos ir aprašytas tęstinumas	☒	☐	☐	☐	☐	8.3. Projekto prielaidos ir tęstinumas. 8.4. Projekto tęstinumas

VERTINIMO IŠVADA:

Projektas atitinka Investicijų projektų rengimo metodikos nuostatas. Projekto įgyvendinimo alternatyvos A.1, A.2 pasirinkimas pagrįstas sąnaudų ir naudos analizės rezultatais:

	A.1	A.2		
EGDV, Eur	130 468	51 455		
EVGN, %	24,98	11,01		
ENIS	1,351	1,098		

Pasirinktai projekto įgyvendinimo alternatyvai realizuoti nėra žinomų teisinių, techninių ir socialinių apribojimų.

**Regioninės plėtros departamento prie Vidaus reikalų ministerijos
Tauragės apskrities skyrius**

**PROJEK TINIO PASIŪLYMO DĖL REGIONO PROJEKTO ĮGYVENDINIMO
VERTINIMO IŠVADA**

2016-09-29 Nr. 51PVI/9-16

Tauragė

1. Projektinio pasiūlymo dėl regiono projekto įgyvendinimo (toliau – projektinis pasiūlymas) duomenys

Projektiniame pasiūlyme nurodyto projekto (toliau – projektas) pavadinimas	<i>Savivaldybės jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų infrastruktūros plėtra Tauragės regione</i>
Savivaldybės vykdomosios institucijos, pateikusios projektinį pasiūlymą, pavadinimas	<i>Jurbarko rajono savivaldybės administracijos direktorius</i>
Pareiškėjo pavadinimas	<i>Jurbarko rajono savivaldybės administracija</i>
Preliminari projekto tinkamų finansuoti išlaidų suma (eurais)	466 925,52
2014-2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos (toliau – Veiksmų programa) prioriteto įgyvendinimo priemonės pavadinimas ir numeris	05.4.1-LVPA-R-821 „Savivaldybės jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų informacinės infrastruktūros plėtra“
Projektinio pasiūlymo gavimo data ir registravimo numeris	2016-08-16 Nr. 51PP9-44 Patikslintas: 2016-09-22 Nr. 51PP9-66 Pateikti papildomi priedai: 2016-09-29 Nr. 51/9G-107

2. Projektinio pasiūlymo įvertinimas

Nr.	Vertinimo aspektas	Taip / Ne / Netaikoma	Pastabos / paaiškinimai (Nurodomas pasirinkto vertinimo „Taip/ne/Netaikoma“ pagrindimas, taip pat dokumentai, kurie buvo peržiūrėti siekiant įvertinti konkretų vertinimo aspektą)
2.1	Projekto tikslai ir uždaviniai atitinka bent vieną Veiksmų programos prioriteto konkretų uždavinį ir siekiamą rezultatą.	Taip	Projektinis pasiūlymas (toliau – PP) „3. Projekto aprašymas. Projekto atitiktis“
2.2	Projektas atitinka regiono plėtros plano nuostatas.	Taip	Projektinis pasiūlymas (toliau – PP) „3. Projekto aprašymas. Projekto atitiktis“
2.3	Projektas atitinka integruotos	Netaikoma	Projektinis pasiūlymas (toliau – PP) „3.

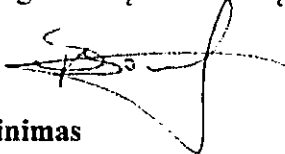
	teritorijos vystymo programos veiksmų plano nuostatas.		Projekto aprašymas. Projekto atitiktis“
2.4.	Projektas atitinka projektų finansavimo sąlygų apraše nurodyto (-ų) strateginio planavimo dokumento (-ų) nuostatas.	Taip	Projektinis pasiūlymas (toliau – PP) „3. Projekto aprašymas. Projekto atitiktis“
2.5.	Projektas atitinka specialiųjų projektų atrankos kriterijus.	Taip	Projektinis pasiūlymas (toliau – PP) „3. Projekto aprašymas. Projekto atitiktis“
2.6.	Projekto parengtumas atitinka projektų finansavimo sąlygų apraše nustatytus reikalavimus arba gali tenkinti tokį reikalavimą suėjus paraiškos pateikimo terminui.	Netaikoma	PFSA 26 p.
2.7.	Projekto įgyvendinimo alternatyvos pasirinkimas pagrįstas sąnaudų ir naudos analizės rezultatais:	Taip	Kadangi 2.7.1.-2.7.5 aspektai įvertinti teigiamai, daroma išvada, kad projekto įgyvendinimo alternatyvos pasirinkimas pagrįstas sąnaudų ir naudos analizės rezultatais:
	2.7.1. projekto įgyvendinimo alternatyvoms įvertinti naudojamos pajamų, sąnaudų, finansavimo šaltinių, sukuriamos naudos ir kitos prielaidos yra pagrįstos;	Taip	Investicijų projekto (toliau – IP) 4 skyriuje „Finansinė analizė“ (41-44 p.), 5.2.1. poskyryje „Skaičiavimų prielaidos“ (46 p.) ir skaičiuoklėje projekto įgyvendinimo alternatyvoms įvertinti naudojamos pajamų, sąnaudų, finansavimo šaltinių, sukuriamos naudos ir kitos prielaidos yra pagrįstos.
	2.7.2. projekto įgyvendinimo alternatyvoms įvertinti naudojamas vienodas pagrįstos trukmės analizės laikotarpis;	Taip	IP „4.1. Projekto ataskaitinis laikotarpis“ (41 p.) bei skaičiuoklėje projekto įgyvendinimo alternatyvoms įvertinti naudojamas vienodas 15 metų trukmės analizės laikotarpis atitinka rekomenduojamą įgyvendinimo alternatyvų ataskaitinio periodo trukmę pagal pasirinktą sektorių
	2.7.3. projekto įgyvendinimo alternatyvoms įvertinti naudojama vienoda pagrįsto dydžio diskonto norma;	Taip	IP „4.2. Finansinė diskonto norma“ (41 p.) ir skaičiuoklėje alternatyvoms įvertinti naudojama vienoda 4% dydžio finansinė diskonto norma.
	2.7.4. optimali projekto įgyvendinimo alternatyva pasirinkta pagal projekto įgyvendinimo alternatyvų finansinių ir (arba) ekonominių rodiklių (grynosios dabartinės vertės, vidinės gražos normos, naudos ir sąnaudų santykio) reikšmes;	Taip	IP „4.4. Finansinių išlaidų-naudos analizės finansiniai rezultatai ir rodiklių palyginimas“ (43 p.), „5.3 Alternatyvų palyginimas socialinę –ekonominę naudą“ (46 p.) ir skaičiuoklėje optimali projekto įgyvendinimo alternatyva pasirinkta pagal projekto įgyvendinimo alternatyvų finansinių ir ekonominių rodiklių reikšmes.
	2.7.5. pasirinktai projekto įgyvendinimo alternatyvai realizuoti nėra žinomų teisinių, techninių ir socialinių	Taip	Optimaliai alternatyvai įgyvendinti IP nėra identifikuota jokių teisinių, techninių ir socialinių apribojimų

	apribojimų.		
2.8.	Projekto įgyvendinimo alternatyvos pasirinkimas pagrįstas sąnaudų efektyvumo rodikliu.	Netaikoma	Projekto įgyvendinimo alternatyvos pasirinkimas pagrįstas sąnaudų ir naudos analizės rezultatais, todėl sąnaudų efektyvumo rodiklis netaikomas (Optimalios projekto įgyvendinimo alternatyvos pasirinkimo kokybės vertinimo metodikos 3 priedas).
2.9.	Projekto veiklos atitinka projektų finansavimo sąlygų apraše numatytas veiklas.	Taip	PP „3. Projekto aprašymas (santrauka)“, „4. Projekto tikslas, uždavinys (-iai), veikla (-os), fiziniai rodikliai“, IP „2.5. Projekto uždaviniai“ (Lentelė 17. Projekto loginė schema) projekto veikla atitinka PFSA 11 p. nurodytą veiklą.
2.10.	Projektas atitinka veiklų kompleksiskumo reikalavimą	Netaikoma	PFSA
2.11.	Projekte nėra nustatyta dvigubos tos pačios veiklos tų pačių išlaidų finansavimo rizika.	Taip	PP „10. Duomenys apie kitas su projektu susijusias lėšas...“ nėra nurodytų susijusių projektų. Pateiktų duomenų teisingumas pagal galimybes patikrintas prieinamuose informacijos šaltiniuose. Duomenų teisingumą patvirtina prie PP pridedama pareiškėjo deklaracija 2016-08-12 Nr. R4-31-1462. Manoma kad dvigubos tos pačios veiklos tų pačių išlaidų finansavimo rizikos nėra.
2.12.	Pateikti visi projektinio pasiūlymo priedai, nurodyti projektų finansavimo sąlygų apraše.	Taip	PP „9. Projektinio pasiūlymo priedai“. Pateikti visi PFSA 46 p. nurodyti priedai: investicijų projektas, sąnaudų naudos analizės rezultatų lentelė.

3. Išvados dėl projektinio pasiūlymo vertinimo išvados 2 punkte nurodytiems reikalavimams atitikties

Projektinis pasiūlymas atitinka visus projektinio pasiūlymo vertinimo išvados 2 punkte nustatytus reikalavimus ir gali būti įtraukiamas į regiono projektų sąrašą.

Severinas Bartašius

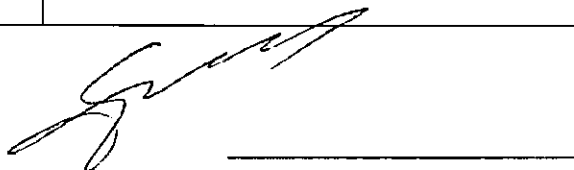

4. Išvados tvirtinimas

Pritarti vertintojo išvadai

Pastabos	
----------	--

Simas Einkis

**ALTERNATYVOS A1
INVESTICIJŲ POREIKIO PAGRINDIMAS**

	Krypties rodyklės su stulpu	Medinis metro aukščio stendas	Metalinis metro aukščio stendas	Atminimo lenta	Informacinis stendas miestui	Krypties rodyklė į lankytiną vietą	Plastikinė krypties lentelė	Trafaretinis dažymas ant medžių	Medinis pilno ūgio stendas	Miesto pavadinimas didelis prielaukoje	Infoterminalas pritaikytas neįgaliesiems	Iš viso
Įkainiai												
Kaina be PVM	1.000	500	1.000	150	1.100	102	31	5	900	144	23.200	
Įrengimo kaina	50	50	50	30	50	30	30	5	50	70	1.000	
Cinkuotas stovas d6O3mm (3,95m.)	-	-	-	-	-	-	35	-	-	-	-	
Įrengimo kaina	-	-	-	-	-	-	40	-	-	-	-	
Cinkuotas stovas d6O3mm (3,5m.)	-	-	-	-	-	40	-	-	-	-	-	
Įrengimo kaina	-	-	-	-	-	40	-	-	-	-	-	
Suma su PVM	1.271	666	1.271	218	1.392	257	165	11	1.150	259	29.282	
Kiekis												
Tauragė	26	-	18	-	13	120	72	-	-	-	2	251
Jurbarkas	18	11	9	-	9	65	150	142	-	5	1	410
Šilalė	22	7	24	2	10	87	60	20	4	-	-	236
Pagėgiai	4	1	11	3	8	28	38	-	-	-	-	93
Iš viso	70	19	62	5	40	300	320	162	4	5	3	
Suma												
Tauragė	33.033	-	22.869	-	18.090	30.782	11.848	-	-	-	58.564	175.186
Jurbarkas	22.869	7.321	11.435	-	12.524	16.674	24.684	1.632	-	1.295	29.282	127.714
Šilalė	27.951	4.659	30.492	436	13.915	22.317	9.874	230	4.598	-	-	114.471
Pagėgiai	5.082	666	13.976	653	11.132	7.183	6.253	-	-	-	-	44.944
Iš viso	88.935	12.645	78.771	1.089	55.660	76.956	52.659	1.862	4.598	1.295	87.846	462.316

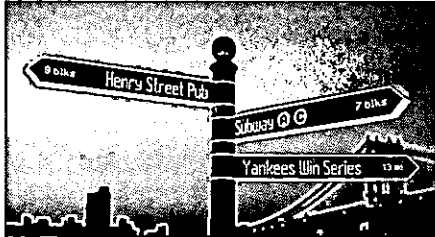

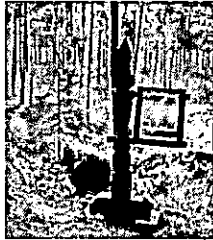
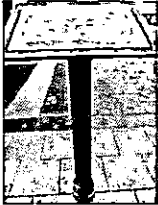
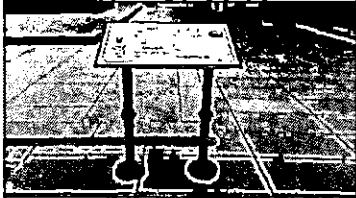

Ženklių įrengimo kainos nustatytos remiantis pagal įmonių PPH „GICOR“ (Lenkija), Estendai.lt (UAB „Reklamos4“); UAB „Spaudos departamentas“; UAB „Eismo juosta“; UAB „Kelio ženklai“; UAB „Baltuvos projektai“, UAB „ALTUM RETAIL“ pateiktą informaciją.

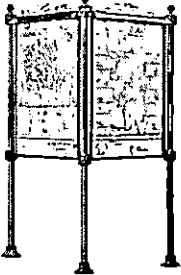

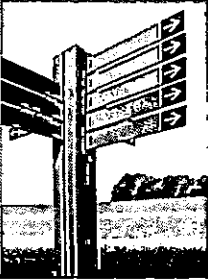
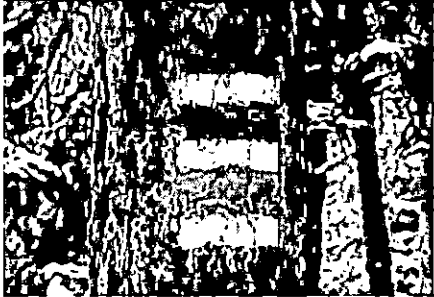
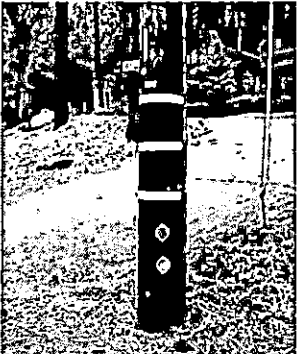
**ALTERNATYVOS A2
INVESTICIJŲ POREIKIO PAGRINDIMAS**

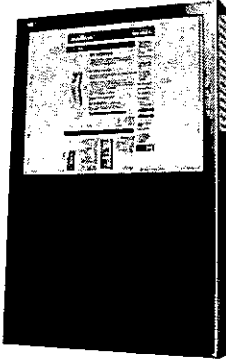
	Krypties rodyklės su stulpu	Medinis metro aukščio stendas	Metalinis metro aukščio stendas	Atminimo lenta	Informacinis stendas miestui	Krypties rodyklė į lankytiną vietą	Plastikinė krypties lentelė	Trafaretinis dažymas ant medžių	Medinis pilno ūgio stendas	Miestelio pavadinimas didelis prielaukoje	Infoterminalas pritaikytas neįgaliesiems	Iš viso
Įkainiai												
Kaina be PVM	1.230	615	1.230	185	1.353	125	38	6	1.107	177	28.536	
Įrengimo kaina	62	62	62	37	62	37	37	6	62	86	1.230	
Cinkuotas stovas d603mm (3,95m.)	-	-	-	-	-	-	43	-	-	-	-	
Įrengimo kaina	-	-	-	-	-	-	49	-	-	-	-	
Cinkuotas stovas d603mm (3,5m.)	-	-	-	-	-	49	-	-	-	-	-	
Įrengimo kaina	-	-	-	-	-	49	-	-	-	-	-	
Suma su PVM	1.563	819	1.563	268	1.712	316	202	14	1.414	318	36.017	
Kiekis												
Tauragė	26	-	18	-	13	120	72	-	-	-	2	251
Jurbarkas	18	11	9	-	9	65	150	142	-	5	1	410
Šilalė	22	7	24	2	10	87	60	20	4	-	-	236
Pagėgėjai	4	1	11	3	8	28	38	-	-	-	-	93
Iš viso	70	19	62	5	40	300	320	162	4	5	3	990
Suma												
Tauragė	40.631	-	28.129	-	22.250	37.862	14.573	-	-	-	72.034	215.479
Jurbarkas	28.129	9.004	14.064	-	15.404	20.509	30.361	2.008	-	1.592	36.017	157.089
Šilalė	34.380	5.730	37.505	536	17.115	27.450	12.145	283	5.656	-	-	140.799
Pagėgėjai	6.251	819	17.190	804	13.692	8.835	7.692	-	-	-	-	55.281
Iš viso	109.390	15.553	96.888	1.339	68.462	94.656	64.771	2.290	5.656	1.592	108.051	568.648

Ženklių įrengimo kainos nustatytos remiantis pagal įmonių PPH „GICOR“ (Lenkija), Estendai.lt (UAB „Reklamos4“); UAB „Spaudos departamentas“; UAB „Eismo juosta“; UAB „Kelio ženklai“; UAB „Baltuvos projektai“, UAB „ALTUM RETAIL“ pateiktą informaciją.

ALTERNATYVŲ SKIRTUMAI

Ženklo tipas	Alternatyva		Alternatyvų skirtumai, pastabos
	A1	A2	
Krypties rodyklės su stulpu			Alternatyvos A2 atveju įrengiamas integruotas arba papildomas krypties rodyklės apšvietimas
Medinis metro aukščio stendas			Alternatyvos A2 atveju stendas papildomas regiono architektūrą atitinkančiais medžio drožybos elementais.
Metalinis metro aukščio stendas			Alternatyvos A2 atveju įrengiamas didesnis, daugiau informacijos talpinantis stendas
Atminimo lenta			Alternatyvos A2 atveju įrengiama granitinė, reljefinė atminimo lenta.

Ženklų tipas	Alternatyva		Alternatyvų skirtumai, pastabos
	A1	A2	
Informacinis stendas miestui			Alternatyvos A2 atveju įrengiama kelių paviršių (dvipusis, tripusis) stendas
Krypties rodyklė į lankytiną vietą			Alternatyvos A2 atveju krypties rodyklė papildoma dviračių trasos numerio ženklu
Plastikinė krypties lentelė			Alternatyvos A2 atveju taikoma standartinė plastikinių krypties lentelių (nuorodų) architektūrinė išraiška.
Trafaretinis dažymas ant medžių			Alternatyvos A2 atveju trafaretinis dažymas ant medžių atliekamas šviesą atspindinčiais dažais, papildomai įrengiama atšvaitas.

Ženklių tipas	Alternatyva		Alternatyvų skirtumai, pastabos
	A1	A2	
Medinis pilno ūgio stendas			<p>Alternatyvos A2 atveju stendas papildomas regiono architektūrą atitinkančiais medžio drožybės elementais.</p>
Miestelio pavadinimas didelis priplaukoje			<p>Alternatyvos A2 atveju miestelio pavadinimo ženklas papildomas kita informacija ir nuorodomis</p>
Infoterminalas pritaikytas neįgaliesiems			<p>Alternatyvos A2 atveju infoterminalas papildomas nuotolinės prieigos ir viešojo bevielio Wi-Fi ryšio galimybėmis</p>

3. Projekto aprašymas (santrauka)

Trumpas projekto esmės aprašymas

Jurbarko rajono savivaldybės administracija kartu su projekto partneriais – Tauragės, Šilalės ir Pagėgių savivaldybių administracijomis, planuoja įrengti turizmo trasų ženklavimo infrastruktūrą ir užtikrinti turistų bei lankytojų informuotumą apie turizmo maršrutuose ir turizmo trasose esančias lankytinas vietas, skatinti socialinę ir ekonominę plėtrą, kurti palankią aplinką investicijoms, sudaryti sąlygas įvairesnėms, labiau prieinamoms ir aukštesnės kokybės viešosioms paslaugoms, skatinti palankias sąlygas paslaugų sektoriui, prisidėti prie gyvenimo kokybės ir aplinkos gerinimo.

Pagrindinės Projektu sprendžiamos problemos:

1. Tikslinių grupių poreikius atitinkančios infrastruktūros trūkumas Tauragės regione;
2. Patrauklių, saugių ir tikslinės grupės poreikius atitinkančių viešųjų turizmo paslaugų trūkumas Tauragės regione;
3. Verslui patrauklios aplinkos ir galimybių Tauragės regione trūkumas.

Apibendrintai, investicijų projekto metu sprendžiamą problemą galima įvardinti kaip turizmo vieningos ir kompleksinės turizmo informacinės infrastruktūros trūkumas Tauragės regione.

Projekto įgyvendinimas leistų pagerinti Tauragės regiono turistinį potencialą, užtikrinti visapusišką turizmui svarbių viešųjų erdvių panaudojimą ir tokiu būdu padidinti regiono patrauklumą gyventojams ir svečiams. Pagausėjęs regiono lankytojų ir turistų skaičius sukurtų papildomos paklausos vietiniam verslui ir sudarytų sąlygas verslo plėtrai.

Projekto atitiktis:

- 1) 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programai (toliau – Veiksmų programa) (projekto tikslai ir uždaviniai atitinka bent vieną Veiksmų programos prioriteto konkretų uždavinį);
- 2) regiono plėtros planui (nurodant regiono plėtros plano tikslą, įgyvendinimo uždavinį, priemonę ir projektą);
- 3) projektų finansavimo sąlygų apraše nurodytiems nacionalinio strateginio planavimo dokumentams;
- 4) Veiksmų programos stebėsenos komiteto patvirtintiems specialiesiems projektų atrankos kriterijams;
- 5) integruotai teritorijos vystymo programai, jei projektas prisideda prie Integruotos teritorijos vystymo programos įgyvendinimo (nurodant atitiktį konkrečiam integruotos teritorijos vystymo programos veiksmų plano tikslui, uždaviniui ir veiksmui).

1. Projektas atitinka 2014 – 2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos (toliau – Veiksmų programa).

- 5 Prioritetas - Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos:

- ✓ 5.4.1 Uždavinys - Padidinti kultūros ir gamtos paveldo aktualumą, lankomumą ir žinomumą, visuomenės informuotumą apie juos supančią aplinką;

05.4.1-LVPA-R-821 Priemonė - Savivaldybės jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų informacinės infrastruktūros plėtra;

Projekte „Savivaldybės jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų infrastruktūros plėtra Tauragės regione“ yra remiama Jurbarko rajono savivaldybės administracijos kartu su projekto partneriais – Tauragės, Šilalės ir Pagėgių savivaldybių administracijomis, iniciatyva įrengti turizmo trasų ženklavimo infrastruktūrą ir užtikrinti turistų bei lankytojų informuotumą apie turizmo maršrutuose ir turizmo trasose esančias lankytinas vietas, skatinant socialinę ir ekonominę plėtrą, kurti palankią aplinką investicijoms, socialinei ir ekonominei plėtrai, sudaryti sąlygas įvairesnėms, labiau prieinamoms ir aukštesnės kokybės viešosioms paslaugoms, sudaryti palankias sąlygas paslaugų

sektoriui, prisidėti prie gyvenimo kokybės ir aplinkos gerinimo.

2. Tauragės regiono plėtros plano 2014-2020 m.

- 1. Prioritetas – Subalansuotas, darnia plėtra pagristas ekonominis augimas:
 - 1.2. Tikslas – Pagerinti sąlygas investicijų pritraukimui, sudaryti palankią aplinką verslui vystytis, ekonominės veiklos efektyvumui didinti:
 - ✓ 1.2.3. Uždavinys – Vykdyti informacines marketingo priemones, skatinančias viešąsias ir privačias investicijas į rekreacijos ir turizmo sistemos plėtrą, gerinti turizmo įvaizdį ir didinti paslaugų prieinamumą;
 - 1.2.3.1. Priemonė – Savivaldybės jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų informacinės infrastruktūros plėtra;

3. Lietuvos turizmo plėtros 2014–2020 programa

- Strateginis tikslas – Didinti Lietuvos turizmo sektoriaus konkurencingumą:
 - 2. Tikslas – Didinti Lietuvos, kaip turistinės valstybės, žinomumą ir gerinti jos įvaizdį:
 - ✓ 2.3. Uždavinys – Diegti Lietuvoje turizmo objektų informacinės ženklavimo sistemos priemones:
 - 2.3.1. Vertinimo kriterijus – Turizmo trasos ir turizmo maršrutai, kuriuose įrengta bendra turizmo informacinė sistema (vienetais).

Tauragės regiono plėtros plano 2014-2020 m.

- 1. Prioritetas – Subalansuotas, darnia plėtra pagristas ekonominis augimas:
 - 1.2. Tikslas – Pagerinti sąlygas investicijų pritraukimui, sudaryti palankią aplinką verslui vystytis, ekonominės veiklos efektyvumui didinti:
 - ✓ 1.2.3. Uždavinys – Vykdyti informacines marketingo priemones, skatinančias viešąsias ir privačias investicijas į rekreacijos ir turizmo sistemos plėtrą, gerinti turizmo įvaizdį ir didinti paslaugų prieinamumą;
 - 1.2.3.1. Priemonė – Savivaldybės jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų informacinės infrastruktūros plėtra;

Projektu „Savivaldybės jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų infrastruktūros plėtra Tauragės regione“ siekiama didinti Lietuvos, kaip turistinės valstybės, žinomumą ir gerinti jos įvaizdį, diegiant turizmo objektų informacinės ženklavimo sistemos priemones, ženklinant Jurbarko, Tauragės, Šilalės ir Pagėgių turistinius maršrutus ir lankytinus objektus. Projekto metu bus įrengti 990 informaciniai ženklai, kas pilnai atitinka Lietuvos turizmo plėtros 2014–2020 programos tikslus ir uždavinius bei Tauragės regiono plėtros plano 2014-2020 m. tikslus ir uždavinius.

4. Lietuvos turizmo plėtros 2014–2020 programa

- Strateginis tikslas – Didinti Lietuvos turizmo sektoriaus konkurencingumą:
 - 2. Tikslas – Didinti Lietuvos, kaip turistinės valstybės, žinomumą ir gerinti jos įvaizdį:
 - ✓ 2.3. Uždavinys – Diegti Lietuvoje turizmo objektų informacinės ženklavimo sistemos priemones:
 - 2.3.1. Vertinimo kriterijus – Turizmo trasos ir turizmo maršrutai, kuriuose įrengta bendra turizmo informacinė sistema (vienetais).

Tauragės regiono plėtros plano 2014-2020 m.

- 1. Prioritetas – Subalansuotas, darnia plėtra pagristas ekonominis augimas:
 - 1.2. Tikslas – Pagerinti sąlygas investicijų pritraukimui, sudaryti palankią aplinką verslui vystytis, ekonominės veiklos efektyvumui didinti:
 - ✓ 1.2.3. Uždavinys – Vykdyti informacines marketingo priemones, skatinančias viešąsias ir privačias investicijas į rekreacijos ir turizmo sistemos plėtrą, gerinti turizmo įvaizdį ir didinti paslaugų prieinamumą;
 - 1.2.3.1. Priemonė – Savivaldybės jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų informacinės infrastruktūros plėtra;

Projektu numatomos vykdyti turizmo trasų ir maršrutų informacinės infrastruktūros plėtros veiklos

apjungia 4 savivaldybes: Jurbarko rajono savivaldybė, Tauragės rajono savivaldybė, Pagėgių savivaldybė ir Šilalės rajono savivaldybė.

Projekto veiklos, kurios numato kelio ženklų įrengimą, atitinka Lankytinų vietų ir laikinų renginių maršrutinio orientavimo automobilių keliuose taisyklių LVMOT 15, patvirtintų Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos direktoriaus 2015 m. kovo 3 d. įsakymu Nr. V(E)-4 „Dėl Lankytinų vietų ir laikinų renginių maršrutinio orientavimo automobilių keliuose taisyklių LVMOT 15 patvirtinimo“ taisyklių 7 punkte nustatytus reikalavimus, kadangi maršrutinio orientavimo į lankytiną vietą poreikiui turizmo tikslais bus naudojami tik informaciniai kelio ženklai Nr. 628 „Krypties rodyklė į lankytiną vietą“ (išskyrus krypties rodyklę į lankytiną vietą su grafiniu lankytinos vietos vaizdu) ir Nr. 629 „Lankytinos vietos pavadinimas“.

Projekto įgyvendinimo metu bus naujai įrengti 990 vnt. informacinių ženklų, kaip nurodyta stebėsenos rodiklio „Įrengti ženklinimo infrastruktūros objektai“, kodas P.N.817, Tauragės regione minimalus reikalavimas 79 objektai.

5. Šio punkto reikalavimas nėra taikomas, kadangi projektas neprisideda prie Integruotos teritorijos vystymo programos įgyvendinimo.

Projekto atitiktis projektų parengtumo sąlygoms; nustatytoms projektų finansavimo sąlygų apraše (atlikti parengiamieji projekto darbai iki projektinio pasiūlymo dėl regiono projekto įgyvendinimo (toliau – projektinis pasiūlymas) pateikimo bei darbai, kurie bus atlikti iki projekto paraiškos pateikimo įgyvendinančiajai institucijai datos, bei data, kada planuojama tokius darbus atlikti)

Vadovaujantis Veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ priemonės Nr. 05.4.1-LVPA-R-821 „Savivaldybes jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų informacinės infrastruktūros plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr.1 (toliau PFSA) 26 punktu, projekto parengtumo reikalavimai nėra taikomi.

Punkto pakeitimai:

Nr. IV-371, 2016-05-19, paskelbta TAR 2016-05-19, i. k. 2016-13616

4. Projekto tikslas, uždavinys (-iai), veikla (-os), fiziniai rodikliai

Projekto tikslas:

Tauragės regiono turistinio potencialo ir patrauklumo didinimas kompleksiskai užtikrinant turistų bei lankytojų informuotumą apie turizmo maršrutuose ir turizmo trasose esančias lankytinas vietas, kartu sudarant palankias sąlygas turizmo paslaugų sektoriaus plėtrai.

Projekto uždavinys	Planuojamos projekto veiklos pavadinimas	Planuojamos projekto veiklos aprašymas	Fiziniai rodikliai
1	2	3	4

<i>Detalizuojamas projekto tikslas per aprašomus uždavinius. Kiekvienas uždavinys nurodomas atskiroje eilutėje. Galimas simbolių skaičius – 450. Nurodyti privaloma.</i>	<i>Nurodomos projekto veiklos. Kiekviena veikla nurodoma atskiroje eilutėje. Galimas simbolių skaičius – 400. Nurodyti privaloma. Prie vieno projekto uždavinio galima nurodyti ir kelias planuojamas projekto veiklas.</i>	<i>Aprašoma kiekviena projekto veikla, ją pagrindžiant. Galimas simbolių skaičius – 10 000.</i>	<i>Nurodomi fizinių rodiklių pavadinimai, siektinos reikšmės ir mato vienetai. Galimas simbolių skaičius – 220.</i>
1. Atlikti turizmo ženklavimo infrastruktūros modernizavimo darbus, įrengiant turizmo ženklavimo infrastruktūros objektus Tauragės regiono dviračių ir vandens trasose (maršrutuose).	1.1. - turizmo ženklavimo infrastruktūros objektų įrengimas	Turizmo ženklavimo infrastruktūros objektų įrengimas: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Panemunio nacionalinė (Kaunas-Klaipėda-Nida) – Jurbarko ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa); ▪ Karšuvos žiedas – Jurbarko, Tauragės, Šilalės ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa); ▪ Rytų Karšuva – Tauragės ir Jurbarko savivaldybės (dviračių trasa); ▪ Jūros upė – Tauragės, Šilalės ir Pagėgių savivaldybės (vandens trasa) ▪ Velo Hansa – Tauragės ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa); ▪ Juodoji miško – Jurbarko ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa); ▪ Šilalė-Laukuva-Skaudvilė-Tauragė – Jurbarko, Tauragės ir Šilalės savivaldybės (dviračių trasa); ▪ Panemunio alternatyvioji – Jurbarko ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa); ▪ Didkiemis-Tauragė – Tauragės ir Šilalės savivaldybės (dviračių trasa); ▪ Šilalė-Tauragė – Tauragės ir Šilalės savivaldybės (dviračių trasa). 	Projekte numatoma įrengti turizmo ženklavimo infrastruktūros objektų - 990 vnt.

5. Stebėsenos rodikliai^[1]

Rodiklio pavadinimas	Rodiklio matavimo vnt.	Planuojama rodiklio reikšmė
Produkto rodikliai		
Įrengti ženklavimo infrastruktūros objektai (kodas P.N.817)	vnt.	990
Rezultato rodikliai		
-	-	-

6. Preliminarus projekto biudžetas

Išlaidų kategorijos Nr.	Išlaidų kategorijos pavadinimas	Planuojama projekto išlaidų suma, Eur	Išlaidų pagrindimas, priskyrimas projekto veikloms, nurodytoms projektinio pasiūlymo 4 punkte
1	2	3	4
1.	Žemė		
2.	Nekilnojamasis turtas		
3.	Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai	374.469,59	Turizmo trasų ženklavimo infrastruktūros objektai, kaip tai numatyta finansavimo aprašo remiamos veiklos nuostatoje: informuoti ir žymėti lankytinas vietas skirtos ženklavimo infrastruktūros, t. y. ženklų (išskyrus informacinius kelio ženklus, nurodytus Kelių eismo taisyklių 1 priedo 628 punkte (krypties rodyklė į lankytiną vietą su grafiniu lankytinos vietos vaizdu), nuorodu, informacinių stendų ir pan., projektavimas, gamyba, įrengimas.
4.	Įranga, įrenginiai ir kt. turtas	87.846,00	3 infoterminalų, pritaikytų neįgaliesiems, įrengimas.
5.	Projekto vykdymas		
6.	Informavimas apie projektą	0,00	Kaip tai numatyta finansavimo aprašo tinkamų išlaidų kategorijų nuostatoje: išlaidos privalomiems informavimui apie projektą veiksmais, kurios sudaro ne daugiau kaip 1 procentą tinkamų finansuoti išlaidų. Informacijos patalpinimas Jurbarko, Tauragės, Šilalės ir Pagėgių rajonų savivaldybių tinklapiuose. A3 plakatas pakabintas Jurbarko rajono savivaldybės skelbimų lentoje.
7.	Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal vienodo dydžio normą	4.609,93	Netiesioginių projekto išlaidų suma pagal fiksuotąją normą apskaičiuojama vadovaujantis Projekto taisyklių 10 priedu: <ul style="list-style-type: none"> ▪ administruojančio personalo darbo užmokestis ir išlaidos su darbo santykiais susijusiems darbdavio įsipareigojimams, apskaičiuotiems teisės aktų nustatyta tvarka; ▪ administruojančio personalo komandiruočių išlaidos, apskaičiuotos teisės aktų nustatyta tvarka; ▪ su projekto administravimo reikmėmis susijusių prekių įsigijimo išlaidos.
Iš viso:		466 925,52	

7. Projekto išlaidų finansavimo šaltiniai

Atsakingas asmuo
Vida Kekelienė

7. Projekto išlaidų finansavimo šaltiniai

Finansavimo šaltinio pavadinimas	Suma, eurai
1	2
1. Prašomos skirti lėšos	396.886,69
1.1. Europos Sąjungos (toliau - ES) struktūrinių fondų lėšos	396.886,69
1.2. Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto (bendrojo finansavimo) lėšos	-
2. Pareiškėjo ir partnerio (-ių) lėšos	70.038,83
2.1. Viešosios lėšos	70.038,83
2.1.1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos	-
2.1.2. Savivaldybių biudžeto lėšos	70.038,83
2.1.3. Kiti viešųjų lėšų šaltiniai	-
2.2. Privачios lėšos	-
2.2.1. Nuosavos lėšos	-
2.2.2. Kiti lėšų šaltiniai	-
3. Iš viso	466.925,52

8. Projekto įgyvendinimo laikotarpis

<p>Preliminari projekto pradžios data ir įgyvendinimo trukmė mėnesiais</p>	<p>Projekto veiklų įgyvendinimo pradžia 2017 m. 07 mėn., numatoma pabaiga 2019 m. 06 mėn., projekto įgyvendinimo trukmė 24 mėn. Šis laikotarpis yra realus visiems numatytiems darbams suorganizuoti ir įvykdyti. Projektas į etapus skaidomas nebus ir bus įgyvendinamas kaip vienas kompleksinis projektas. Projekto pradžia laikoma nuo finansavimo ir administravimo sutarties. Projektas apima paruošiamuosius darbus, rangos darbus ir projekto administravimą.</p>
---	---

9. Projektinio pasiūlymo priedai:

Eil. Nr.	Priedo pavadinimas	Priedo lapų skaičius
1.	Investicinis projektas	64 lapai
2.	Projektinio pasiūlymo ir jo priedų elektroninės versijos CD laikmenoje	1 vnt.
3.	Raštas dėl projektinio pasiūlymo teikėjo deklaracijos	1 lapas
4.	Jurbarko rajono savivaldybės tarybos 2016 m. birželio 30 d. sprendimo Nr. T2-207 kopija	5 lapai

Punkto pakeitimai:

Nr. IV-371, 2016-05-19, paskelbta TAR 2016-05-19, i. k. 2016-13616

[Signature]

10. Duomenys apie kitas su projektu susijusias lėšas, gautas / gaunamas iš ES struktūrinių fondų, tarptautinio bendradarbiavimo programų, Lietuvos Respublikos valstybės / savivaldybių biudžetų finansuojamų programų

Susijusio projekto pavadinimas	Finansavimo lėšų šaltinis (ES struktūrinis fondas, tarptautinio ir teritorinio bendradarbiavimo programa, Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas, Valstybės investicijų programa, kita)	Finansavimo suma, eurai	Sąsaja su projektu, dėl kurio teikiamas projektinis pasiūlymas
Nebuvo planuojamos veiklos finansuojamos iš 2007-2013 m. ES paramos Probleminės teritorijos programos	-	-	-

Pažymiu, kad projekte numatomos įgyvendinti veiklos, kurioms prašoma skirti ES struktūrinių fondų ir Lietuvos Respublikos valstybės/savivaldybių biudžeto lėšų, nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų šaltinių, jei teikiamas projektas bus įtrauktas į Tauragės regiono projektų sąrašą.

11. Projekto paraiškos rengimas

Projekto paraiškos pateikimo įgyvendinančiajai institucijai terminas	2017-04-03
--	------------

Jurbarko rajono savivaldybės
administracijos direktorė

(Parašas)

Vida Rekešienė

TAURAGĖS REGIONO PLĖTROS TARYBA

SPRENDIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŪKIO MINISTERIJOS 2014–2020 METŲ EUROPOS SAJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS 05.4.1-LVPA-R-821 „SAVIVALDYBĖS JUNGIANČIŲ TURIZMO TRASŲ IR TURIZMO MARŠRUTŲ INFORMACINĖS INFRASTRUKTŪROS PLĖTRA“ IŠ EUROPOS SAJUNGOS STRUKTŪRINIŲ FONDŲ LĖŠŲ SIŪLOMŲ BENDRAI FINANSUOTI TAURAGĖS REGIONO PROJEKTŲ SĄRAŠO PATVIRTINIMO

2016 m. rugsėjo 30 d. Nr. 51/9S-24

Tauragė

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymo 15 straipsnio 7 dalies 6 punktu, Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, taisyklių patvirtinimo“, 11.2 papunkčiu, Tauragės regiono plėtros taryba **n u s p r e n d ž i a**

Pavirtinti Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos priemonės 05.4.1-LVPA-R-821 „Savivaldybės jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų informacinės infrastruktūros plėtra“ iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų siūlomų bendrai finansuoti Tauragės regiono projektų sąrašą (pridedama).

Tarybos pirmininkas

Jonas Gudauskas

Lietuvos Respublikos ūkio ministerija

05.4.1-LVPA-R-821 „Savivaldybės jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų informacinės infrastruktūros plėtra“

IŠ ES STRUKTŪRINIŲ FONDŲ LĖŠŲ SIŪLOMŲ BENDRAI FINANSUOTI TAURAGĖS REGIONO PROJEKTŲ SĄRAŠAS

2016-09-30 Nr. 05.4.1-LVPA-R-821-71

Eil. Nr.	Pareiškėjas	Preliminarus iš ES struktūrinių fondų lėšų siūlomo bendrai finansuoti projekto (toliau – projektas) pavadinimas	Preliminari projekto tinkamų finansuoti išlaidų suma (eurais)							Pareiškos finansuoti projektą pateikimo įgyvendinančiajai institucijai terminas	Projektų parengtumo reikalavimai ir kita reikalinga informacija (jei taikoma)	
			Iš viso	Projektui numatomas skirti finansavimas		Kiti projekto finansavimo šaltiniai						
				ES struktūrinių fondų lėšos	Nacionalinės projekto lėšos							
					Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos	Pareiškėjo ir partnerio (-ių) lėšos						Privatios lėšos
			Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos	Savivaldybės biudžeto lėšos	Kitos viešosios lėšos							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1	Jurbarko rajono savivaldybės administracija	Savivaldybės jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų infrastruktūros plėtra Tauragės regione	466 925,52	396 886,69			70 038,83			2017-04-03	Netaikoma	
IŠ VISO:			466 925,52	396 886,69			70 038,83					
Regionui numatytas ES struktūrinių fondų lėšų limitas:				396 887,00								

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programą

2014–2020 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ PROGRAMA

5 PRIORITETAS

„Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“

5-1 INVESTICINIS PRIORITETAS

„Kultūros ir gamtos paveldo apsauga, propagavimas ir vystymas“

5-4.1 UŽDAVINYS

„Padidinti kultūros ir gamtos paveldo aktualumą, lankomumą ir žinomumą, visuomenės informuotumą apie juos supančią aplinką“

PARAMOS PRIEMONĖ 5.4.1-LVPA-R-821

„Savivaldybės jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų informacinės infrastruktūros plėtra“

PAREIŠKĖJAS

JURBARKO RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

INVESTICINIS PROJEKTAS

„Savivaldybės jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų infrastruktūros plėtra Tauragės regione“

Institucijos Pavadinimas: Jurbarko rajono savivaldybės administracija

Institucijos kodas: 188713933

Adresas: Dariaus ir Girėno g. 96, 74187 Jurbarkas

Ištaigos vadovas: Vida Rekešienė
Administracijos direktorė

Telefonas: (8 447) 70 153

Faksas: (8 447) 70 166

El. pašto adresas: info@jurbarkas.lt

Internetinės svetainė: <http://www.jurbarkas.lt>

Atsakingas asmuo: Gaiva Mačiulaitienė
Jurbarko turizmo ir verslo informacijos
centro direktorė

Telefonas: (8 447) 51 485

Faksas: (8 447) 71 407

El. pašto adresas: administracija@jurbarkas.info

Jurbarkas, 2016 m.

ĮVADAS

Investicinis projektas „Savivaldybes jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų infrastruktūros plėtra Tauragės regione“ (toliau vadinama – IP) parengtas siekiant įvertinti egzistuojančias problemas, projekto reikalingumą, poreikį, taikytinus sprendimus, kaštus ir naudą bei pateikti informaciją, reikalingą sprendimui dėl projekto finansavimo priimti. Projektui įgyvendinti siekiama gauti 2014–2020 m. ES struktūrinių fondų paramos finansavimą pagal Ekonomikos augimo veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ įgyvendinimo paramos priemonę Nr. 05.4.1-LVPA-R-821 „Savivaldybes jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų informacinės infrastruktūros plėtra“.

Šis dokumentas apima investicinį projektą ir yra teikiamas kaip paraiškos dėl projekto finansavimo priedas. Dokumentas yra parengtas pagal šių dokumentų reikalavimus:

- 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioritetas „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“;
- Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2016 m. gegužės 4 d. įsakymu Nr. 4-337 „2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ priemonės Nr. 05.4.1-LVPA-R-821 „Savivaldybes jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų informacinės infrastruktūros plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašas Nr. 1“ patvirtintu projektų finansavimo sąlygų aprašu;
- VŠĮ Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus 2014 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 2014/8-337 (2016 m. gegužės 30 d. įsakymo Nr. 2016/8-101 redakcija) patvirtinta „Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir/ar valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodika“;
- 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos valdymo komiteto 2014 m. spalio 13 d. posėdžio sprendimu protokolas Nr. 35 patvirtinta „Optimalios projekto įgyvendinimo alternatyvos pasirinkimo kokybės vertinimo metodika“;
- Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“;
- Kitais Lietuvos Respublikoje galiojančiais teisės aktais, metodikomis, taisyklėmis, kurie reglamentuoja tokio pobūdžio paslaugų teikimą.

TURINYS

IVADAS.....	2
TURINYS	3
LENTELIŲ SARAŠAS	5
SANTRAUKA.....	6
I. PROJEKTO KONTEKSTAS	8
1.1. Socialinė-ekonominė aplinka.....	8
1.1. Sprendžiamos problemos	14
1.2. Teisinė aplinka	16
1.3. Tikslinių grupių poreikiai	20
II. PROJEKTO TURINYS	23
2.1. Projekto tikslas.....	23
2.2. Projekto sąsajos su kitais projektais.....	23
2.3. Projekto ribos.....	24
2.4. Projekto tikslinės grupės.....	24
2.5. Projekto uždaviniai	26
2.6. Projekto organizacija	27
2.7. Projekto siekiami rezultatai.....	29
2.8. Skyriaus apibendrinimas.....	30
III. GALIMYBĖS IR ALTERNATYVOS	32
3.1. Esama situacija.....	32
3.2. Galimos projekto veiklos	39
3.3. Trumpasis veiklų sąrašas ir projekto įgyvendinimo alternatyvos.....	39
3.4. Projekto alternatyvų charakteristikos.....	40
3.5. Skyriaus apibendrinimas	40
IV. FINANSINĖ ANALIZĖ	41
4.1. Projekto ataskaitinis laikotarpis	41
4.2. Finansinė diskonto norma	41
4.3. Projekto lėšų srautai.....	42
Infrastruktūros priežiūros sąnaudos	43
4.4. Finansinių išlaidų – naudos analizės finansiniai rezultatai ir rodiklių palyginimas	43
V. EKONOMINIO (SOCIALINIO) POVEIKIO VERTINIMAS.....	45
5.1. Rinkos kainų pavertimas į ekonomines	45
5.2. Išorinių poveikių įvertinimas	46
5.3. Alternatyvų palyginimas socialinę-ekonominę naudą	46
VI. JAUTRUMO ANALIZĖ	48
6.1. Scenarijų analizė	49
VII. PROJEKTO RIZIKOS ANALIZĖ	50
7.1. Rizikos analizė.....	50
7.2. Papildomi rizikos valdymo veiksmai.....	55

7.3. Projekto pasekmių ir poveikio įvertinimas	55
VIII. PROJEKTO ĮGYVENDINIMO PLANAS.....	56
8.1. Projekto trukmė ir etapai.....	56
8.1. Projekto vieta	58
8.3. Projekto prielaidos ir tęstinumas.....	59
8.4. Projekto tęstinumas	60
IX. IŠVADOS	62
PROJEKTO DUOMENŲ SUVESTINĖ	63

LENTELIŲ SĄRAŠAS

Lentelė 1. <i>Turizmo informacijos centrų lankytojų skaičius, vnt.</i>	8
Lentelė 2. <i>Vietinių turistų kelionių skaičius, tūkst.</i>	9
Lentelė 3. <i>Vietinių turistų išlaidos, mln. EUR.</i>	10
Lentelė 4. <i>Vietinių turistų skaičius, tūkst. (2011-2015 m.)</i>	10
Lentelė 5. <i>Vietinių turistų kelionių skaičius, tūkst. (2011-2015 m.)</i>	11
Lentelė 6. <i>Vietinių turistų išlaidos, mln. EUR (2011-2015 m.)</i>	11
Lentelė 7. <i>Vietinių turistų išlaidos.</i>	11
Lentelė 8. <i>Vietinių vienadienių lankytojų kelionių skaičius, tūkst.</i>	12
Lentelė 9. <i>Vietinių vienadienių lankytojų išlaidos, mln. EUR.</i>	12
Lentelė 10. <i>Vietinių vienadienių lankytojų skaičius, tūkst. (2011-2015 m.)</i>	12
Lentelė 11. <i>Vietinių vienadienių lankytojų kelionių skaičius, tūkst. (2011-2015 m.)</i>	13
Lentelė 12. <i>Vietinių vienadienių lankytojų išlaidos, mln. EUR (2011-2015 m.)</i>	13
Lentelė 13. <i>Vietinių vienadienių lankytojų išlaidos.</i>	14
Lentelė 14. <i>Tikslinės grupės ir jų poreikiai.</i>	21
Lentelė 15. <i>Jurbarko rajono savivaldybės įvykdyti projektai.</i>	23
Lentelė 16. <i>Tikslinės grupės ir jų poreikiai.</i>	25
Lentelė 17. <i>Projekto loginė schema.</i>	26
Lentelė 18. <i>Pareiškėjas – Jurbarko r. savivaldybė</i>	27
Lentelė 19. <i>Partneris – Tauragės r. savivaldybė</i>	27
Lentelė 20. <i>Partneris – Šilalės r. savivaldybė</i>	28
Lentelė 21. <i>Partneris – Pagėgių r. savivaldybė</i>	28
Lentelė 22. <i>Stebėsenos rodiklių skaičiavimas.</i>	29
Lentelė 23. <i>Galimų alternatyvų sąrašas.</i>	39
Lentelė 26. <i>Techninės Alternatyvų įgyvendinimo charakteristikos.</i>	40
Lentelė 28. <i>Alternatyvos A1 darbų investicijų poreikis.</i>	42
Lentelė 29. <i>Alternatyvos A2 darbų investicijų poreikis.</i>	42
Lentelė 30. <i>Investicijų likutinė vertė</i>	43
Lentelė 31. <i>Finansinių rodiklių palyginimas.</i>	44
Lentelė 32. <i>Projekto įgyvendinimo alternatyvų finansiniai rodikliai esant įprastoms sąlygoms</i>	46
Lentelė 33. <i>Projekto įgyvendinimo alternatyvų finansinių rodiklių jautrumo analizė išaugusiai investicijų kainai.</i>	48
Lentelė 34. <i>Projekto įgyvendinimo alternatyvų finansinių rodiklių jautrumo analizė naudos įverčio pokyčiams.</i>	49
Lentelė 35. <i>Scenarijų analizės duomenys.</i>	49
Lentelė 36. <i>Rizikų grupės ir valdymo priemonės</i>	51
Lentelė 37. <i>Planuojamas projekto įgyvendinimo veiklų grafikas</i>	57
Lentelė 38. <i>Projekto tęstinumo užtikrinimas svarbiausiais aspektais</i>	60

SANTRAUKA

Investicinis projektas „Savivaldybės jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų infrastruktūros plėtra Tauragės regione“ (toliau vadinama – IP) parengtas siekiant įvertinti projekto reikalingumą, kaštus ir naudą bei pateikti informaciją, reikalingą sprendimui dėl projekto finansavimo priimti. Projektui įgyvendinti siekiama gauti 2014–2020 m. ES struktūrinių fondų paramos finansavimą pagal Ekonomikos augimo veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ įgyvendinimo paramos priemonę Nr. 05.4.1-LVPA-R-821 „Savivaldybės jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų informacinės infrastruktūros plėtra“.

Investiciniame projekte yra analizuojama Jurbarko rajono savivaldybės administracijos (toliau – Savivaldybės), kartu su projekto partneriais – Tauragės, Šilalės ir Pagėgių savivaldybių administracijomis, iniciatyva įrengti turizmo trasų ženklavimo infrastruktūrą ir užtikrinti turistų bei lankytojų informuotumą apie turizmo maršrutuose ir turizmo trasose esančias lankytinas vietas, skatinti socialinę ir ekonominę plėtrą, kurti palankią aplinką investicijoms, socialinei ir ekonominei plėtrai, sudaryti sąlygas įvairesnėms, labiau prieinamoms ir aukštesnės kokybės viešosioms paslaugoms, skatinti palankias sąlygas paslaugų sektoriui, prisidėti prie regiono gyventojų gyvenimo kokybės ir aplinkos gerinimo.

Šių tikslų įgyvendinimui Savivaldybė neturi pakankamai finansinių išteklių. Svarbiausia, siekiant skatinti regiono turizmo, socialinę ir ekonominę plėtrą, kurti palankią aplinką investicijoms, socialinei ir ekonominei plėtrai modelį, būtinos investicijos, kurios užtikrintų turistų bei lankytojų informuotumą apie turizmo maršrutuose ir turizmo trasose esančias lankytinas vietas. Šiam tikslui Savivaldybė kartu su partneriais numato sukurti lankytinų vietų ženklavimo infrastruktūrą, t.y. kompleksinę, sistemingą ir vientisą Tauragės regione esančių dviračių ir vandens trasų ženklų, nuorodų, informacinių stendų ir t.t. sistemą.

Projekto organizacija. Projektą įgyvendinančioji, už projektą, projekto tęstinius rezultatus ir pasiekimus atsakinga institucija yra Jurbarko rajono savivaldybės administracija.

Projekto vieta. Projektą numatoma įgyvendinti modernizuojant dviračių ir vandens trasų ženklavimo infrastruktūros objektus Jurbarko, Tauragės, Šilalės ir Pagėgių savivaldybių teritorijose:

- Panemunio nacionalinė (Kaunas-Klaipėda-Nida) – Jurbarko ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa);
- Karšuvos žiedas – Jurbarko, Tauragės, Šilalės ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa);
- Rytų Karšuva – Tauragės ir Jurbarko savivaldybės (dviračių trasa);
- Jūros upė – Tauragės, Šilalės ir Pagėgių savivaldybės (vandens trasa)
- Velo Hansa – Tauragės ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa);
- Juodoji miško – Jurbarko ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa);
- Šilalė-Laukuva-Skaidvilė-Tauragė – Jurbarko, Tauragės ir Šilalės savivaldybės (dviračių trasa);
- Panemunio alternatyvioji – Jurbarko ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa);
- Didkiemis-Tauragė – Tauragės ir Šilalės savivaldybės (dviračių trasa);
- Šilalė-Tauragė – Tauragės ir Šilalės savivaldybės (dviračių trasa).

Tikslinės grupės. Tauragės regiono gyventojai, Lietuvos (vietiniai) ir užsienio turistai.

Projekto tikslas. Tauragės regiono turistinio potencialo ir patrauklumo didinimas kompleksiskai užtikrinant turistų bei lankytojų informuotumą apie turizmo maršrutuose ir turizmo trasose esančias lankytinas vietas, kartu sudarant palankias sąlygas turizmo paslaugų sektoriaus plėtrai.

Projekto uždaviniai. Atlikti turizmo ženklavimo infrastruktūros modernizavimo darbus, įrengiant turizmo ženklavimo infrastruktūros objektus Tauragės regiono dviračių ir vandens trasose (maršrutuose).

Projekto veiklos. Turizmo ženklavimo infrastruktūros įrengimas šiose turizmo trasose:

- Panemunio nacionalinė (Kaunas-Klaipėda-Nida) – Jurbarko ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa);
- Karšuvos žiedas – Jurbarko, Tauragės, Šilalės ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa);
- Rytų Karšuva – Tauragės ir Jurbarko savivaldybės (dviračių trasa);
- Jūros upė – Tauragės, Šilalės ir Pagėgių savivaldybės (vandens trasa)
- Velo Hansa – Tauragės ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa);
- Juodoji miško – Jurbarko ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa);
- Šilalė-Laukuva-Skaudvilė-Tauragė – Jurbarko, Tauragės ir Šilalės savivaldybės (dviračių trasa);
- Panemunio alternatyvioji – Jurbarko ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa);
- Didkiemis-Tauragė – Tauragės ir Šilalės savivaldybės (dviračių trasa);
- Šilalė-Tauragė – Tauragės ir Šilalės savivaldybės (dviračių trasa).

Siekiami rezultatai.

Produkto stebėsenos rodiklis

- (P.N.817) Įrengti ženklavimo infrastruktūros objektai – 990 vnt.

Projekto trukmė – 24 mėnesiai (2017/07-2019/06)

I. PROJEKTO KONTEKSTAS

Nagrinėjamos viešųjų paslaugų, kurių kokybei gerinti skirtas projektas, socialinis, ekonominis ir institucinis kontekstas, pagrindiniai socialiniai ekonominiai reiškiniai ir prielaidos, formuojantys projekto poreikį, jų tendencijos iš projekto įgyvendinimo perspektyvos. Egzistuojančių problemų kurių kontekstas yra nagrinėjamas:

- Kultūros ir gamtos paveldo aktualumo, lankomumo ir žinomumo didinimas, visuomenės informuotumas apie juos supančią aplinką;
- Regiono turistinio potencialo didinimas modernizuojant viešosios turizmo ženklavimo infrastruktūros objektus, aktualizuojant esamus bei kuriant papildomus ar naujus traukos centrus ar stiprinant esamus poreikis;
- Sąlygos gyventojų užimtumui didėti tikslinėse teritorijose, skatinant socialinę ir ekonominę plėtrą poreikis.

Visuomenė per mažai suvokia apie kraštovaizdį kaip žmonių gyvenamąją aplinką, jame esančių gamtos ir kultūros paveldo objektų apsaugos reikmes, principus ir būdus, be to, kultūros paveldas nėra gerai iširtas ir atskleistas, visuomenės aplinkosauginis sąmoningumas ir aktyvumas yra gana mažas, nepakankamai tenkinami gyventojų kultūriniai ir rekreaciniai poreikiai.

Nepakankamas švietimas ir informavimas apie Lietuvos kultūros ir gamtos paveldo savitumą ir reikšmę sąlygoja tai, kad visuomenė mažai prisideda prie Lietuvos kultūros kūrimo ir puoselėjimo.

2013 m. Eurobarometro tyrimo duomenimis, Lietuvos gyventojų susidomėjimas kultūros paveldo objektais yra gerokai žemesnis nei daugumos senųjų ES valstybių-narių: bent kartą per metus paveldo objekte apsilanko 53 proc. lietuvių (vokiečių – 63 proc., olandų – 71 proc., švedų – 79 proc.). Žemiausias šis rodiklis Lietuvoje ir lyginant su kitomis Baltijos šalimis. Tokiu būdu nepakankamai išnaudojamas paveldo vertybių kaip socialinės, rekreacinės ir ekonominės veiklos centrų potencialas.

Lietuvos, kaip saugios ir paslaugios turistinės valstybės, įvaizdis labai sąlygoja turizmo sektoriaus konkurencingumą ir ekonomiką. Taigi, labai svarbu siekti gerinti Lietuvos, kaip darnios ir kokybiškos turizmo traukos vietovių visumos, įvaizdį ir suvokimą apie ją, propaguoti Lietuvos lankytinas vietas ir daryti jas patrauklesnes, geriau informuoti turistus apie Lietuvos turizmo galimybes šiuolaikiškais informacinių technologijų priemonėmis. Turizmo sritis yra svarbi regioninei plėtrai, tačiau Lietuvoje nėra sukurta darni turizmo informacinė ir ženklavimo sistema, nepakankamai vystoma rinkodara. Pasaulio ekonomikos forumo rengiamoje Pasaulio kelionių ir turizmo konkurencingumo 2013 m. ataskaitoje Lietuva pagal kriterijų, matuojantį įgyvendinamų turizmo rinkodaros bei įvaizdžio gerinimo priemonių efektyvumą, užima 114 vietą iš 140 šalių.

1.1. Socialinė-ekonominė aplinka

1.1.1. Turizmo informacijos centrų lankytojų skaičius

Kaip galima pastebėti iš žemiau pateiktos turizmo informacijos centrų lankytojų statistinės informacijos, nuosekliai 2011-2014 metais didėjęs lankytojų srautas 2015 metais sumažėjo. Vertinant lankytojų pasiskirstymą pagal atvykimo šalį, galima konstatuoti, kad turizmo informacijos centruose nuosekliai didėjo lankytojų iš Lietuvos srautas ir mažėjo užsienio lankytojų skaičius, kuris vidutiniškai analizuojamu laikotarpiu sudarė ~25 proc. visų lankytojų srauto.

Lentelė 1. Turizmo informacijos centrų lankytojų skaičius, vnt.

	Metai				
	2011	2012	2013	2014	2015
Lietuvos gyventojai	4.881	8.005	8.573	10.577	5.340
Jurbarko r. sav.	3.271	2.169	1.257	2.798	1.897
Tauragės r. sav.	1.610	2.440	3.697	6.423	2.861
Šilalės r. sav.					
Pagėgių sav.		3.396	3.619	1.356	582

	Metai				
	2011	2012	2013	2014	2015
Užsieniečiai	1.844	3.221	4.343	1.700	993
Jurbarko r. sav.	340	420	115	286	295
Tauragės r. sav.	1.504	1.258	1.037	779	463
Šilalės r. sav.					
Pagėgių sav.		1.543	3.191	635	235
Visi lankytojai	6.725	11.226	12.916	12.277	6.333
Jurbarko r. sav.	3.611	2.589	1.372	3.084	2.192
Tauragės r. sav.	3.114	3.698	4.734	7.202	3.324
Šilalės r. sav.					
Pagėgių sav.		4.939	6.810	1.991	817
Lietuvos gyventojai	72,6%	71,3%	66,4%	86,2%	84,3%
Jurbarko r. sav.	67,0%	27,1%	14,7%	26,5%	35,5%
Tauragės r. sav.	33,0%	30,5%	43,1%	60,7%	53,6%
Šilalės r. sav.	-	-	-	-	-
Pagėgių sav.	-	42,4%	42,2%	12,8%	10,9%
Užsieniečiai	27,4%	28,7%	33,6%	13,8%	15,7%
Jurbarko r. sav.	18,4%	13,0%	2,6%	16,8%	29,7%
Tauragės r. sav.	81,6%	39,1%	23,9%	45,8%	46,6%
Šilalės r. sav.	-	-	-	-	-
Pagėgių sav.	-	47,9%	73,5%	37,4%	23,7%
Visi lankytojai	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Jurbarko r. sav.	53,7%	23,1%	10,6%	25,1%	34,6%
Tauragės r. sav.	46,3%	32,9%	36,7%	58,7%	52,5%
Šilalės r. sav.	-	-	-	-	-
Pagėgių sav.	-	44,0%	52,7%	16,2%	12,9%

Informacijos šaltinis: sudaryta pagal Lietuvos statistikos departamento informaciją, <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize1>

Daugiausia užsienio lankytojų sulaukta iš Vokietijos ir kaimyninių šalių: Lenkijos, Rusijos, Latvijos ir Baltarusijos.

1.1.2. Vietinis turizmas

Analizuojant vietinių turistų srautus, galima konstatuoti, kad daugiausia turistų sulaukiama iš Kauno, Klaipėdos ir Vilniaus apskričių. Turistų srautas iš kitų apskričių nežymus. Taip pat tenka konstatuoti, kad bendras turistų srautas ir jų išlaidos 2011-2015 metų periodu mažėjo.

Lentelė 2. Vietinių turistų kelionių skaičius, tūkst.

Išvykimo vieta	Metai				
	2011	2012	2013	2014	2015
Išvykimas iš Alytaus apskrities	6	1	1	1	2
Išvykimas iš Kauno apskrities	13	24	17	15	10
Išvykimas iš Klaipėdos apskrities	18	10	11	7	9
Išvykimas iš Marijampolės apskrities	1	2	3	4	3
Išvykimas iš Panevėžio apskrities	1	2	3	2	2
Išvykimas iš Šiaulių apskrities	4	4	5	6	3
Išvykimas iš Tauragės apskrities	8	7	5	11	11
Išvykimas iš Telšių apskrities	1	2	2	1	2
Išvykimas iš Utenos apskrities	2	1	-	1	0
Išvykimas iš Vilniaus apskrities	10	12	8	6	4
Iš viso	64	65	53	54	46

Informacijos šaltinis: sudaryta pagal Lietuvos statistikos departamento informaciją, <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize1>

Lentelė 3. Vietinių turistų išlaidos, mln. EUR.

Išvykimo vieta	Metai				
	2011	2012	2013	2014	2015
Išvykimas iš Alytaus apskrities	0,50	-	0,10	0,10	0,10
Išvykimas iš Kauno apskrities	0,60	0,80	0,70	0,60	0,50
Išvykimas iš Klaipėdos apskrities	0,90	0,20	0,40	0,20	0,30
Išvykimas iš Marijampolės apskrities	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10
Išvykimas iš Panevėžio apskrities	-	-	0,10	0,10	0,10
Išvykimas iš Šiaulių apskrities	0,10	0,10	0,10	0,20	-
Išvykimas iš Tauragės apskrities	0,10	0,20	0,10	0,30	0,30
Išvykimas iš Telšių apskrities	-	-	0,10	-	-
Išvykimas iš Utenos apskrities	0,10	0,10	-	-	-
Išvykimas iš Vilniaus apskrities	0,60	0,40	0,10	0,20	0,20
Iš viso	3,00	1,90	1,80	1,80	1,60

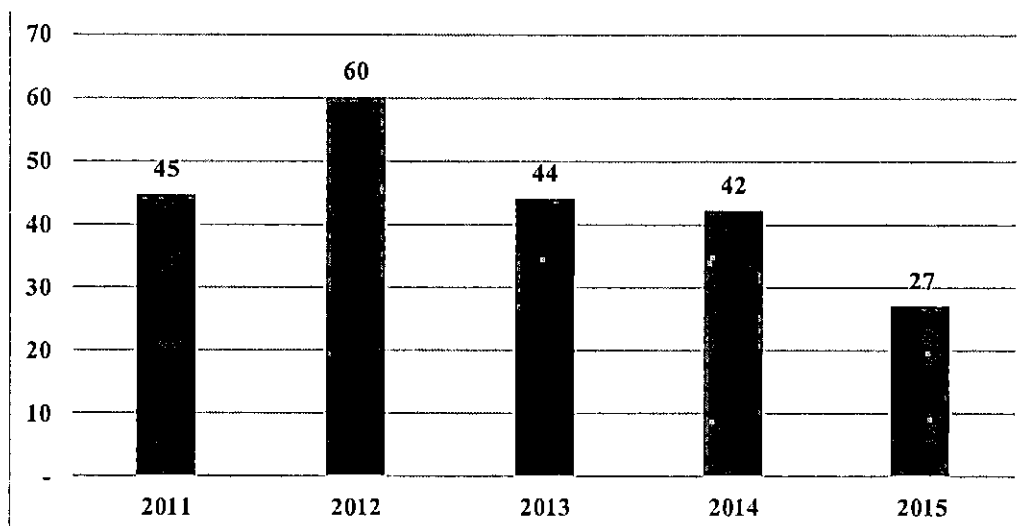
Informacijos šaltinis: sudaryta pagal Lietuvos statistikos departamento informaciją, <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize1>

Vertinant vietinių turistų srautus pagal kelionės tikslus ir pasirinktas transporto priemones, galima konstatuoti, kad vyraujanti transporto priemonė yra lengvasis automobilis, o kelionės tikslas giminių ir draugų lankymas, tačiau pažymėtina, kad antroje vietoje pagal kelionės tikslą yra laisvalaikis, poilsis ir atostogos.

Lentelė 4. Vietinių turistų skaičius, tūkst. (2011-2015 m.)

Kelionės tikslas	Autobusai	Dviračiai	Kt. transp. priemonės	Lengvieji automob.	Traukiniai	Iš viso
Giminių ir draugų lankymas	17	-	2	136	1	155
Laisvalaikis, poilsis ir atostogos	2	-	1	29	1	32
Verslas, profesiniai interesai	1	-	1	15	-	17
Kitas	1	-	-	11	-	12
Nuosavo laisvalaikio, poilsio, atostogų būsto lankymas	1	-	0	8	-	9
Apsipirkti	0	-	-	0	-	1
Sveikatinimas ir SPA procedūros	-	-	-	0	-	0
Iš viso	22	-	3	199	1	225

Informacijos šaltinis: sudaryta pagal Lietuvos statistikos departamento informaciją, <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize1>

Pav. 1. Vietinių turistų skaičius, tūkst.

Informacijos šaltinis: sudaryta pagal Lietuvos statistikos departamento informaciją, <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize1>

Lentelė 5. Vietinių turistų kelionių skaičius, tūkst. (2011-2015 m.)

Kelionės tikslas	Autobusai	Dviračiai	Kt. transp. priemonės	Lengvieji automob.	Traukiniai	Iš viso
Giminių ir draugų lankymas	24	-	2	165	1	192
Laisvalaikis, poilsis ir atostogos	3	-	1	30	1	34
Verslas, profesiniai interesai	1	-	1	17	-	19
Kitas	1	-	-	11	-	12
Nuosavo laisvalaikio, poilsio, atostogų būsto lankymas	2	-	0	8	-	10
Apsipirkti	0	-	-	0	-	1
Sveikatinimas ir SPA procedūros	-	-	-	0	-	0
Iš viso	32	-	3	232	1	268

Informacijos šaltinis: sudaryta pagal Lietuvos statistikos departamento informaciją, <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize1>

Atitinkamai tokių kelionių transporto rūšies ir kelionės tikslo išlaidos buvo pačios didžiausios.

Lentelė 6. Vietinių turistų išlaidos, mln. EUR (2011-2015 m.)

Kelionės tikslas	Autobusai	Dviračiai	Kt. transp. priemonės	Lengvieji automob.	Traukiniai	Iš viso
Giminių ir draugų lankymas	0,40	-	-	4,70	-	5,10
Laisvalaikis, poilsis ir atostogos	-	-	-	1,50	0,10	1,60
Verslas, profesiniai interesai	-	-	-	0,70	-	0,70
Kitas	-	-	-	0,30	-	0,30
Nuosavo laisvalaikio, poilsio, atostogų būsto lankymas	-	-	-	0,20	-	0,20
Sveikatinimas ir SPA procedūros	-	-	-	-	-	-
Apsipirkti	-	-	-	-	-	-
Iš viso	0,40	-	-	7,40	0,10	7,90

Informacijos šaltinis: sudaryta pagal Lietuvos statistikos departamento informaciją, <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize1>

Nežiūrint į sumažėjusius turistų srautus, vietinių turistų vidutinės dienos ir kelionės išlaidos nagrinėjamu laikotarpiu nuosekliai didėjo. Tai sąlygojo nuosaikesnį bendrą vietinių turistų išlaidų sumažėjimą.

Lentelė 7. Vietinių turistų išlaidos.

	Metai				
	2011	2012	2013	2014	2015
Vietinių turistų vidutinės dienos išlaidos, EUR	17,10	17,35	18,18	19,83	21,60
Vietinių turistų vidutinės vienos kelionės išlaidos, EUR	44,78	45,85	48,10	50,50	54,53
Vietinių turistų išlaidos, mln. EUR	3,00	1,90	1,80	1,80	1,60

Informacijos šaltinis: sudaryta pagal Lietuvos statistikos departamento informaciją, <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize1>

1.1.3. Vietinių vienadienių lankytojų statistika

Analizuojant vietinių vienadienių Tauragės regiono lankytojų srautus, galima konstatuoti, kad daugiausia vietinių vienadienių lankytojų grupę sudaro Tauragės regiono gyventojai. Iš kitų regionų daugiausia vienadienių lankytojų sulaukiama iš Kauno, Klaipėdos ir Marijampolės apskričių. Lankytojų srautas iš kitų apskričių nežymus. Taip pat tenka konstatuoti, kad bendras regiono vienadienių lankytojų srautas 2010-2014 metais buvo pakankamai stabilus, pastebint nežymų srautų didėjimo tendenciją.

Lentelė 8. Vietinių vienadienių lankytojų kelionių skaičius, tūkst.

Išvykimo vieta	Metai				
	2011	2012	2013	2014	2015
Išvykimas iš Alytaus apskrities	0,7	-	0,2	0,3	1,2
Išvykimas iš Kauno apskrities	8,0	14,2	13,1	8,9	22,0
Išvykimas iš Klaipėdos apskrities	9,8	35,7	20,3	13,3	38,3
Išvykimas iš Marijampolės apskrities	14,4	24,2	13,0	28,0	15,3
Išvykimas iš Panevėžio apskrities	0,4	0,6	0,7	0,7	2,3
Išvykimas iš Šiaulių apskrities	6,6	11,8	3,9	2,6	11,5
Išvykimas iš Tauragės apskrities	319,3	291,9	318,0	332,4	285,5
Išvykimas iš Telšių apskrities	1,6	9,5	6,2	7,9	3,9
Išvykimas iš Utenos apskrities	0,6	11,0	0,6	-	0,4
Išvykimas iš Vilniaus apskrities	4,9	24,3	11,1	2,3	1,0
Iš viso	366,3	423,2	387,1	396,4	381,4

Informacijos šaltinis: sudaryta pagal Lietuvos statistikos departamento informaciją,
<https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize1>

Lentelė 9. Vietinių vienadienių lankytojų išlaidos, mln. EUR.

Išvykimo vieta	Metai				
	2011	2012	2013	2014	2015
Išvykimas iš Alytaus apskrities	-	-	-	-	-
Išvykimas iš Kauno apskrities	0,20	0,60	0,50	0,30	1,2
Išvykimas iš Klaipėdos apskrities	-	0,40	0,30	0,30	0,30
Išvykimas iš Marijampolės apskrities	0,30	0,30	0,20	0,20	0,30
Išvykimas iš Panevėžio apskrities	-	-	-	-	0,20
Išvykimas iš Šiaulių apskrities	0,10	0,20	0,10	0,10	0,10
Išvykimas iš Tauragės apskrities	7,20	6,60	6,80	7,00	6,30
Išvykimas iš Telšių apskrities	-	0,10	0,10	0,10	0,10
Išvykimas iš Utenos apskrities	-	0,20	-	-	-
Išvykimas iš Vilniaus apskrities	-	0,90	0,30	0,10	-
Iš viso	7,80	9,30	8,30	8,10	8,6

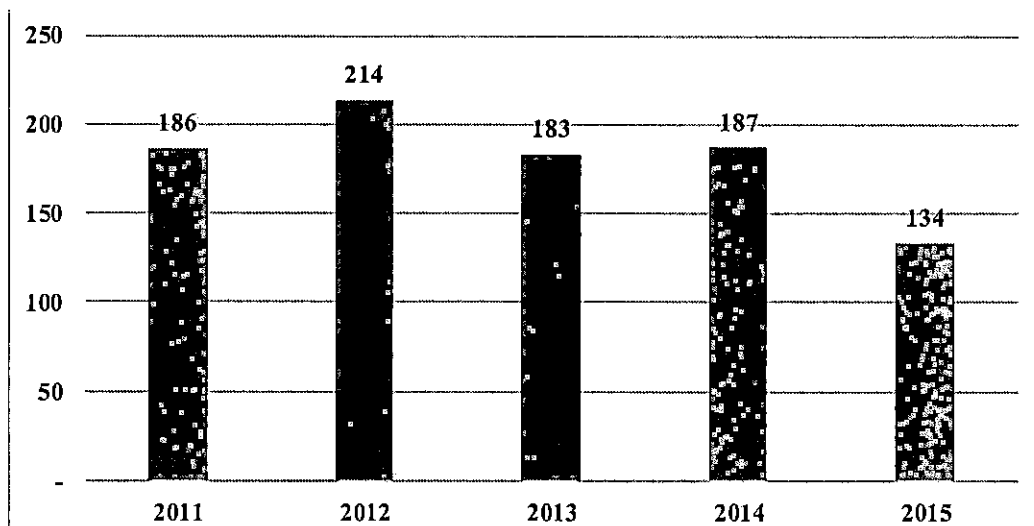
Informacijos šaltinis: sudaryta pagal Lietuvos statistikos departamento informaciją,
<https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize1>

Vertinant vietinių vienadienių lankytojų srautus pagal kelionės tikslus ir pasirinktas transporto priemones, galima konstatuoti, kad vyraujanti transporto priemonė yra lengvasis automobilis, o kelionės tikslas apsipirkimas ir giminių bei draugų lankymas, tačiau pažymėtina, kad skirtingai nei vietinio turizmo atveju, keliavimas dviračiais sudaro ženklų susisiekimo priemonių dalį.

Lentelė 10. Vietinių vienadienių lankytojų skaičius, tūkst. (2011-2015 m.)

Kelionės tikslas	Autobusai	Dviračiai	Kt. transp. priemonės	Lengvieji automob.	Traukiniai	Iš viso
Apsipirkti	18	10	7	223	-	258
Giminių ir draugų lankymas	27	6	7	283	-	323
Kitas	10	1	2	52	-	66
Laisvalaikis, poilsis ir atostogos	11	1	5	102	-	119
Nuosavo laisvalaikio, poilsio, atostogų būsto lankymas	1	1	2	20	-	23
Sveikatinimas ir SPA procedūros	20	1	1	30	-	52
Verslas, profesiniai interesai	11	0	5	81	-	97
Iš viso	98	21	28	791	-	937

Informacijos šaltinis: sudaryta pagal Lietuvos statistikos departamento informaciją,
<https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize1>

Pav. 2. Vietinių vienadienių lankytojų skaičius, tūkst.

Informacijos šaltinis: sudaryta pagal Lietuvos statistikos departamento informaciją, <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize1>

Lentelė 11. Vietinių vienadienių lankytojų kelionių skaičius, tūkst. (2011-2015 m.)

Kelionės tikslas	Autobusai	Dviračiai	Kt. transp. priemonės	Lengvieji automob.	Traukiniai	Iš viso
Apsipirkti	31	24	19	535	-	609
Giminių ir draugų lankymas	50	11	20	518	-	599
Kitas	20	2	3	108	-	133
Laisvalaikis, poilsis ir atostogos	13	3	11	233	-	261
Nuosavo laisvalaikio, poilsio, atostogų būsto lankymas	3	1	4	38	-	46
Sveikatinimas ir SPA procedūros	32	1	1	43	-	77
Verslas, profesiniai interesai	13	0	9	176	-	198
Iš viso	163	43	66	1.652	-	1.924

Informacijos šaltinis: sudaryta pagal Lietuvos statistikos departamento informaciją, <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize1>

Atitinkamai tokių kelionių transporto rūšies ir kelionės tikslo išlaidos buvo pačios didžiausios.

Lentelė 12. Vietinių vienadienių lankytojų išlaidos, mln. EUR (2011-2015 m.)

Kelionės tikslas	Autobusai	Dviračiai	Kt. transp. priemonės	Lengvieji automob.	Traukiniai	Iš viso
Apsipirkti	1,00	0,40	0,30	14,80	-	16,50
Giminių ir draugų lankymas	1,00	-	-	9,80	-	10,80
Verslas, profesiniai interesai	0,20	-	0,20	4,30	-	4,70
Laisvalaikis, poilsis ir atostogos	0,20	-	-	4,30	-	4,50
Sveikatinimas ir SPA procedūros	0,70	-	-	1,10	-	1,80
Kitas	-	-	-	1,50	-	1,50
Nuosavo laisvalaikio, poilsio, atostogų būsto lankymas	-	-	-	0,30	-	0,30
Iš viso	3,10	0,40	0,50	36,10	-	40,10

Informacijos šaltinis: sudaryta pagal Lietuvos statistikos departamento informaciją, <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize1>

Vietinių vienadienių lankytojų vidutinės kelionės išlaidos nagrinėjamu laikotarpiu nuosekliai didėjo. Tai sąlygojo stabilų vienadienių lankytojų išlaidų srautą.

Lentelė 13. Vietinių vienadienių lankytojų išlaidos.

	Metai				
	2011	2012	2013	2014	2015
Vietinių vienadienių lankytojų vidutinės vienos kelionės išlaidos, EUR	22,08	23,20	21,93	24,75	25,30
Vietinių vienadienių lankytojų išlaidos, mln. EUR	7,80	9,30	8,30	8,10	8,6

Informacijos šaltinis: sudaryta pagal Lietuvos statistikos departamento informaciją,
<https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize1>

1.1. Sprendžiamos problemos

Apibendrinus Tauragės regiono turizmo statistinę informaciją galima konstatuoti, kad didžiausia problema regiono turizmo sektoriuje yra drastiškas ir nuoseklus vietinių turistų skaičiaus mažėjimas. Nors vietinių vienadienių lankytojų skaičius mažėjo nuosaikesniu tempu, tačiau bendra lankytojų srauto tendencija išlieka neigiama. Vienintelis teigiamas aspektas, kuris nulėmė ne tokį ryškų bendrą regiono lankytojų išlaidų sumažėjimą, yra vidutinių regiono lankytojų vienos dienos ir kelionės išlaidų padidėjimas, tačiau išliekant lankytojų srauto mažėjimo tendencijoms galima prognozuoti tolimesnį bendrųjų turistų išlaidų ir kartu pajamų iš vietinio turizmo mažėjimą.

Vietinis turizmas ir lankytojų išlaidos yra itin svarbios regiono vystymuisi ir plėtrai. Mažėjantis regiono lankytojų srautas ir tuo pačiu įplaukos iš turizmo sektoriaus nulemia aibę susijusių neigiamų pasekmių:

- Mažėjantys regiono lankytojų srautai neskatina vietinio smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros;
- Nesant pakankamo paklausos ir vartojimo lygio nėra kuriami ir/arba plečiami verslai. Tokiu būdu nėra kuriamos naujos darbo vietos, kas savo ruožtu mažina gyventojų užimtumą, jų pajamas bei didina nedarbą. Blogėja regiono patrauklumas ir investicijų pritraukimo galimybės;
- Nepalanki bendra regiono ekonominė būklė didina gyventojų emigracija, kas savo ruožtu sąlygoja demografinės būklės blogėjimą ir iš to išplaukiančias problemas;
- Mažėjančios pajamos iš turizmo lemia didėjančius regioninius ekonominius skirtumus ir atskirtį;
- Mažėjantys lankytojų srautai įtakoja lankytinų objektų ir bendros turizmo infrastruktūros išlaikymo sunkumus.

Įvertindama gyventojų užimtumo ir SVV svarbą Tauragės regiono socialinei ir ekonominei raidai ir su juo susijusias problemas, Savivaldybė vienu iš svarbiausių ekonominės politikos uždavinių laiko smulkaus ir vidutinio verslo plėtojimą bei sąlygų darbo vietų kūrimą. Įvertintinas ir aukštas nedarbo lygis Tauragės regione, kuris yra didesnis nei šalies vidurkis. Kartu didėja socialinių paslaugų poreikis rajono savivaldybėje – atsiranda vis naujų socialiai remtinų gyventojų grupių. Poreikis neretai viršija esamus regiono savivaldybių išteklius. Kadangi savivaldybių veiklos sfera nėra tiesioginis darbo vietų kūrimas, todėl pagrindinis aukščiau nurodytų problemų sprendimo būdas yra sąlygų gyventojų užimtumui, SVV plėtrai ir naujų darbo vietų kūrimui sudarymas. Atsižvelgiant į regiono gyventojų skaičiaus mažėjimą vietinio atvykstamojo turizmo skatinimas ir plėtra sukurtų sąlygas pritraukti į regioną didesnius lankytojų srautus, kas duotų akstiną naujų verslo iniciatyvų kūrimuisi, gyventojų socioekonominio aktyvumo didinimui.

Siekiant spręsti egzistuojančias problemas reikalinga nustatyti įvertinti galimas problemų priežastis. Šiam tikslui reikalinga įvertinti regiono turizmo infrastruktūros būklę.

Tauragės regionas turi gana gausius kultūros paveldo objektų ir istorinių objektų išteklius. Iš jų didžiausias kultūros paveldo objektų grupes sudaro gamtiniai, archeologinio paveldo objektai, sakralinio paveldo objektai, Antrojo Pasaulinio karo įvirtinimų statiniai. Šie objektai sudaro sąlygas vystyti atskirus kultūrinius-pažintinius turizmo maršrutus pagal objektų grupes, o taip pat ir mišrius kultūrinius pažintinius maršrutus.

Rengiant investicinį projektą kartu su Jurbarko, Tauragės, Šilalės, Pagėgių savivaldybių bei Jurbarko turizmo ir verslo informacijos centro darbuotojais skirtingomis transporto priemonėmis buvo aplankyti esami ir nustatyti nauji turizmo maršrutai. Apžvalgos metu nustatyti šios pagrindinės problemos:

- Trūksta, o dažniausiai apskritai nėra nuorodų į kultūrinius objektus. Vienintelėje Panemunio nacionalinėje (Kaunas-Klaipėda-Nida) trasoje yra pakankamai kelio ženklų su nuorodomis į lankytinus objektus. Kituose maršrutuose tokie ženklai yra tik pavieniai;
- Tauragės regione dviračių maršrutai yra susiformavę esamų autokelių, esančių šalia lankomiausių rajono objektų, pagrindu, t.y. dviračių trasos dažniausiai nutiestos autokeliais. Nors šiuose dviračių maršrutuose ir yra atkarpų pritaikytų dviračių turizmui, didžioji dalis trasų yra nutiestos autokeliais. Reikalinga atkreipti dėmesį, kad Panemunio nacionalinėje (Kaunas-Klaipėda-Nida) trasoje trūkstant atitvarų bei kitų saugumo priemonių. Dėl siauro kelio ir praktiškai neegzistuojančio kelkraščio nėra pakankamai užtikrinamas šia trasa dviračiais keliaujančių turistų saugumas, trūksta poilsio-atokvėpio aikštelių, privažiavimų prie kai kurių lankytinų objektų;
- Sistemingos ir kompleksinės kultūrinio-pažintinio turizmo maršrutų kaip ir autoturizmo bei dviračių trasos yra visiškai neišplėtotos, nėra nuoseklaus, o daugumoje atvejų apskritai, trasų žymėjimo;
- Neišvystyta dviračių ir vandens turizmo informacinė sistema, apjungianti visus rajono dviračių maršrutus, trasose itin trūksta nuorodų į lankytinus objektus;
- Trūksta įvairius kultūros paveldo objektus apjungiančios informacijos, nepakankamai išnaudojami vertingų kultūros paveldo objektų privalumai;
- Siekiant padidinti regiono lankytojų srautus reikalinga suformuoti kompleksinę susijusių turizmo maršrutų (trasų) sistemą, šiam tikslui papildomai formuojant naujus maršrutus (trasas);
- Nustatyta, kad turizmo sektoriaus efektyvumo didinimui reikalinga įrengti 990 turizmo ženklinimo infrastruktūros objektų 10 turizmo maršrutų (trasų).

Apibendrinus stebėjimus galima konstatuoti, kad viena iš Tauragės regiono lankytojų skaičiaus mažėjimo priežasčių ir netinkama turizmo infrastruktūros būklė. Pagrindinė problema kuriai spręsti inicijuojamas projektas yra:

Pagrindinė projektu sprendžiama problema – chaotiškas ir nenuoseklus turizmo trasų, o absoliučiai daugumoje atvejų tokio žymėjimo nebuvimas t.y. trūksta vieningos, sistemingos ir kompleksinės turizmo trasų žymėjimo sistemos, kuri turėtų aiškiai ir nuosekliai nuorodų į turizmo trasas, maršrutus, lankytinus objektus ir išsamią informaciją apie šiuos objektus ženklų sistema.

Zenklinimo sistema turi būti susijusi su plėtojamomis autoturizmo ir dviračių turizmo trasomis.

Atskirai pažymėtina, kad dviračių ir vandens turizmas yra viena perspektyviausių turizmo šakų, sparčiai populiarėjanti visoje Europoje. Dviratis dėl šios transporto priemonės mobilumo ir ekologiškumo sudaro galimybes net ir paprastais takeliais pasiekti sunkiai autotransportu pasiekiamas lankytinas vietas. Todėl plėtojant dviračių turizmo trasas būtų galima išnaudoti visus trasos ruože esančius kultūros paveldo objektus kitas lankytinas vietas. Dėl aukščiau išvardintų priežasčių dviračių turizmas yra perspektyvus ir Tauragės regione, turinčiame didelius kultūros paveldo objektų bei gamtos išteklius, tačiau viena didžiausių problemų Tauragės regione – neišvystyta dviračių ir vandens turizmo informacinė sistema, apjungianti visus rajono dviračių maršrutus, trasose itin trūksta nuorodų į lankytinus objektus bei informacijos apie juos, todėl regione ypač reikalinga plėtoti vandens turizmo, dviračių turizmo trasų infrastruktūrą, kartu ją derinant su turizmo maršrutų informacijos infrastruktūra. Tokie universalūs ir kompleksiniai sprendimai turėtų teigiamą įtaką bendrai turizmo plėtrai rajone, bei pagerintų rajono turistinį įvaizdį bei padidintų regiono lankytojų srautus.

Norint išlaikyti konkurencingumą vietinėje ir tarptautinėje turizmo rinkoje būtina siekti darnios turizmo plėtros. Labai svarbus ne tik ekonominis, bet ir sociokultūrinis turizmo poveikis. Jis pasireiškia kuriama infrastruktūra, didėjančia paslaugų ir pramogų pasiūla, gyvėjančiu kultūriniu gyvenimu regione, augančiomis vietos gyventojų saviraiškos galimybėmis, stiprėjančiu tapatumu ir kultūrinio savitumo raiška. Plėtojant viešąją turizmo infrastruktūrą ir paslaugas, svarbu išlaikyti tęstinumą ir kurti infrastruktūrą, skirtą prioritetinių turizmo produktų paklausai didinti ir šiems produktams pritaikyti asmenims, turintiems specialiųjų poreikių.

Turizmo maršrutų (trasų) infrastruktūros ir ženklavimo stoka ir per menka tokių paslaugų pasiūla Tauragės regione – didžiausios kliūtys turizmo plėtrai regione. Kad būtų plėtojami turizmo produktai ir didinamas jų konkurencingumas, būtina investuoti į viešąją infrastruktūrą ir ją gerinti, skatinti verslininkus teikti reikiamas paslaugas (apgyvendinimo, maitinimo, inventoriaus nuomos, aptarnavimo ir kitas) ir užtikrinti informacijos sklaidą.

Atitinkamai atsižvelgiant į Tauragės regiono socioekonominę padėtį, gyventojų poreikių prioritetą, Savivaldybės strateginius siekius, tikslus ir galimybes bei anksčiau nurodytą esamą turizmo infrastruktūros esamą padėtį ir potencialą, turizmo informacinės infrastruktūros (turistinių trasų ženklavimo) sukūrimas, atitinkamai sukūriant sąlygas pritraukti naujas komercines veiklas, būtų geriausias egzistuojančių problemų sprendimų būdas.

Esama situaciją sąlygoja:

Poveikis atitinkamai viešųjų paslaugų sričiai. Jeigu projektas nebus realizuojamas ir nevykdomos projekte numatytos veiklos, savivaldybė nebus pajėgi sudaryti sąlygų regiono turizmo plėtrai, gyventojų užimtumui didėti tikslinėje teritorijoje ir skatinti miesto ir rajono socialinę ir ekonominę plėtrą.

Poveikis projekto tikslinėms grupėms. Esamos padėties išlaikymas turi neigiamą poveikį visoms projekto tikslinėms grupėms. Tikslinės grupės neturi galimybės naudotis tinkamą viešąją turizmo informacinę infrastruktūrą, esant mažėjantiems turistų srautams nėra sudarytos sąlygos SVV subjektų verslo plėtrai ir naujų darbo vietų kūrimui.

Poveikis darnaus vystymosi principo įgyvendinimui. Esama padėtis neskatins darnios ir tvarios Lietuvos regionų plėtros, neigiamai veikia infrastruktūros ekosistemą, nėra išspręstos ekonominės ir socialinės problemos, susijusios su naujų darbo vietų kūrimu ir su darbo ir gyvenimo aplinkos gerinimu.

Poveikis lyčių lygybės ir nediskriminavimo principo įgyvendinimui. Esama situacija neriboja vienodos galimybės naudotis šiuo metu egzistuojančia infrastruktūra vyrams ir moterims, bet kokios rasės arba etninės kilmės, religijos arba tikėjimo, amžiaus, seksualinės orientacijos atstovams.

1.2. Teisinė aplinka

Žemiau yra pateikiama informacija apie Jurbarko, Tauragės, Šilalės ir Pagėgių savivaldybių administracijų disponuojamas erdves, kurios tiesiogiai siejasi su projekte numatytais vykdyti veiklomis ir investicijomis.

Jurbarko rajono savivaldybės inicijuojamas projektas atitinka taupios (racionalios) žemėnaudos principą. Turizmo ženklavimo infrastruktūros objektus numatoma įrengti teritorijose, kurios neturi saugomos, specialaus konservacinės ir/ar kompleksinės paskirties saugomų teritorijų statuso, draudžiančio ar smarkiai ribojančio aktyvią veiklą, čia nėra įsteigtų ar esamų potencialių Europos Bendrijos svarbos teritorijų ar jose randamų buveinių.

Pagrindiniai teisiniai apribojimai numatomi statybos techniniuose reglamentuose, higienos ir aplinkos apsaugos normose, kultūros paveldo objektams taikytinuose teisės aktuose. Pagrindinės turizmo ženklavimo infrastruktūros objektų įrengimo krašto keliuose taisyklės apima šiuos teisės aktus, kuriais vadovaujantis bus atliekami infrastruktūros įrengimo darbai:

- 2012 m. sausio 31 d. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įsakymas Nr. 3-83 „Dėl kelio ženklų įrengimo ir vertikaliojo ženklinimo taisyklių patvirtinimo“;
- Kelių eismo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. 1950 „Dėl Kelių eismo taisyklių patvirtinimo“
- Automobilių kelių vertikaliųjų kelio ženklų įrengimo taisyklės ĮT VŽ 14 (Lietuvos automobilių kelių direkcija, 2014);
- Kelio ženklų atramų parinkimo, projektavimo ir įrengimo taisyklės PĮT KŽA 08 (Lietuvos automobilių kelių direkcija, 2008);
- Kelių ženklinimo medžiagų naudojimo ir ženklinimo įrengimo taisyklės ĮT ŽM 12 (Lietuvos automobilių kelių direkcija, 2012);
- Lankytinų vietų ir laikinų renginių maršrutinio orientavimo automobilių keliuose taisyklės LVMOT 15, patvirtintų Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos direktoriaus 2015 m. kovo 3 d. įsakymu Nr. V(E)-4 „Dėl Lankytinų vietų ir laikinų renginių maršrutinio orientavimo automobilių keliuose taisyklių LVMOT 15 patvirtinimo“;
- Tauragės regiono plėtros tarybos 2011 m. rugpjūčio 25 d. sprendimas Nr. 51/9S-12 „Dėl pritarimo Tauragės apskrities teritorijos bendrojo (generalinio) plano sprendinių įgyvendinimo priemonių planui (programai)“

Infrastruktūros įrengimo darbai bus vykdomi laikantis Lietuvos teisinio reglamentavimo reikalavimų. Rangovas privalės turėti kvalifikacijos atestatus, suteikiančius teisę vykdyti susisiekimo komunikacijų, inžinerinių tinklų ir kitus aktualius statybos darbus.

Projekto veiklos, kurios numato kelio ženklų įrengimą, atitinka Lankytinų vietų ir laikinų renginių maršrutinio orientavimo automobilių keliuose taisyklių LVMOT 15, patvirtintų Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos direktoriaus 2015 m. kovo 3 d. įsakymu Nr. V(E)-4 „Dėl Lankytinų vietų ir laikinų renginių maršrutinio orientavimo automobilių keliuose taisyklių LVMOT 15 patvirtinimo“ taisyklių 7 punkte nustatytus reikalavimus, kadangi maršrutinio orientavimo į lankytiną vietą poreikiui turizmo tikslais bus naudojami tik informaciniai kelio ženklai Nr. 628 „Krypties rodyklė į lankytiną vietą“ (išskyrus krypties rodyklę į lankytiną vietą su grafiniu lankytinos vietos vaizdu) ir Nr. 629 „Lankytinos vietos pavadinimas

Projekto įgyvendinimo pasėkoje teisių objektų disponavimo pokyčių nenumatoma. Visi nurodyti investiciniai objektai ir projekto veiklų rezultatai priklausys Jurbarko, Tauragės, Šilalės ir Pagėgių savivaldybių administracijoms atitinkamai pagal turizmo ženklinimo infrastruktūros objektų įrengimo vietą. Rajonų savivaldybių administracijoms nebus nustatyta jokių teisių apribojimų planuojamiems sukurti rezultatams.

Vertinant teikiamų ir projekto įgyvendinimo rezultate numatomų teikti viešųjų paslaugų teisinį reglamentavimą bendrame Projekto kontekste reikalinga apibrėžti Pareiškėjo ir kitų institucijų atsakomybės ribas. Viešųjų paslaugų srityje savivaldybė yra atsakinga už viešųjų paslaugų teikimą ir turi administruoti bei užtikrinti viešųjų paslaugų teikimą gyventojams „Nustatydamą šių paslaugų teikimo būdą, taisykles ir režimą, steigdamą savivaldybės biudžetines ir viešąsias įstaigas, įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka parinkdamą viešųjų paslaugų teikėjus ir įgyvendindamą viešųjų paslaugų teikimo priežiūrą ir kontrolę“ (9 str. 1 dalis). Ši LR vietos savivaldos įstatymo nuostata apibrėžia, kad savivaldybė gali:

- Steigti biudžetines ir viešąsias įstaigas viešosioms paslaugoms teikti; arba
- Parinkti kitus viešųjų paslaugų tiekėjus viešosioms paslaugoms teikti;

Savivaldybės dispozicijoje yra viešųjų paslaugų teikimo veiklos reguliavimo svertai, nepriklausomai nuo to, kas, savivaldybės teikimu, vykdo šias paslaugas. Pagrindiniai viešųjų paslaugų teikimo koordinavimo mechanizmai yra:

- Viešųjų paslaugų teikimo būdo, taisyklių ir režimo nustatymas; ir
- Viešųjų paslaugų teikimo priežiūra ir kontrolė.

Savivaldybė turi užtikrinti, kad viešosiomis paslaugomis galėtų naudotis visi savivaldybės gyventojai ir kad šios paslaugos būtų teikiamos nuolat (8 straipsnio 5 dalis). Atsižvelgiant į projekto kontekstą ir teiktinų viešųjų paslaugų pobūdį, galima išskirti teisinę aplinką kuri reglamentuoja projekte numatytų viešųjų paslaugų teikimą, galimus projekto įgyvendinimo galimybių, projekto veiklų, rezultatų, finansinio tęstinumo apribojimus ir norminius reikalavimus: pagal LR vietos savivaldos įstatymą nurodomos savivaldybių savarankiškosios funkcijos:

- Savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas ir saugaus eismo organizavimas;
- Sąlygų verslo ir turizmo plėtrai sudarymas ir šios veiklos skatinimas.

Remiantis LR vietos savivaldos įstatymu, savivaldybė yra atsakinga už viešųjų paslaugų teikimą gyventojams. Teikdami savivaldybės gyventojams viešąsias paslaugas, jų teikėjai privalo vadovautis įstatymais, savivaldybės institucijų sprendimais ir kitais teisės aktais. Savarankiškos savivaldybių funkcijos apima gyventojų bendrosios kultūros ugdymą ir etnokultūros puoselėjimą (pavyzdžiui, dalyvavimą kultūros plėtros projektuose, kultūros centrų ir kitų kultūros įstaigų veiklos priežiūroje), kraštovaizdžio, nekilnojamųjų kultūros vertybių ir savivaldybės įsteigtų saugomų teritorijų tvarkymą ir apsaugą, savivaldybės teritorijoje esančių želdynų, želdinių apsaugą, tvarkymą ir kūrimą, savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūrą, taisymą, tiesimą ir saugaus eismo organizavimą. Investicijų projekte numatytų veiklų rezultatai atiteks Tauragės regiono rajoninių savivaldybių dispozicijai ir prisidės prie šių funkcijų įgyvendinimo.

1.2.1. Projekto atitiktis nacionalinių, regiono ir rajono savivaldybės strateginių dokumentų nuostatomis

Projektas atitinka 2014 – 2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos (toliau – veiksmų programa) 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ uždavinio 5.4.1 „Padidinti kultūros ir gamtos paveldo aktualumą, lankomumą ir žinomumą, visuomenės informuotumą apie juos supančią aplinką“ priemonę Nr. 05.4.1-LVPA-R-821 „Savivaldybes jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų informacinės infrastruktūros plėtra“. Investicinio projekto tikslas ir veiklos atitinka priemonės remiamas veiklas ir tikslus:

- Priemonės tikslas – įrengti turizmo ženklinimo infrastruktūrą ir užtikrinti turistų bei lankytojų informuotumą apie turizmo maršrutuose ir turizmo trasose esančias lankytinas vietas;
- Remiama veikla – informuoti ir žymėti lankytinas vietas skirtos ženklinimo infrastruktūros, t. y. ženklų (išskyrus informacinius kelio ženklus, nurodytus Kelių eismo taisyklių 1 priedo 628 punkte (krypties rodyklė į lankytiną vietą su grafiniu lankytinos vietos vaizdu), nuorodų, informacinių stendų ir pan., projektavimas, gamyba, įrengimas;
 - Projekte numatoma įrengti 990 vnt. turizmo ženklinimo infrastruktūros objektų 10-je dviračių ir vandens trasų Tauragės regione. Kiekviena iš turizmo trasų ir maršrutų informacinės infrastruktūros plėtros veiklų jungs ne mažiau kaip 2 ir daugiau Tauragės regiono savivaldybių (Jurbarko, Tauragės, Šilalės ir Pagėgių savivaldybės)

Projektu siekiama padėti įgyvendinti 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ investicinio prioriteto įgyvendinimo veiklos veiklų tikslus:

- Saugomų teritorijų tvarkymas, pritaikymas lankymui ir propagavimas. Saugomų teritorijų ir jose esančių kultūros ir gamtos paveldo objektų pažinimui ir jų apsaugai reikalingų lauko informacinių sistemų įrengimas, siekiant sudaryti galimybę visuomenei pasiekti visus svarbiausius išskirtinę vertę formuojančius gamtos objektus, juos pažinti ir atsakingai leisti laiką gamtoje;
- Turizmo plėtros regionų, produktų ir trasų rinkodaros veiklos Nemuno žemupio regione. Rinkodaros veiklų efektyvumui užtikrinti vykdoma turizmo įvaizdžio ir įgyvendinamų rinkodaros priemonės: sukurta turizmo objektų, maršrutų ir trasų ženklavimo sistema (informaciniai standai, ženklai, užrašai, nuorodas ir kt.), dėl kurių bus sudarytos sąlygos turistams ir lankytojams lengvai orientotis ir gauti visą reikalingą informaciją, susijusią su turizmo ištekliais. Informacinė infrastruktūra plėtojama, išnaudojant regioninio bendradarbiavimo galimybes ir įgyvendinant darnios turizmo plėtros principus.

Tauragės regiono plėtros 2014-2020 metų plane konstatuojama, kad plėtojant apskrities susisiekimo infrastruktūrą, reikalinga: gerinti valstybinės reikšmės kelių tinklo techninius parametrus ir jo rišlumą tarp rajonų centrų, su Kaliningrado sritimi, su pajūrio regionu, su šiaurės ir vakarų Lietuvos regionais, logistikos tikslams išnaudoti TEN IA tarptautinio transporto koridoriaus „Via-Hanseatica“ teikiamus privalumus. Bendrajame (generaliniame) plane numatoma išsaugoti esamas pramonės, sandėliavimo ir komercines teritorijas ir veikiančias tradicines pramonės bei žemės ūkio veiklas, jame pateikta nemažai naujų galimos plėtros teritorijų, numatoma informacinių technologijų, inovacijų plėtra, veiklų diversifikavimas..

Atitinkamai investicinis projektas atitinka šiuo strateginiame plane nustatytus tikslus, uždavinius ir priemones:

- 1. Prioritetas – Subalansuotas, darnia plėtra pagristas ekonominis augimas:
 - 1.2. Tikslas – Pagerinti sąlygas investicijų pritraukimui, sudaryti palankią aplinką verslui vystyti, ekonominės veiklos efektyvumui didinti:
 - ✓ 1.2.3. Uždavinys – Vykdyti informacines marketingo priemones, skatinančias viešąsias ir privačias investicijas į rekreacijos ir turizmo sistemos plėtrą, gerinti turizmo įvaizdį ir didinti paslaugų prieinamumą;
 - 1.2.3.1. Priemonė – Savivaldybes jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų informacinės infrastruktūros plėtra;

Lietuvos turizmo plėtros 2014–2020 metų programoje išskiriama, kad didinant turizmo sektoriaus konkurencingumą, svarbu siekti, kad turistų lankomi objektai ir turistams teikiamos paslaugos būtų pritaikyti ir siūlomi jiems visiems, atsižvelgiant į jų fizines išgales, negalią ar amžių, tai yra asmenims su specialiaisiais poreikiais, šeimoms su mažais vaikais, senyviems žmonėms ir panašiai. Didėjantis turizmo sektoriaus konkurencingumas skatins ne tik užsienio turistus atvykti į Lietuvą, bet ir Lietuvos gyventojus daugiau keliauti po savo šalį, pažinti jos unikalią kraštovaizdį, turtingą kultūros paveldą, geriau suprasti istoriją ir prisidės prie regionų ekonominės plėtros.

Lietuvos gamtinių ir kultūrinių turizmo išteklių potencialas ir teritorinė sklaida netolygūs, todėl pagal jų išskirtinumą ir sancaupą Programoje skiriami savivaldybių teritorijose esantys patraukliausi turistiniai objektai apimantys prioritetiniai turizmo plėtros regionus, kuriuose išskiriama Nemuno žemupio regionas, apimantis Kauno miesto, Kauno rajono, Birštono, Kaišiadorių rajono, **Jurbarko** rajono, Šakių rajono, Prienų rajono savivaldybes. Plėtojant viešąjį turizmo infrastruktūrą ir paslaugas, svarbu išlaikyti tęstinumą ir kurti infrastruktūrą, skirtą prioritetinių turizmo produktų paklausai didinti prioritetiniuose turizmo plėtros regionuose ir šiems produktams pritaikyti asmenims, turintiems specialiųjų poreikių.

Lietuvoje kuriami patrauklūs lankytini objektai, plėtojama turizmo infrastruktūra, teikiamos turizmo paslaugos, tačiau informacijos stoka dažnai trukdo turistams rasti norimus objektus. Turizmo

informacijos sklaida nacionaliniu lygmeniu – turizmo objektų, juos siejančių maršrutų, įrengtų trasų, galimybių keliauti ir pramogauti populiarinimas – skatintų Lietuvos gyventojus dažniau keliauti ir pažinti savo kraštą, gerintų atvykstamąjį turizmą. Kadangi Lietuvoje iki šiol nebuvo bendros turizmo objektų ženklavimo sistemos, būtina sukurti bendrą šalies turizmo objektų ženklavimo sistemą, numatyti bendrą nacionalinių, regioninių ir vietinių ženklų sistemą. Kelio ženklai turėtų būti įrengiami tik klasifikuotiems, sertifikuotiems ir (arba) akredituotiems turizmo paslaugų teikėjams, o nacionaliniuose ir regioniniuose parkuose kuriama lauko informacinė sistema turėtų būti tokia, kad įvairiomis transporto priemonėmis keliaujantys turistai lengvai rastų turizmo objektus

Investicinis projektas atitinka šiuos turizmo plėtros plane nustatytus tikslus, uždavinius ir priemones:

- Strateginis tikslas – Didinti Lietuvos turizmo sektoriaus konkurencingumą:
 - 2. Tikslas – Didinti Lietuvos, kaip turistinės valstybės, žinomumą ir gerinti jos įvaizdį:
 - ✓ 2.3. Uždavinys – Diegti Lietuvoje turizmo objektų informacinės ženklavimo sistemos priemones:
 - 2.3.1. Vertinimo kriterijus – Turizmo trasos ir turizmo maršrutai, kuriuose įrengta bendra turizmo informacinė sistema (vienetais).

Siekiant pradėti įgyvendinti strategijos „Lietuva 2030“, kurioje pristatoma šalies 2030 metų vizija, ilgalaikius tikslus, buvo parengta „2014–2020 metų Nacionalinės pažangos programa“. Šiame dokumente suformuluoti trumpesnio laikotarpio tikslai, skirti įgyvendinti iki 2020 metų, taip nuosekliai artėjant prie Lietuvos vizijos. Projektu šiuo atžvilgiu iš dalies prisidedama, įgyvendinant programos prioritetų tikslus ir uždavinius. Šiuo atveju svarbiausi tikslai yra šie:

- Sukurti tvarią ir efektyvią ekonominę infrastruktūrą;
- Gerinti paslaugų kokybę ir didinti jų prieinamumą visuomenei;
- Stiprinti visuomenės kultūrinę tapatybę, didinti visuomenės kūrybingumą, bendruomeniškumą ir pilietiškumą;
- Plėtoti aukštos kokybės kultūros paslaugas – užtikrinti jų įvairovę, inovatyvumą, prieinamumą ir sklaidą.

Investicinis projektas atitinka šiuos 2014–2020 metų Nacionalinės pažangos programoje nustatytus tikslus, uždavinius ir priemones:

- 3. Prioritetas – Ekonominiam augimui palanki aplinka:
 - Bendras tikslas – Sukurti augimui ir konkurencingumui palankias aplinkos sąlygas
 - 3.2. Tikslas – Sukurti tvarią ir efektyvią ekonominę infrastruktūrą:
 - ✓ 3.2.4. Uždavinys – Plėtoti turizmo infrastruktūrą, įskaitant kultūros ir gamtos paveldą:
 - 3.2.4.1. Įgyvendinimo kryptis – plėtoti kultūrinio, sveikatos, dalykinio ir aktyvaus poilsio turizmo infrastruktūrą ir paslaugas;
 - 3.2.4.3. Įgyvendinimo kryptis – įgyvendinti turizmo rinkodaros priemones.

1.3. Tikslinių grupių poreikiai

Atsižvelgiant į 1.1 skyriuje identifikuotas problemas išskiriamos projekto tikslinės grupės ir jų poreikiai.

Lentelė 14. Tikslinės grupės ir jų poreikiai.

Eil. Nr.	Tikslinė grupė	Tikslinės grupės poreikiai	Problema	Poreikių patenkinimas
1.	Tauragės regiono gyventojai	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žaliojo (ekologinio) turizmo produktų stygius regione ▪ Patogus ir saugus susisiekimas regione ▪ Aktyvus dalyvavimas kultūrinėje ir socialinėje regiono veikloje ▪ Kokybiškas poilsis leidžiant laisvalaikį gamtoje ▪ Kokybiškos viešosios turizmo paslaugos ▪ Aiški ir išsami regiono turizmo informacija 	<p>Pilnai nepritaikyta, neišnaudota ir neefektyviai naudojama dviračių ir vandens trasų infrastruktūra: Turizmo maršrutų (trasų) infrastruktūros stoka ir per menka tokių paslaugų pasiūla, neišvystyta dviračių ir vandens turizmo informacinė sistema, apjungianti visus rajono dviračių maršrutus, trasose itin trūksta nuorodų į lankytinus objektus bei informacijos apie juos</p>	<p>Igyvendinus projektą, bus įrengta turizmo trasų ženklinimo infrastruktūra. Nauja infrastruktūra sudarys sąlygas kompleksiniam turizmo paslaugų teikimui, aiškiai rinkodarai, greitai ir patogiai judėti tarp regiono lankytinų objektų, prasiplės kokybiško poilsio leidžiant laisvalaikį gamtoje galimybės</p>
2.	Regiono lankytojai	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žaliojo (ekologinio) turizmo produktų stygius regione ▪ Patogus ir saugus susisiekimas regione ▪ Aktyvus dalyvavimas kultūrinėje ir socialinėje regiono veikloje ▪ Kokybiškas poilsis leidžiant laisvalaikį gamtoje ▪ Kokybiškos viešosios turizmo paslaugos ▪ Aiški ir išsami regiono turizmo informacija 	<p>Pilnai nepritaikyta, neišnaudota ir neefektyviai naudojama dviračių ir vandens trasų infrastruktūra: Turizmo maršrutų (trasų) infrastruktūros stoka ir per menka tokių paslaugų pasiūla, neišvystyta dviračių ir vandens turizmo informacinė sistema, apjungianti visus rajono dviračių maršrutus, trasose itin trūksta nuorodų į lankytinus objektus bei informacijos apie juos</p>	<p>Igyvendinus projektą, bus įrengta turizmo trasų ženklinimo infrastruktūra. Nauja infrastruktūra sudarys sąlygas kompleksiniam turizmo paslaugų teikimui, aiškiai rinkodarai, greitai ir patogiai judėti tarp regiono lankytinų objektų, prasiplės kokybiško poilsio leidžiant laisvalaikį gamtoje galimybės</p>
4.	Smulkus ir vidutinis verslas	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ūkio subjektą supančios aplinkos švara ir estetiškas patrauklumas ▪ Klientų ir darbuotojų veiklos organizavimo patogumas ▪ Naujų klientų pritraukimas 	<p>Dėl nepalankios demografinės padėties ir nepakankamų vietinių turistų skaičiaus menka regiono perkamoji galia, sąlygų gyventojų užimtumui ir SVV plėtrai didinti trūkumas, socialinės ir ekonominės Tauragės regiono plėtros stoka.</p>	<p>Igyvendinus projektą, bus įrengta turizmo trasų ženklinimo infrastruktūra. Nauja infrastruktūra sudarys prielaidas regiono lankytojų srauto didėjimui, kompleksiniam turizmo paslaugų teikimui, aiškiai rinkodarai,</p>
5.	Potencialūs investuotojai (Lietuvos ir užsienio įmonės)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Išvystyta regiono infrastruktūra ▪ Pakankama darbo jėgos pasiūla ▪ Pakankama prekių ir paslaugų paklausa 	<p>Dėl nepalankios demografinės padėties ir nepakankamų vietinių turistų skaičiaus menka regiono perkamoji galia, palankių verslo sąlygų trūkumas, socialinės ir ekonominės Tauragės regiono plėtros stoka.</p>	<p>Igyvendinus projektą, pagerės bendra regiono infrastruktūros kokybė, nes bus pritaikytos kompleksinės regiono turizmo potencialo didinimo priemonės. Tai didins Regiono konkurencingumą kitų regionų atžvilgiu ir prisidės prie Tauragės regiono, kaip gyvenamosios vietos ir investicinės aplinkos, patrauklumo didinimo.</p>

1.3.1. Skyriaus apibendrinimas

Teisinis reglamentavimas. Įvertinus aktualius nacionalinius, regiono ir rajono savivaldybės strateginius dokumentus, buvo nustatyta, kad IP planuojami veiklos rezultatai Tauragės regione neprieštarautų ir prisidėtų įgyvendinant šiuose dokumentuose nurodytus prioritetus, tikslus ir uždavinius.

Pagrindinės Projektu sprendžiamos problemos:

1. Tikslinių grupių poreikius atitinkančios infrastruktūros trūkumas Tauragės regione;
2. Patrauklių, saugių ir tikslinės grupės poreikius atitinkančių viešųjų turizmo paslaugų trūkumas Tauragės regione;
3. Verslui patrauklios aplinkos ir galimybių Tauragės regione trūkumas.

Apibendrintai, investicijų projekto metu sprendžiamą problemą galima įvardinti kaip turizmo vieningos ir kompleksinės turizmo informacinės infrastruktūros trūkumas Tauragės regione.

Projekto įgyvendinimas leistų pagerinti Tauragės regiono turistinį potencialą, užtikrinti visapusišką turizmui svarbių viešųjų erdvių panaudojimą ir tokiu būdu padidinti regiono patrauklumą gyventojams ir svečiams. Pagausėjęs regiono lankytojų ir turistų skaičius sukurtų papildomos paklausos vietiniam verslui ir sudarytų sąlygas verslo plėtrai.

Įgyvendinus projektą būtų tenkinami šių tikslinių grupių poreikiai:

- Tauragės regiono gyventojai ir svečiai;
- Įmonės ir verslininkai, įsikūrę netoli turistinių maršrutų ir trasų;
- Potencialūs investuotojai (Lietuvos ir užsienio įmonės).

II. PROJEKTO TURINYS

2.1. Projekto tikslas

Pagrindinis projekto tikslas – Tauragės regiono turistinio potencialo ir patrauklumo didinimas kompleksiskai užtikrinant turistų bei lankytojų informuotumą apie turizmo maršrutuose ir turizmo trasose esančias lankytinas vietas, kartu sudarant palankias sąlygas turizmo paslaugų sektoriaus plėtrai.

Projektu siekiama įrengti kompleksinę turizmo ženklavimo infrastruktūrą kuri užtikrintų turistų bei lankytojų informuotumą apie turizmo maršrutuose ir turizmo trasose esančias lankytinas vietas, kartu įgyvendinant kokybiškų viešųjų turizmo paslaugų gyventojams sistemą bei sukuriant šiuolaikišką poilsio ir laisvalaikio organizavimo sistemą Tauragės regione, kuri didintų vietinio turizmo srautus taip sukuriant palankias sąlygas smulkaus verslo atstovams užsiimti prekybine ir paslaugų veikla, plėsti produktų ir paslaugų pasiūlą ir įvairovę taip didinant gyventojų užimtumą ir pajamas.

- Atnaujinti ir sukurti naujus turizmo trasų ženklavimo infrastruktūros objektus sudarant palankias sąlygas Tauragės regiono viešųjų turizmo paslaugų sektoriaus plėtrai taip sudarant sąlygas įvairesnių poilsio, laisvalaikio, rekreacijos galimybėms, kartu prisidedant prie gyvenimo kokybės ir aplinkos gerinimo sukuriant papildomus ir stiprinant esamus Regiono traukos centrus;
- Modernizuojant turizmo infrastruktūrą Regiono socialinės ir ekonominės plėtros skatinimui bei stiprinimui sąlygojant palankios prekybos ir paslaugų verslo aplinkos gerinimui, naujų darbo vietų steigimui bei verslo plėtrai.
- Modernizuojant turizmo informacinę infrastruktūrą Regiono socialinės ir ekonominės plėtros skatinimas stiprinant esamus ir sukuriant papildomą Regiono traukos centrus;
- Regiono lankytojų srautų didinimas palankios aplinkos naujų darbo vietų steigimui bei smulkaus verslo plėtrai kūrimas bei įvairesnių, labiau prieinamų ir aukštesnės kokybės viešųjų turizmo paslaugų teikimui sąlygų sudarymas;

2.2. Projekto sąsajos su kitais projektais

Projektas yra tęstinio Tauragės regiono kompleksinio sutvarkymo ir pritaikymo paslaugų, laisvalaikio, rekreacijos ir turizmo reikmėms proceso dalis. Projektas nėra kitų projektų dalis ir/ar tęsinys, tačiau bendraja prasme yra tarpiai susietas su įgyvendintais ir numatomais įgyvendinti projektais tikslinėje teritorijoje, šių projektų kompleksiniais tikslais, uždaviniais ir įgyvendintomis ar numatomomis įgyvendinti priemonėmis.

Šiuo metu Tauragės regiono savivaldybės yra įvykdžiusios, vykdo ir numato vykdyti turizmo ir susisiekimo infrastruktūrinius projektus, kurie leistų užtikrinti ir sudarytų sąlygas įvardintų tikslų pasiekimui. Pareiškėjas ir projekto partneriai taip pat yra įgyvendinę šiuos projektus, kurie netiesiogiai siejasi su inicijuojamu projektu:

Lentelė 15. Jurbarko rajono savivaldybės įvykdyti projektai.

	Projekto pavadinimas	Paraiškos pateikimo data (metai)	Suma Eur				Priemonė
Eil. Nr.			Projekto vertė Eur	Paramos lėšos Eur	Kofinans. Lėšos Eur	Valstybės biudžeto lėšos Eur	
	Finansavimas iš ES fondų						
	Pėsčiųjų-dviračių tako įrengimas Jurbarko m. Lauko gatvės atkarpoje nuo Gedimino gatvės iki Sodų gatvės	2017	194118,00	165000,00	14559,00	14559,00	06.2.1-TID-R-511 Vietinių kelių techninių parametru ir eismo saugos gerinimas

Pėsčiųjų-dviračių tako įrengimas Jurbarko miesto Lauko gatvės atkarpoje nuo Dariaus ir Girėno gatvės iki Gedimino gatvės	2017	100.770,35	85.654,80	15115,55		04.5.1-TID-R-516 Pėsčiųjų ir dviračių takų rekonstrukcija ir plėtra
Pėsčiųjų takų ir gatvių įrengimas Jurbarkų seniūnijoje bei bendruomenės namų pastato stogo sutvarkymas Vertimų kaime	2018	112771,65	90217,32	22554,33		KPP

E-rinkodaros projektas „Nemuno kelias“	2016-01 / 2018	341 176,00	289.999,60	51 176,40 visų 4 partnerių, iš jų 12 794,10 (JRSA)	Jurbarko Rajono savivaldybės administracija (JRSA)	Nr. 05.4.1-LVPA-K-808 „Prioritetinių turizmo plėtros regionų e-rinkodara“
--	----------------	------------	------------	---	--	--

Informacijos šaltinis: <http://jurbarkas.lt/index.php?1656764953>

2.3. Projekto ribos

Projektas įgyvendinamas kaip vienas projektas, kurio įgyvendinančioji ir už projekto tęstinius rezultatus atsakinga organizacija yra Jurbarko rajono savivaldybės administracija. Projektą numatoma įgyvendinti kartu su partneriais: Tauragės, Šilalės ir Pagėgių rajonų savivaldybių administracijomis.

Projektą numatoma įgyvendinti modernizuojant dviračių ir vandens trasų ženklavimo infrastruktūros objektus Jurbarko, Tauragės, Šilalės ir Pagėgių savivaldybių teritorijose.

- Panemunio nacionalinė (Kaunas-Klaipėda-Nida) – Jurbarko ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa);
- Karšuvos žiedas – Jurbarko, Tauragės, Šilalės ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa);
- Rytų Karšuva – Tauragės ir Jurbarko savivaldybės (dviračių trasa);
- Jūros upė – Tauragės, Šilalės ir Pagėgių savivaldybės (vandens trasa)
- Velo Hansa – Tauragės ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa);
- Juodoji miško – Jurbarko ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa);
- Šilalė-Laukuva-Skaudvilė-Tauragė – Jurbarko, Tauragės ir Šilalės savivaldybės (dviračių trasa);
- Panemunio alternatyvioji – Jurbarko ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa);
- Didkiemis-Tauragė – Tauragės ir Šilalės savivaldybės (dviračių trasa);
- Šilalė-Tauragė – Tauragės ir Šilalės savivaldybės (dviračių trasa).

2.4. Projekto tikslinės grupės

Toliau esančioje lentelėje pateikiami Projekto tikslinių grupių, t. y. Projekto metu sukurtos ir atnaujintos infrastruktūros naudotojų ir paslaugų gavėjų, kuriems skirta Projekto kuriama socialinė ekonominė nauda (žala), aprašymai. Pažymėtina, jog tikslinės grupės suformuotos remiantis šių grupių poreikiais ir Projekto įtaka grupėms. Dėl šios priežasties tikslinės grupės gali persidengti, pavyzdžiui, asmuo gali būti keliose tikslinėse grupėse vienu metu. Atsižvelgiant į ankstesniuose skyriuose išskirtas tikslines grupes projektas orientuotas į šias tikslines grupes:

Lentelė 16. Tikslinės grupės ir jų poreikiai.

Eil. Nr.	Tikslinė grupė	Tikslinės grupės bruožai ¹	Projekto suinteresuotumas ir įtaka tikslinei grupei
1.	Tauragės regiono gyventojai	Tauragės regione nuolatos gyvenantys asmenys Remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2016 m. liepos 1 d. Tauragės regione gyveno 100.178. gyventojų.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žaliojo (ekologinio) turizmo produktų stygius regione ▪ Patogus ir saugus susisiekimas regione ▪ Aktyvus dalyvavimas kultūrinėje ir socialinėje regiono veikloje ▪ Kokybiškas poilsis leidžiant laisvalaikį gamtoje ▪ Kokybiškos viešosios turizmo paslaugos ▪ Aiški ir išsami regiono turizmo informacija
2.	Regiono lankytojai	Iš Lietuvos ir užsienio į Tauragės regioną atvykstantys turistai, viena diena lankytojai, taip pat Tauragės regiono gyventojų giminaičiai. Tauragės regiono savivaldybių turizmo informacijos centrus aplankiusių turistų iš Lietuvos skaičius siekė apie 5.340, o iš užsienio – apie 993. Tikėtina, kad turistai čia praleido dalį savo kelionės. Remiantis turizmo centro vertinimu, dauguma turistų Tauragės regione praleidžia 1 dieną.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žaliojo (ekologinio) turizmo produktų stygius regione ▪ Patogus ir saugus susisiekimas regione ▪ Aktyvus dalyvavimas kultūrinėje ir socialinėje regiono veikloje ▪ Kokybiškas poilsis leidžiant laisvalaikį gamtoje ▪ Kokybiškos viešosios turizmo paslaugos ▪ Aiški ir išsami regiono turizmo informacija
3.	Smulkus ir vidutinis verslas	Prie turistinių trasų įsikūre, užsiimantys komercine veikla. Taip pat ūkio subjektai, kurie potencialiai būtų suinteresuoti plėsti savo veiklą turistinių trasų ir lankytinų objektų teritorijose. Tauragės regione yra apie 650 įsikūrusių ūkio subjektų.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ūkio subjektą supančios aplinkos švara ir estetinis patrauklumas ▪ Klientų ir darbuotojų veiklos organizavimo patogumas ▪ Naujų klientų pritraukimas
4.	Potencialūs investuotojai (Lietuvos ir užsienio įmonės)	Vietinės (Lietuvos) ir užsienio kompanijos, svarstančios įsikurti regione.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Išvystyta regiono infrastruktūra ▪ Pakankama darbo jėgos pasiūla ▪ Pakankama prekių ir paslaugų paklausa

¹ Informacijos šaltinis: Lietuvos statistikos departamento informacija, <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize>

2.5. Projekto uždaviniai

Egzistuojančių problemų ir poreikių pokyčiams analizė parodė, kad esama Tauragės regiono turizmo informacinės infrastruktūros būklė nėra patenkinama, o tai neigiamai įtakoja regiono turizmo potencialą, regiono lankytojų srautus, teikiamų viešųjų turizmo paslaugų kokybę, prieinamumą ir neprisideda prie pareiškėjui ir paties pareiškėjo keliamų tikslų ir siekių įgyvendinimo, todėl yra būtina atlikti turizmo informacinės infrastruktūros modernizavimo ir sukūrimo darbus, kurie sudarytų sąlygas esamų veiklų tobulinimui ir naujų įgyvendinimui. Pagrindinis investicijų projekto tikslas – Tauragės regiono turistinio potencialo ir patrauklumo didinimas kompleksiskai užtikrinant turistų bei lankytojų informuotumą apie turizmo maršrutuose ir turizmo trasose esančias lankytinas vietas, kartu sudarant palankias sąlygas turizmo paslaugų sektoriaus plėtrai. Atitinkamai yra formuojama loginė projekto įgyvendinimo schema: siekiami projekto tikslai, uždaviniai, veiklos ir rezultatai.

Projekto uždaviniai. Atlikti turizmo trasų ženklavimo infrastruktūros modernizavimo darbus, įrengiant ženklavimo infrastruktūros objektus Tauragės regiono dviračių ir vandens trasose (maršrutuose)

Lentelė 17. Projekto loginė schema.

Tikslai	Uždaviniai	Veiklos	Siekiami rezultatai
Tauragės regiono turistinio potencialo ir patrauklumo didinimas kompleksiskai užtikrinant turistų bei lankytojų informuotumą apie turizmo maršrutuose ir turizmo trasose esančias lankytinas vietas,	Įrengti turizmo ženklavimo infrastruktūros objektus Tauragės regiono dviračių ir vandens trasose (maršrutuose)	<p>Turizmo ženklavimo infrastruktūros objektų įrengimas:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Panemunio nacionalinė (Kaunas-Klaipėda-Nida) – Jurbarko ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa); ▪ Karšuvos žiedas – Jurbarko, Tauragės, Šilalės ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa); ▪ Rytų Karšuva – Tauragės ir Jurbarko savivaldybės (dviračių trasa); ▪ Jūros upė – Tauragės, Šilalės ir Pagėgių savivaldybės (vandens trasa) ▪ Velo Hansa – Tauragės ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa); ▪ Juodoji miško – Jurbarko ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa); ▪ Šilalė-Laukuva-Skaudvilė-Tauragė – Jurbarko, Tauragės ir Šilalės savivaldybės (dviračių trasa); ▪ Panemunio alternatyvioji – Jurbarko ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa); ▪ Didkiemis-Tauragė – Tauragės ir Šilalės savivaldybės (dviračių trasa); ▪ Šilalė-Tauragė – Tauragės ir Šilalės savivaldybės (dviračių trasa). <p>Planuojamos veiklos apima:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pirkimų ir techninės dokumentacijos parengimas. ▪ Infrastruktūros įrengimo rangos darbus; ▪ Reikalingos įrangos ir įrengimų įsigijimas ir pritaikymas turizmo informacinėms veikloms; ▪ Techninė ir projekto vykdymo priežiūra. 	990 obj.

2.6. Projekto organizacija

Projekto organizacija yra Jurbarko rajono savivaldybės administracija, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo nustatyta tvarka valstybės teritorijos administracinis vienetas, kurios bendruomenė turi Konstitucijos laiduotą savivaldos teisę, įgyvendinamą per to valstybės teritorijos administracinio vieneto nuolatinių gyventojų išrinktą savivaldybės tarybą ir jos sudarytas, jai atskaitingas vykdomąją ir kitas savivaldybės institucijas ir įstaigas. Administracija yra savivaldybės biudžetinė įstaiga, kurią sudaro struktūriniai padaliniai, į struktūrinius padalinius neįeinantys valstybės tarnautojai ir struktūriniai teritoriniai padaliniai - seniūnijos (administracijos filialai). Administracija yra pelno nesiekiantis ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, turintis ūkinį, finansinį, organizacinį ir teisinį savarankiškumą. Administracijos savininkas yra Jurbarko rajono savivaldybė, o savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija yra Jurbarko rajono savivaldybės taryba.

Administracija savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, kitais įstatymais ir Lietuvos Respublikos Seimo priimtais teisės aktais, Lietuvos Respublikos Prezidento dekretais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais ir kitais poįstatyminiais teisės aktais, rajono savivaldybės tarybos sprendimais, mero potvarkiais, administracijos direktoriaus įsakymais bei administracijos nuostatais. Administracijos vykdomos veiklos rūšys:

- Lietuvos Respublikos savivaldybių veikla – 84.11.20;
- Lietuvos Respublikos seniūnijų veikla – 84.11.30.

Lentelė 18. *Pareiškėjas – Jurbarko r. savivaldybė*

Institucijos Pavadinimas:	Jurbarko rajono savivaldybės administracija
Institucijos kodas:	188713933
Adresas:	Dariaus ir Girėno g. 96, 74187 Jurbarkas
Įstaigos vadovas	Vida Rekešienė Administracijos direktorė
Teisinė forma:	Biudžetinė įstaiga
Telefonas:	(8 447) 70 153
Faksas:	(8 447) 70 166
El. pašto adresas:	info@jurbarkas.lt.
Int. svetainės adresas:	http://www.jurbarkas.lt

Projekto partneriai pasirinkti atsižvelgiant į numatomo įgyvendinti projekto kompleksiskumą ir vietą – teritorinę priklausomybę. Tai leis efektyviau valdyti projekto veiklas ir užtikrinti projekto rezultatų tęstinumą.

Lentelė 19. *Partneris – Tauragės r. savivaldybė*

Institucijos Pavadinimas:	Tauragės rajono savivaldybės administracija
Institucijos kodas:	188737457
Adresas:	Respublikos g. 2, 72255 Tauragė
Įstaigos vadovas	Modestas Petraitis Administracijos direktorius
Teisinė forma:	Biudžetinė įstaiga
Telefonas:	(8 446) 62 810
Faksas:	(8 446) 70 801
El. pašto adresas:	info@taurage.lt.
Int. svetainės adresas:	http://www.taurage.lt

Lentelė 20. Partneris – Šilalės r. savivaldybė

Institucijos Pavadinimas:	Šilalės rajono savivaldybės administracija
Institucijos kodas:	188773720
Adresas:	J. Basanavičiaus g. 2, 75138 Šilalė
Teisinė forma:	Biudžetinė įstaiga
Telefonas:	(8 449) 76114
Faksas:	(8 449) 76 118
El. pašto adresas:	info@silale.lt.
Int. svetainės adresas:	http://www.silale.lt

Lentelė 21. Partneris – Pagėgių r. savivaldybė

Institucijos Pavadinimas:	Pagėgių rajono savivaldybės administracija
Institucijos kodas:	188746659
Adresas:	Vilniaus g. 9, 99288 Pagėgiai
Įstaigos vadovas	Dainora Butvydienė Administracijos direktorė
Teisinė forma:	Biudžetinė įstaiga
Telefonas:	(8 441) 57 482
Faksas:	(8 441) 57 874
El. pašto adresas:	info@pagegiai.lt.
Int. svetainės adresas:	http://www.pagegiai.lt

Pagrindiniai savivaldybių administracijų tikslai yra:

- Skatinti ir plėtoti vietos savivaldą kaip demokratinės valstybės raidos pagrindą;
- Sudaryti būtinas teises prielaidas įgyvendinti Lietuvos Respublikos Konstitucijos nuostatą, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms;
- Atlikti teisės aktais priskirtas funkcijas.
- Svarbiausios administracijos veiklos sritys:
- Viešojo administravimo vykdymas;
- Viešųjų paslaugų teikimo administravimas;
- Administracinių paslaugų teikimas.
- Administracija, įgyvendindama savo tikslus ir uždavinius, atlieka šias funkcijas:
- Savivaldybės teritorijoje organizuoja ir kontroliuoja savivaldybės institucijų sprendimų įgyvendinimą arba pati juos įgyvendina;
- Įgyvendina įstatymus ir Vyriausybės nutarimus, nereikalaujančius Savivaldybės tarybos sprendimų;
- Įstatymų nustatyta tvarka organizuoja Savivaldybės biudžeto pajamų, išlaidų ir kitų piniginių išteklių buhalterinės apskaitos tvarkymą;
- Organizuoja ir kontroliuoja Savivaldybės turto valdymą ir naudojimą;
- Administruoja viešųjų paslaugų teikimą;
- Per įgaliotus valstybės tarnautojus atstovauja Savivaldybei savivaldybės įmonių ir akcinių bendrovių valdymo organuose;
- Rengia Savivaldybės institucijų sprendimų ir potvarkių projektus;
- Atlieka sekretoriato, mero, tarybos narių ir savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos finansinį, ūkinį ir materialinį aptarnavimą;
- Vykdo kitas teises aktais jai priskirtas funkcijas.

Už investicijų projektus atsakingas Investicijų ir strateginio planavimo skyrius. Skyrius atsakingas už projektų planavimą, koordinavimą, paraiškos pateikimą, mokėjimo prašymų teikimą, finansavimo administravimo sutarties terminus. Kiti trys departamento skyriai yra įtraukiami, atsižvelgiant į investicijų projekto kontekstą.

2.7. Projekto siekiami rezultatai

Pagrindinis Projekto rezultatas – sukurta turizmo ženklavimo infrastruktūra. Įgyvendinus projektą bus pasiekti šie rezultatai – modernizuoti dviračių ir vandens trasų ženklavimo infrastruktūros objektai Jurbarko, Tauragės, Šilalės ir Pagėgių savivaldybių teritorijose.

- Panemunio nacionalinė (Kaunas-Klaipėda-Nida) – Jurbarko ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa);
- Karšuvos žiedas – Jurbarko, Tauragės, Šilalės ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa);
- Rytų Karšuva – Tauragės ir Jurbarko savivaldybės (dviračių trasa);
- Jūros upė – Tauragės, Šilalės ir Pagėgių savivaldybės (vandens trasa)
- Velo Hansa – Tauragės ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa);
- Juodoji miško – Jurbarko ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa);
- Šilalė-Laukuva-Skaidvilė-Tauragė – Jurbarko, Tauragės ir Šilalės savivaldybės (dviračių trasa);
- Panemunio alternatyvioji – Jurbarko ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa);
- Didkiemis-Tauragė – Tauragės ir Šilalės savivaldybės (dviračių trasa);
- Šilalė-Tauragė – Tauragės ir Šilalės savivaldybės (dviračių trasa).

Projekto produkto stebėsenos rodiklis

- (P.N.817) Įrengti ženklavimo infrastruktūros objektai – 990 vnt.

Lentelė 22 Stebėsenos rodiklių skaičiavimas.

Trasa/Savivaldybė	Jurbarko r. sav.	Tauragės r. sav.	Šilalės r. sav.	Pagėgių r. sav.	Iš viso
Atstumas, km					
Panemunio nacionalinė (Kaunas-Klaipėda-Nida)	81			41	122
Karšuvos žiedas	80	63	45	55	243
Rytų Karšuva	17	14			31
Jūros upė		39	49	21	109
Velo Hansa		85		30	115
Juodoji miško	36			6	42
Šilalė-Laukuva-Skaidvilė-Tauragė	69	13	44		126
Panemunio alternatyvioji	42			58	100
Didkiemis-Tauragė		20	3		23
Šilalė-Tauragė		16	14		30
Iš viso:	325	250	155	211	941
Ženklių skaičius					
Krypties rodyklės su stulpu	18	26	22	4	70
Medinis metro aukščio stendas	11	-	7	1	19
Metalinis metro aukščio stendas	9	18	24	11	62
Atminimo lenta	-	-	2	3	5
Informacinis stendas miestui	9	13	10	8	40
Krypties rodyklė į lankytiną vietą	65	121	87	28	300

Plastikinė krypties lentelė	150	72	60	39	320
Trafaretinis dažymas ant medžių	142	-	20	-	162
Medinis pilno ūgio stendas	-	-	4	-	4
Miestelio pavadinimas didelis prieplaukoje	5	-	-	-	5
Infoterminalas pritaikytas neįgaliesiems	1	2	-	-	3
Iš viso:	410	251	236	93	990

Įvertinamas institucinis (teisinis) ir finansinis projekto tęstinumas. Numatoma, kad Savivaldybei ir po projekto pabaigos nuosavybės teise priklausys projekto įgyvendinimo pasėkoje sukurta ir atnaujinta infrastruktūra. Projekto tęstinę veiklą, rezultatus ir poveikį užtikrins esamas Savivaldybės administracija ir personalas.

Už projekte numatytų rezultatų tęstinumą strateginiu lygmeniu bus atsakingas Pareiškėjas – Jurbarko savivaldybės administracija. Numatomų veiklų organizavimą, rezultatų tęstinumą ir atsakomybę operatyviniu lygmeniu vykdys kitos Tauragės regiono savivaldybės atitinkamai pagal infrastruktūros įrengimo vietą – Tauragės, Šilalės ir Pagėgių savivaldybės.

Projekto rezultatai susiję su tiesioginiu poveikiu tikslinėms grupėms – šių grupių poreikių tenkinimu. Įgyvendinus Projektą, bus padidinta Tauragės regiono gyventojų socialinė integracija, pagerintos mobilumo galimybės. Sukurta infrastruktūra padidins regiono patrauklumą turistams ir pakels gyvenimo kokybę vietiniams gyventojams. Sisteminga ir kompleksinė infrastruktūra padės greičiau pasiekti svarbius objektus regione ir tokiu būdu sutaupys miesto gyventojų ir svečių laiką. Padidėjęs žmonių srautas sudarys palankias sąlygas naujam verslui kurtis arba vystytis.

Projektas turės ir netiesioginį poveikį trečiosioms šalims. Atnaujinta infrastruktūra taip pat sudarys daugiau galimybių paslaugų veiklą vykdančioms ūkio subjektams.

Patiriamos rajonų savivaldybių administracijos išlaidos atsipirks įgyjama socialine ir ekonomine nauda. Projekto sėkmė atsispindės per šiuos kokybinius ir kiekybinius rodiklius:

- Padidėjęs klientų pasitenkinimas viešosiomis paslaugomis (Projekto ribose);
- Padidėjęs naujai įsikūrusių verslų skaičius ir esamų verslų veiklos pelningumas.;
- Padidėjęs regiono lankytojų skaičius.

2.8. Skyriaus apibendrinimas

Projekto tikslas – Tauragės regiono turistinio potencialo ir patrauklumo didinimas kompleksiskai užtikrinant turistų bei lankytojų informuotumą apie turizmo maršrutuose ir turizmo trasose esančias lankytinas vietas, kartu sudarant palankias sąlygas turizmo paslaugų sektoriaus plėtrai.

Projekto ribos: Projektą numatoma įgyvendinti modernizuojant dviračių ir vandens trasų ženklavimo infrastruktūros objektus Jurbarko, Tauragės, Šilalės ir Pagėgių savivaldybių teritorijose.

- Panemunio nacionalinė (Kaunas-Klaipėda-Nida) – Jurbarko ir Pagėgių sav. (dviračių trasa);
- Karšuvos žiedas – Jurbarko, Tauragės, Šilalės ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa);
- Rytų Karšuva – Tauragės ir Jurbarko savivaldybės (dviračių trasa);
- Jūros upė – Tauragės, Šilalės ir Pagėgių savivaldybės (vandens trasa)
- Velo Hansa – Tauragės ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa);
- Juodoji miško – Jurbarko ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa);
- Šilalė-Laukuva-Skaidvilė-Tauragė – Jurbarko, Tauragės ir Šilalės savivaldybės (dviračių trasa);
- Panemunio alternatyvioji – Jurbarko ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa);
- Didkiemis-Tauragė – Tauragės ir Šilalės savivaldybės (dviračių trasa);
- Šilalė-Tauragė – Tauragės ir Šilalės savivaldybės (dviračių trasa).

Tikslinės grupės:

- Tauragės regiono gyventojai;
- Regiono svečiai ir turistai;
- Įmonės ir verslininkai, įsikūrę netoli naujai kuriamos infrastruktūros;
- Potencialūs investuotojai (Lietuvos ir užsienio įmonės).

Projekto organizacija – Jurbarko rajono savivaldybės administracija, prisiimanti atsakomybę organizaciniu, finansiniu ir fiziniu Projekto rezultatų įgyvendinimo požiūriu.

Projekto rezultatai susiję su tiesioginiu poveikiu tikslinėms grupėms – šių grupių poreikių tenkinimu. Įgyvendinus Projektą, bus padidinta Tauragės regiono gyventojų socialinė integracija, pagerintos mobilumo galimybės. Sukurta infrastruktūra padidins regiono patrauklumą turistams ir pakels gyvenimo kokybę vietiniams gyventojams. Tvarkinga infrastruktūra padės greičiau pasiekti svarbius objektus regione ir tokiu būdu sutaupys regiono gyventojų ir svečių laiką. Padidėjęs žmonių srautas sudarys palankias sąlygas naujam verslui kurtis arba vystytis.

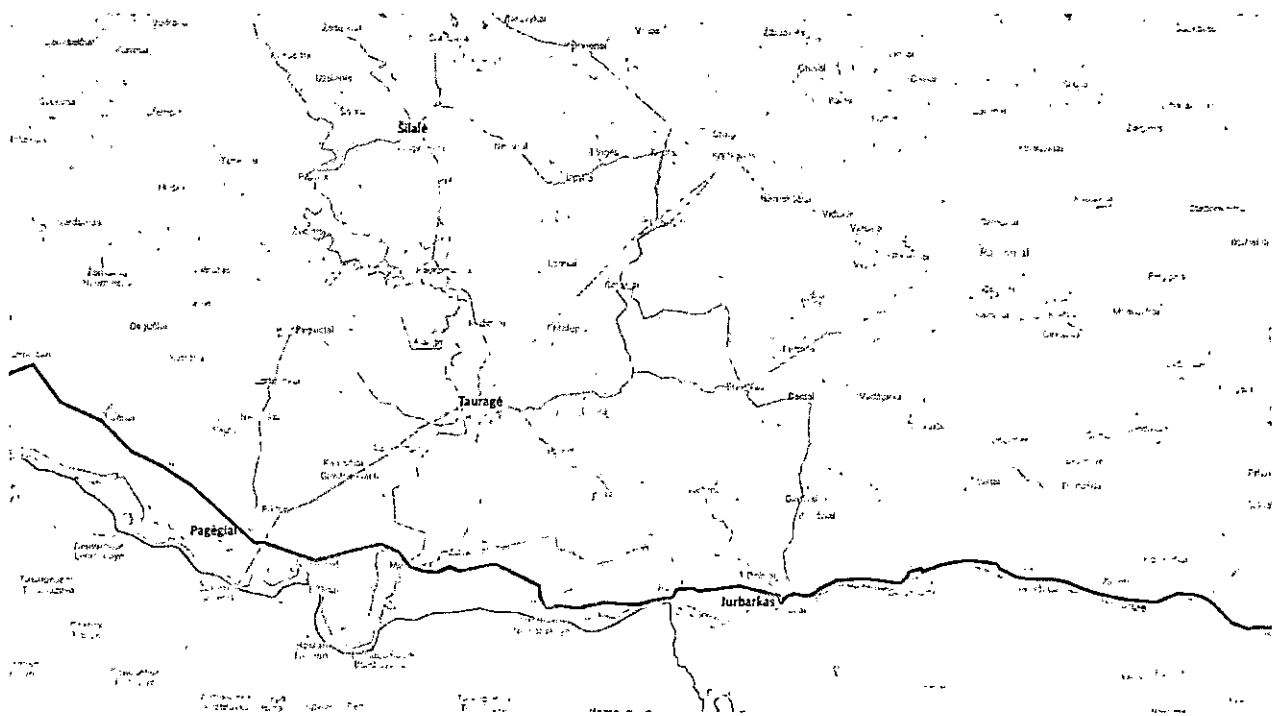
III. GALIMYBĖS IR ALTERNATYVOS

3.1. Esama situacija

Tauragės regione dviračių maršrutai yra susiformavę esamų autokelių, esančių šalia lankomiausių rajono objektų, pagrindu, t.y. dviračių trasos dažniausiai nutiestos autokeliais. Nors šiuose dviračių maršrutuose ir yra atkarpų pritaikytų dviračių turizmui, didžioji dalis trasų yra nutiestos autokeliais. Šiuose keliuose trūkstant atitvarų bei kitų saugumo priemonių, nėra pakankamai užtikrinamas jomis keliaujančių turistų saugumas, trūksta poilsio-atokvėpio aikštelių, privažiavimų prie kai kurių lankytinų objektų. Viena didžiausių problemų Tauragės regione – neišvystyta dviračių ir vandens turizmo informacinė sistema, apjungianti visus rajono dviračių maršrutus, absoliučioje daugumoje trasų nėra nuorodų į turizmo maršrutus, lankytinus objektus bei informacijos apie juos, todėl regione ypač reikalinga plėtoti vandens turizmo, dviračių turizmo trasų infrastruktūrą, kartu ją derinant su turizmo maršrutų informacijos infrastruktūra.

3.1.1. Panemunio nacionalinė (Kaunas-Klaipėda-Nida)

Kaip tai numatyta Tauragės apskrities teritorijos bendrojo (generalinio) plano sprendinių įgyvendinimo priemonių plane (programoje) Vvstyti papildomus rajoninius veloturizmo maršrutus: Nacionalinė trasa – Nemuno dviračių kelias šiaurinė atkarpa: Seredžius–Veliuona–Jurbarkas–Viešvilė–Bitėnai–Pagėgiai–Stoniškiai. Trasos ilgis ~122 km.

Pav. 3. Panemunio nacionalinė (Kaunas-Klaipėda-Nida)

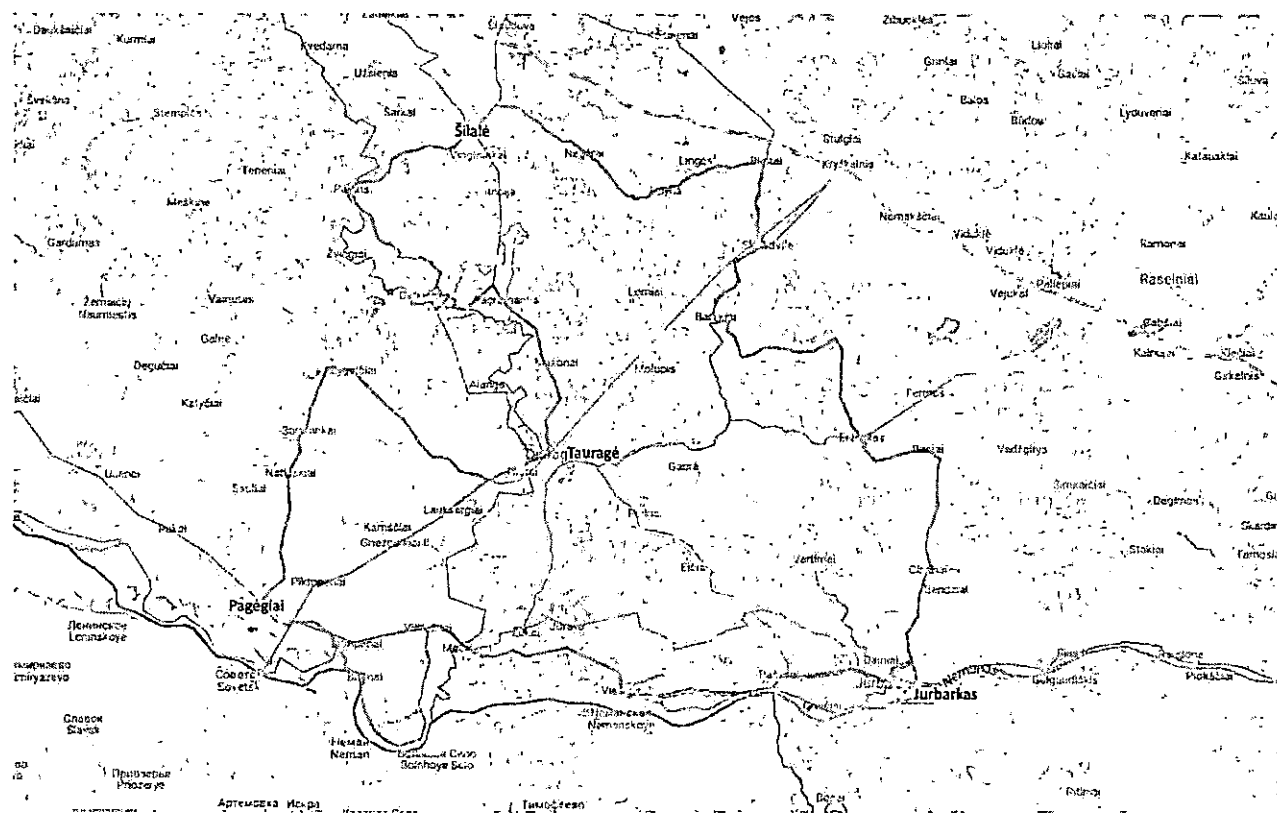
Informacijos šaltinis: Investicinio projekto rengėjų parengti žemėlapiai

3.1.2. Karšuvos žiedas

Karšuvos krašto pažinimui tarnaujančios regioninės automobilių, dviračių ir vandens turizmo trasų ir maršrutų sistemos formavimas. Regioninės turizmo sistemos pagrindą sudaro 2 Tauragės regioną pristatantys autoturizmo maršrutų bei veloturizmo trasų žiedai: Autoturizmo maršrutas „Karšuvos žiedas“ ir Veloturizmo trasa „Karšuvos dviračių žiedas“.

„Karšuvos žiedas“ – tai naujas maršrutas, sudarytas tikslingai apjungus Tauragės regionui LR teritorijos Bendrajame (generaliniame) plane rekomenduotų Vidurio Lietuvos ir Pajūrio parkų žiedų dalis. Šis maršrutas: Tauragė–Šilalė–Upyna–Bijotai–Skaudivilė–Eržvilka–Stakiai–Veliuona–Jurbarkas–Viešvilė–Bitėnai–Pagėgiai–Žygaičiai–Balskai–Tauragė, apjungia visus regiono

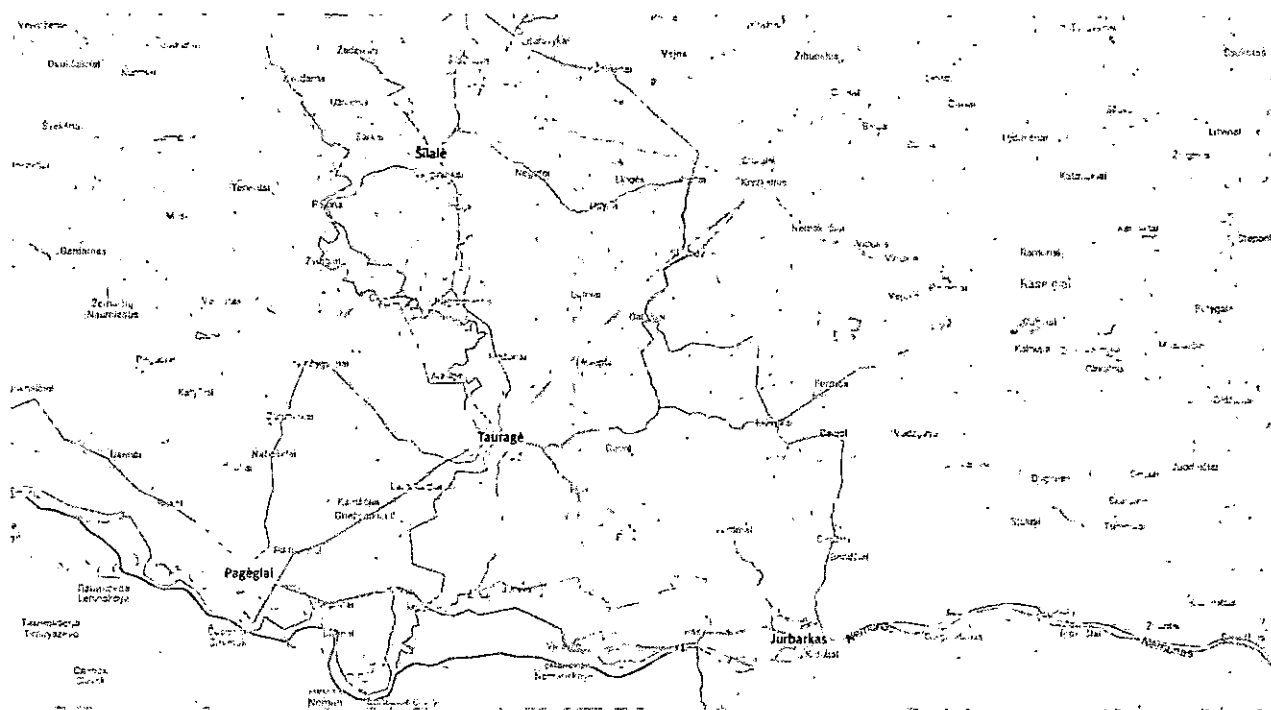
savivaldybių bei svarbiausius turizmo centrus ir leidžia susipažinti su vaizdingiausiomis bei gamtos ir kultūros vertybėmis. „Karšuvos dviračių žiedas“ – regioninė dviračių turizmo trasa maršrutu: Tauragė–Pagramantis–Balskai–Pajūris–Šilalė–Upyna–Bijotai–Skudvilė–Batakliai–Eržvilkas–Girdžiai–Jurbarkas–Viešvilė–Bitėnai–Pagėgiai–Žygaičiai–Būdviečiai–Tauragė. Trasos ilgis ~243 km.

Pav. 4. Karšuvos žiedas

3.1.3. Rytų Karšuva

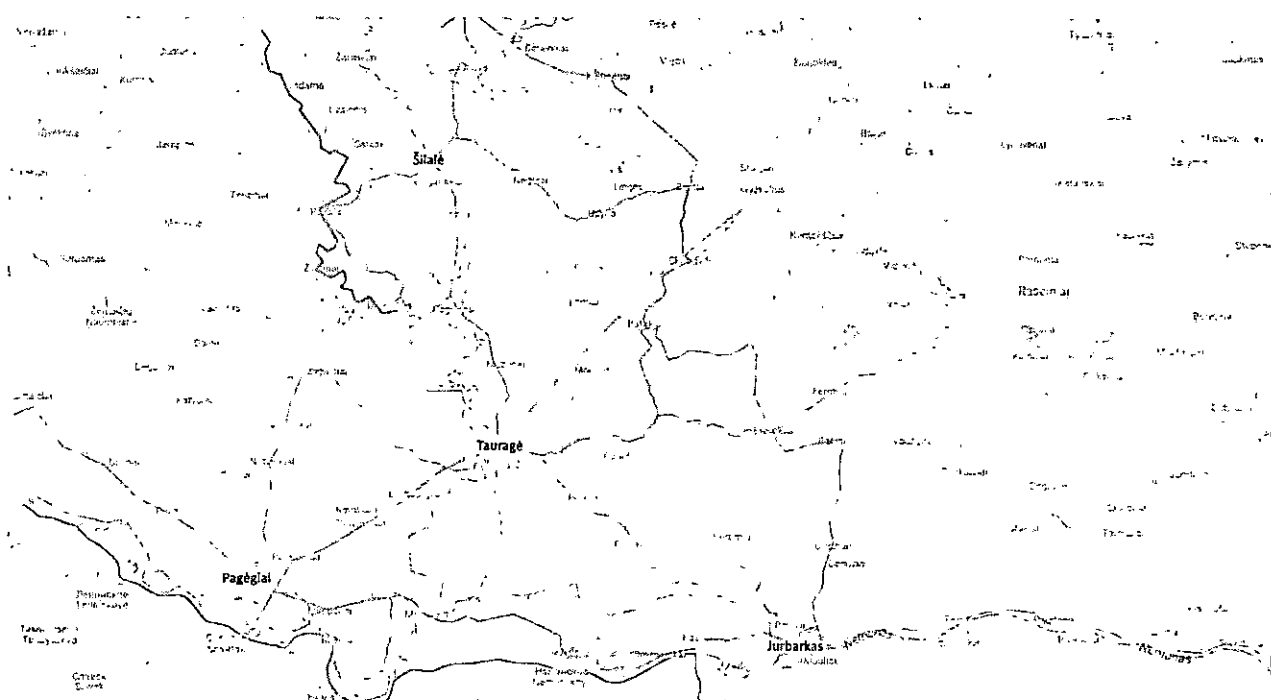
Kaip tai numatyta Tauragės apskrities teritorijos bendrojo (generalinio) plano sprendinių įgyvendinimo priemonių plane (programoje) Vvystyti papildomus rajoninius veloturizmo maršrutus: „Rytų Karšuva“ (Tauragė–Šilalė–Upyna–Bijotai–Skudvilė–Eržvilkas–Stakiai–Veliuona–Jurbarkas–Eičiai–Tauragė). Trasos ilgis ~31 km.

Pav. 5. Rytų Karšuva

3.1.4. Jūros upė

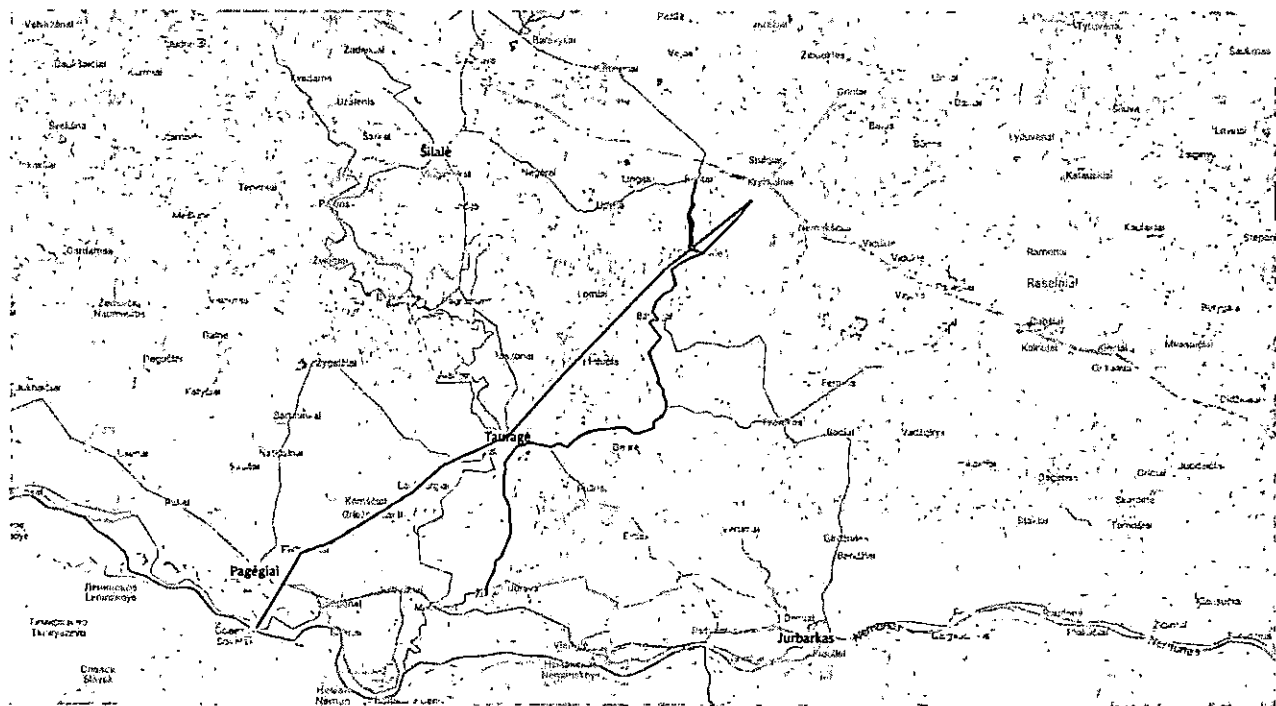
Vandens turizmo infrastruktūros kūrimas Tauragės apskrityje – Jūros vandens kelias. Skatinama vandens turizmo plėtra, kadangi faktiškai tai vienintelė upė kur veikia vandens turizmas (be Nemuno upės) apskrityje. Trasos ilgis ~109 km.

Pav. 6. Jūros upė

3.1.5. Velo Hansa

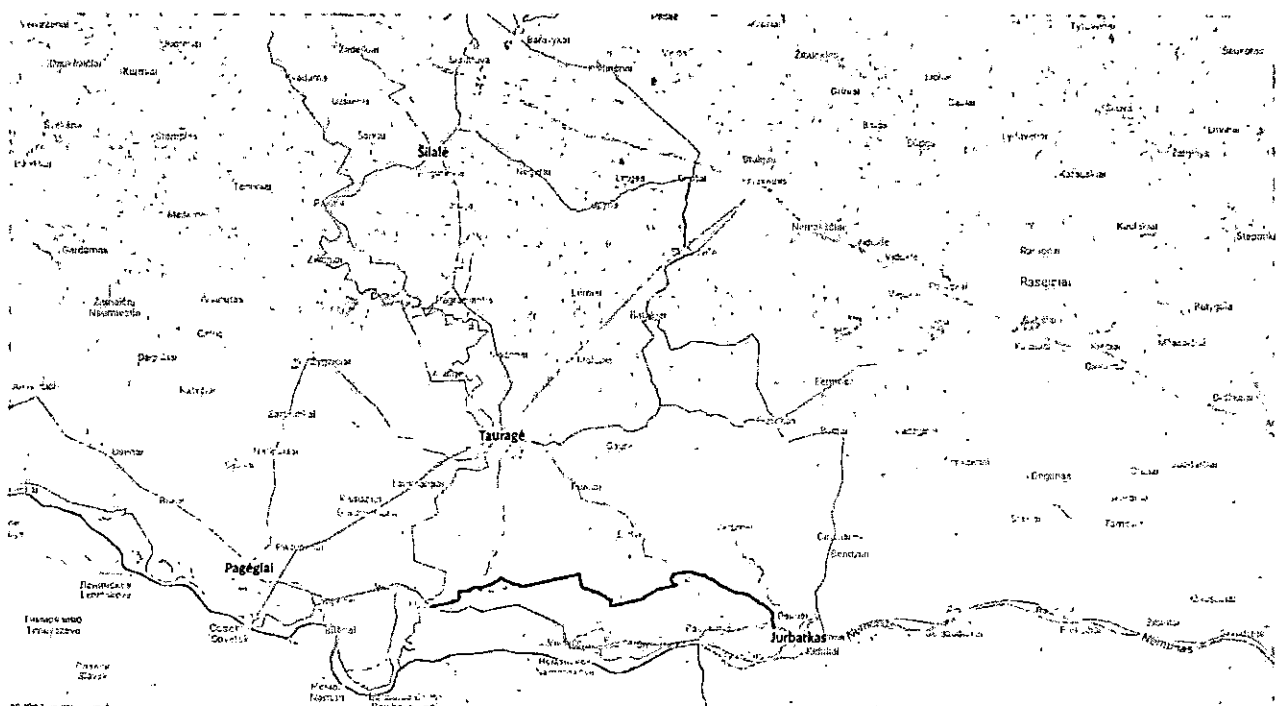
Kaip tai numatyta Tauragės apskrities teritorijos bendrojo (generalinio) plano sprendinių įgyvendinimo priemonių plane (programoje) vystyti tarptautinės svarbos „Velo Hanseatikos“ trasą. Trasos ilgis ~ 115 km.

Pav. 7. Vėlo Hansa

3.1.6. Juodoji miško

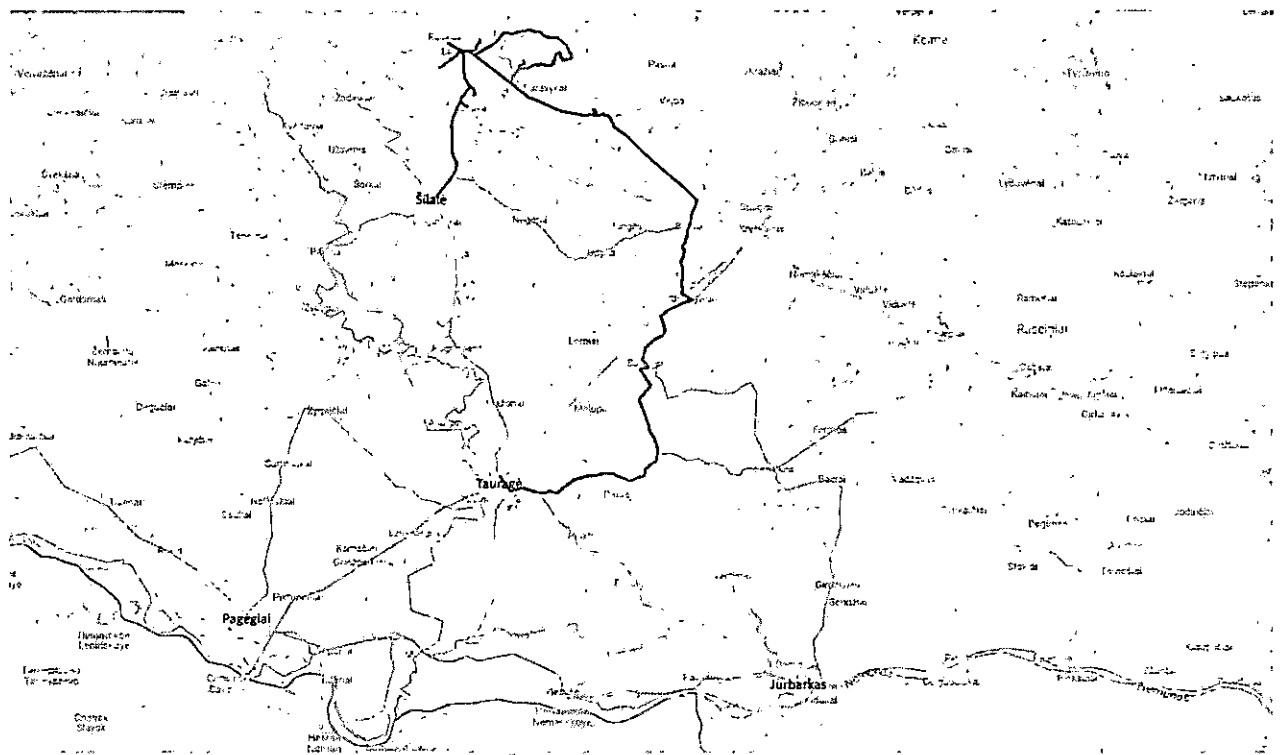
Alternatyva apkrauto eismo ir dviratininkams nesaugiai Panemunio nacionalinei trasai. Trasos ilgis ~42 km.

Pav. 8. Juodoji miško

3.1.7. Šilalė-Laukuva-Skaudvilė-Tauragė

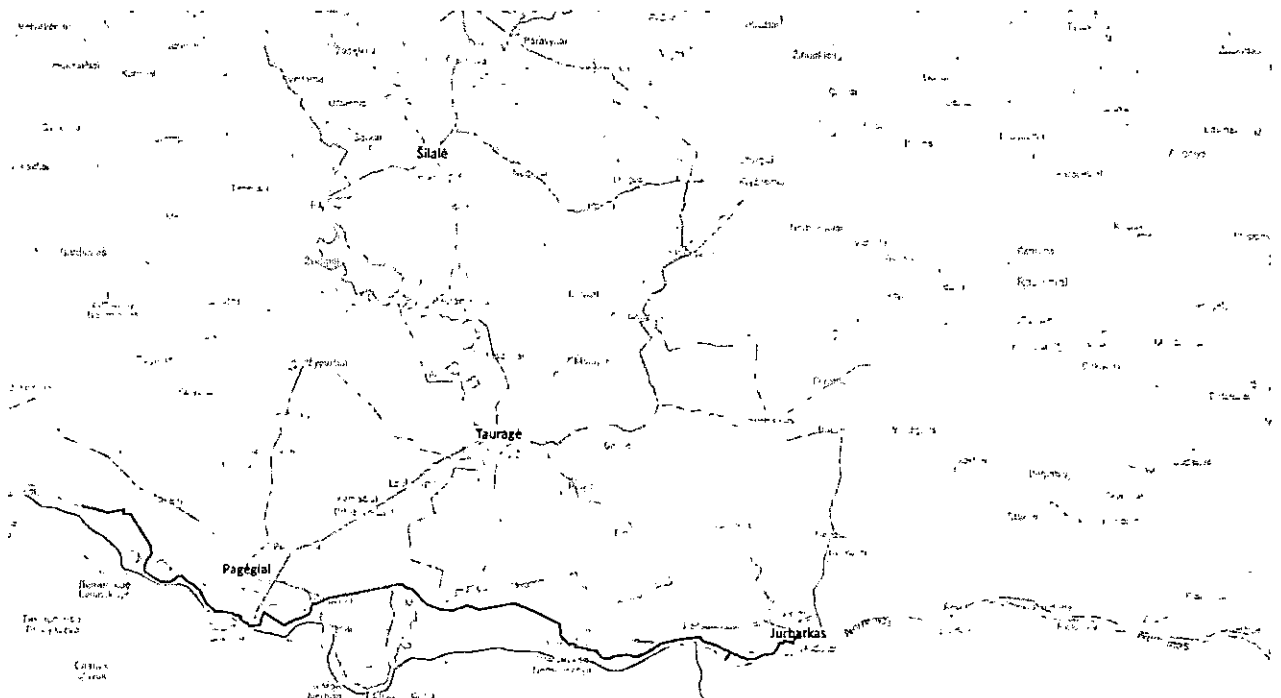
Dviračių trasa eina pro visus žymiausius Šilalės rajono objektus, tokius kaip: Girėno tėviškė, D. Poškos muziejų, Aukštagirės pažintinį pėsčiųjų ir dviratininkų taką. Trasos ilgis ~126 km.

Pav. 9. Šilalė-Laukuva-Skaudvilė-Tauragė

3.1.8. Panemunio alternatyvioji

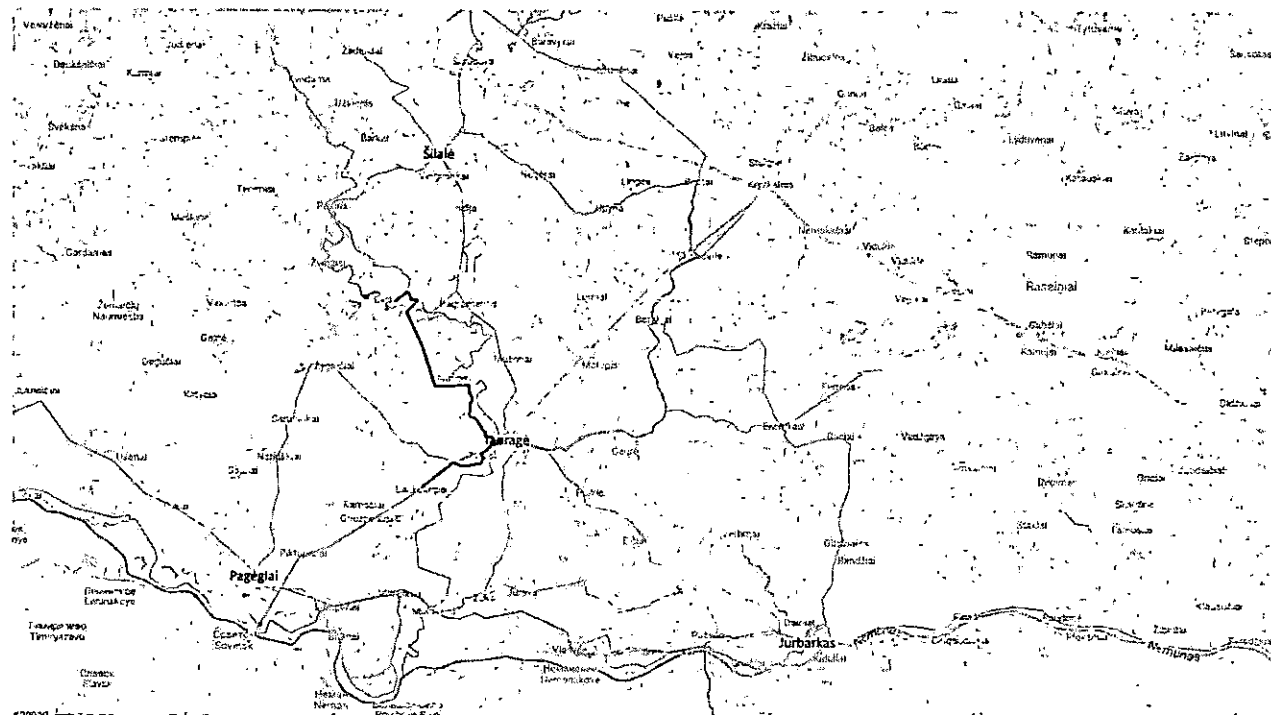
Dviračių trasa driekiasi užliejamomis panemunio pievomis. Pakeliui galima pamatyti Sugardo piliakalnį iš kitos Nemuno pusės, Smalininkų vandens lygio matavimo stotį bei senovinės technikos muziejų, Naudvario senkapius, Viešvilės teismo rūmus, Vilkyškių dvarą, J. Bobrovskio ekspoziciją, užsukti prie Rambyno kalno, į Panemunę pasigėrėti Karalienės Luizos tiltu bei galų gale judėti link Rusnės/Šilutės. Trasos ilgis ~100 km.

Pav. 10. Panemunio alternatyvioji

3.1.9. Didkiemis-Tauragė

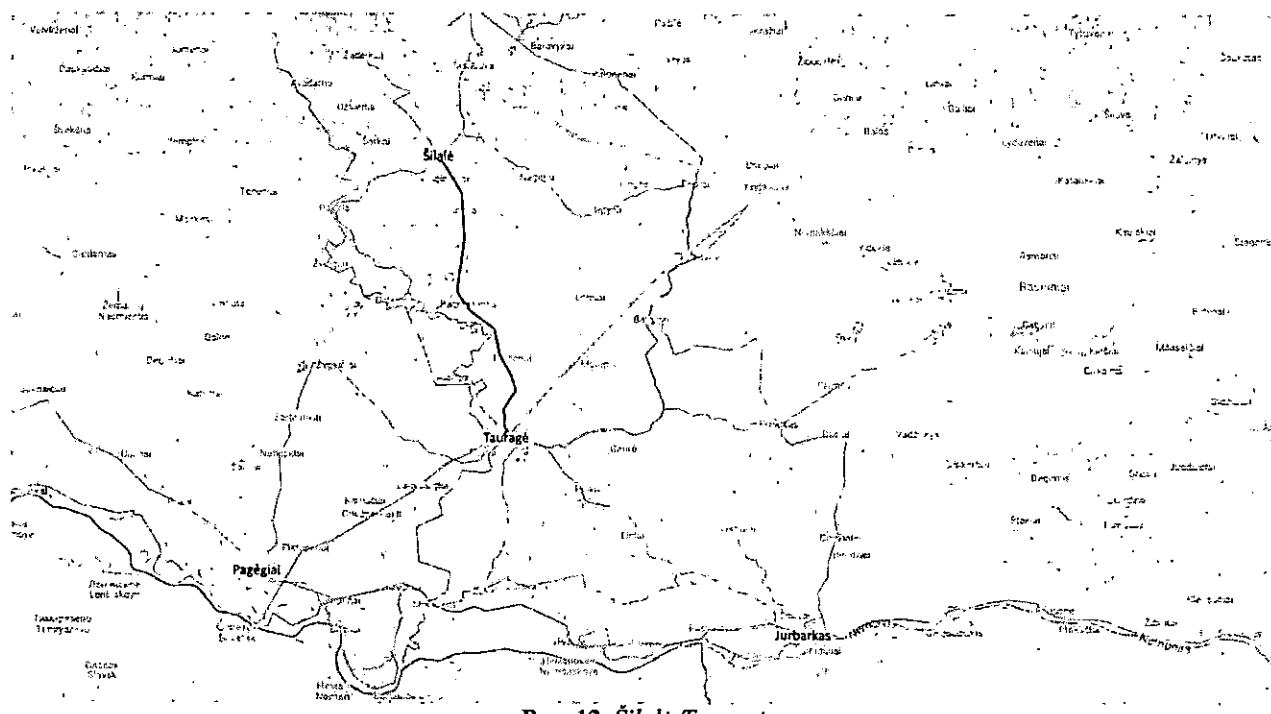
Alternatyva intensyviai Karšuvos žiedo keliui, eina pro Balskus, šalia kelio įrengti pažintiniai takai po lankytinas vietas – pelkes. Trasos ilgis ~23 km.

Pav. 11. Didkiemis-Tauragė

3.1.10. Šilalė-Tauragė

Tiesiausias kelias link Klaipėdos, pakeliui vienas didžiausių Tauragės rajono lankytinų objektų - Pagramančio miestelis su piliakalniu bei atodangomis, Alijošiškių pažintinis takas, Indijos piliakalnis. Trasos ilgis ~30 km.

Pav. 12. Šilalė-Tauragė

3.1.11. Numatomi ženklavimo sprendiniai

Siekiant užtikrinti turistų bei lankytojų informuotumą apie turizmo maršrutuose ir turizmo trasose esančias lankytinas vietas ir tinkamai įrengti turizmo ženklavimo infrastruktūros objektus, dviračių ir vandens trasose numatomi

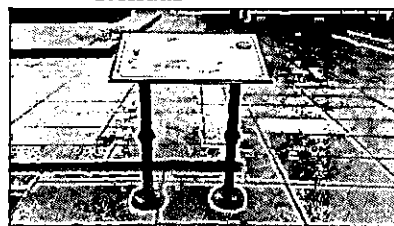
- Krypties rodyklės su stulpu

- Medinis metro aukščio stendas

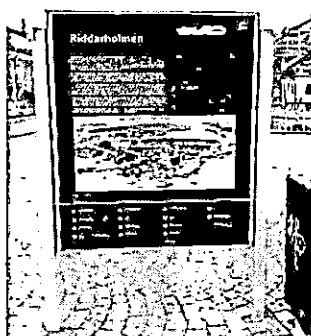
- Metalinis metro aukščio stendas

- Atminimo lenta

- Informacinis stendas miestui

- Krypties rodyklė į lankytiną vietą (Nr. 628 „Krypties rodyklė į lankytiną vietą“ (išskyrus krypties rodyklę į lankytiną vietą su grafiniu lankytinos vietos vaizdu) ir Nr. 629 „Lankytinos vietos pavadinimas“);

- Plastikinė krypties lentelė

- Trafaretinis dažymas ant medžių

- Medinis pilno ūgio stendas

- Miestelio pavadinimas didelis prieplaukoje
- Infoterminalas pritaikytas neįgaliesiems

3.2. Galimos projekto veiklos

Atsižvelgiant į pagrindinį projekto tikslą – Tauragės regiono turistinio potencialo ir patrauklumo didinimas kompleksiskai užtikrinant turistų bei lankytojų informuotumą apie turizmo maršrutuose ir turizmo trasose esančias lankytinas vietas, kartu sudarant palankias sąlygas turizmo paslaugų sektoriaus plėtrai, bei iš to sekančius Tauragės gyventojų gyvenimo kokybės, aplinkos gerinimo, socialinio ir ekonominio aktyvumo skatinimo siekius, buvo sudarytas ilgasis veiklų sąrašas kurio tikslas numatyti priemones egzistuojančių problemų sprendimui ir nustatyto tikslo pasiekimui.

Kadangi planuojama investicijų vertė ne mažesnė nei 300 tūkst. Eur, tačiau neviršija 3 mln. Eur, todėl vadovaujantis VšĮ Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus 2014 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 2014/8-337 patvirtintomis „Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir/ar valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodika“ rekomendacijas vertinamų alternatyvų skaičius ir turinys iš karto pasirenkamas pagal „Optimalios projekto įgyvendinimo alternatyvos pasirinkimo kokybės vertinimo metodiką“ atsižvelgiant į projekto tipą t.y. iš karto sudaromas „trumpasis“ veiklų sąrašas ir toliau aprašomos bei analizuojamos Projekto įgyvendinimo alternatyvos.

3.3. Trumpasis veiklų sąrašas ir projekto įgyvendinimo alternatyvos

Remiantis Kokybės metodika, nagrinėtinų kiekvieno projekto įgyvendinimo alternatyvų skaičius ir turinys priklauso nuo projekto investavimo objekto tipo. Projekto investavimo objekto tipas pasirinktas pagal tą investavimo objektą, kuriam skiriama didžiausia lėšų suma. Šiuo atveju turizmo informacinės infrastruktūros sukūrimo darbai sudaro 100 % visos investuojamos sumos (rangos darbų), todėl nustatytas investavimo objektas yra **naujų inžinerinių statinių statyba**.

Lentelė 23. Galimų alternatyvų sąrašas.

Eil. Nr.	Alternatyvos	Galimybės įgyvendinti alternatyvą
1.	Naujų inžinerinių statinių statyba	Naujų turizmo informacinės infrastruktūros objektų įrengimas. Alternatyva pilnai įgyvendinama ir atitinka pareiškėjo ir projekto tikslus.
2.	Esamų inžinerinių statinių techninių savybių gerinimas	Alternatyva neįgyvendinama, kadangi šio metu praktiškai nėra turizmo informacinės infrastruktūros objektų t.y. atsižvelgiant į egzistuojančias problemas projektu siekiama sukurti
3.	Inžinerinių statinių nuoma/panauda	Alternatyva neįgyvendinama, kadangi didžiąją dalį informacinės infrastruktūros objektų sudaro kelio ženklai (krypties rodyklė į lankytiną vietą). Šiuo metu rinkoje egzistuoja tik kilnojamų kelio ženklų nuoma. Rinkoje taip pat nėra siūloma kitų informacinės infrastruktūros objektų (krypties rodyklės su stulpu, plastikinė krypties lentelė ir pan.) nuomos ar panaudos sąlygos.
4.	Trūkstančių paslaugų užtikrinimas perkant paslaugas rinkoje	Alternatyva neįgyvendinama, kadangi didžiąją dalį informacinės infrastruktūros objektų sudaro kelio ženklai (krypties rodyklė į lankytiną vietą) ir kita informacinė infrastruktūra (krypties rodyklės su stulpu, plastikinė krypties lentelė ir pan.), todėl atsižvelgiant į infrastruktūros specifiką, paslauga negali būti įsigyta rinkoje, kadangi tokios paslaugos nėra siūlomos rinkoje.

Visas projekto investicijas sudaro ženklinimo infrastruktūros įrengimo darbai, todėl galėtų būti svarstyti šių darbų įgyvendinimo alternatyvos technologiniu požiūriu, pavyzdžiui: įrengiami skirtingo tipo ženklai, skirtingi informacinių stendų tipai ir t.t.

Remiantis šiuo sprendimu, Projekto organizacijos finansiniais ištekliais, nustatoma pagrindinė projekto veikla – naujos turizmo trasų ženklinimo infrastruktūros objektų įrengimas, šios veiklos įgyvendinimui suformuojant dvi alternatyvas:

- Alternatyva A1 – Naujų inžinerinių statinių statyba (Technologiją A);
- Alternatyva A2 – Naujų inžinerinių statinių statyba (Technologiją B).

3.4. Projekto alternatyvų charakteristikos

Siekiant patenkinti tikslinių grupių poreikius ir sukurti infrastruktūrą, kuri išspręstų identifikuotas problemas, galima įgyvendinti alternatyvą, kuria būtų naujai įrengta Tauragės regiono turizmo trasų informacinė ženklavimo infrastruktūros objektai:

Alternatyvos įgyvendinimas pagerins ir išplės savivaldybės infrastruktūrą. Bus išspręsta turizmo trasų ženklavimo infrastruktūros objektų trūkumo problema, sukurtos sąlygos naujų darbo vietų kūrimui ir verslo plėtrai. Bus sudarytos sąlygos kokybiškam ir efektyviam viešųjų paslaugų teikimui.

Alternatyvos A2 esmė – Šios alternatyvos įgyvendinimui numatytos tokios pačios veiklos kaip ir pirmosios alternatyvos atžvilgiu (naujai įrengiama turizmo trasų ženklavimo viešoji infrastruktūra), tačiau įgyvendinama skirtingo tipo ženklai, taikomas skirtingas informacinių stendų tipas, tame tarpe architektūrinė išraiška, pateikiamos informacijos kiekis ir tipas, vizualinė išraiška ir t.t.

Abiejų alternatyvų įgyvendinimo atveju būtų įrengtas tas pats turizmo ženklavimo infrastruktūros objektų skaičius – 990 objektų.

Lentelė 24 Techninės Alternatyvų įgyvendinimo charakteristikos.

	Jurbarko r. sav.	Tauragės r. sav.	Šilalės r. sav.	Pagėgių r. sav.	Iš viso
Krypties rodyklės su stulpu	18	26	22	4	70
Medinis metro aukščio stendas	11	-	7	1	19
Metalinis metro aukščio stendas	9	18	24	11	62
Atminimo lenta	-	-	2	3	5
Informacinis stendas miestui	9	13	10	8	40
Krypties rodyklė į lankytiną vietą	65	121	87	28	300
Plastikinė krypties lentelė	150	72	60	39	320
Trafaretinis dažymas ant medžių	142	-	20	-	162
Medinis pilno ūgio stendas	-	-	4	-	4
Miestelio pavadinimas didelis prieplaukoje	5	-	-	-	5
Infoterminalas pritaikytas neįgaliesiems	1	2	-	-	3
Iš viso:	410	251	236	93	990

3.5. Skyriaus apibendrinimas

Atrinkta tinkamiausia projekto veikla – **Naujų inžinerinių statinių statyba**, šios veiklos įgyvendinimui suformuojant dvi alternatyvas:

Alternatyvos A1 esmė – naujai įrengiama turizmo trasų ženklavimo viešoji infrastruktūra;

Alternatyvos A2 esmė – naujai įrengiama turizmo trasų ženklavimo viešoji infrastruktūra, tačiau įgyvendinama skirtingo tipo ženklai, taikomas skirtingas informacinių stendų tipas, tame tarpe architektūrinė išraiška, pateikiamos informacijos kiekis, izualinė išraiška ir t.t..

IV. FINANSINĖ ANALIZĖ

Investicijų projekto finansinė analizė parengta vadovaujantis VšĮ Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus 2014 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 2014/8-337 patvirtinta „Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir/ar valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodika“. Finansiniuose skaičiavimuose, siekiant įvertinti nagrinėjamos alternatyvos finansinį ir ekonominį efektą bei vadovaujantis metodika, jos rezultatai yra lyginami su alternatyva, kuomet projektas nebūtų įgyvendintas (skaičiuojant finansinius rodiklius, vertinamas pajamų / išlaidų pokytis, atsiradęs įgyvendintinos alternatyvos dėka).

Finansinių skaičiavimų prognozių prielaidos sudarytos remiantis pareiškėjo pateikta bei viešai prieinama įvairia statistine informacija.

Finansinė analizė atliekama nagrinėjant finansinius projekto įgyvendinimo alternatyvų pinigų srautus. Jai atlikti naudojamas pinigų srautų metodas: projekto išlaidos (investicijos, veiklos sąnaudos, mokesčiai ir pan.) suprantamos kaip neigiami pinigų srautai, o projekto įplaukos (finansavimas, likutinė vertė, veiklos pajamos ir pan.) – kaip teigiami pinigų srautai. Finansiniams rodikliams apskaičiuoti viso ataskaitinio laikotarpio grynujų pinigų srautai diskontuojami.

- *Grynoji dabartinė vertė (GDV)* - Per projekto vertinimo laikotarpį visos diskontuotos ir susumuotos naudos (dabartinės finansinės naudos vertės) bei diskontuotų ir susumuočių kaštų (dabartinės finansinių kaštų vertės) skirtumas. Projektas laikomas atsiperkančiu, jei jo GDV yra teigiama. Projekto GDV parodo projekto absoliutų efektą, atsižvelgiant į laiko veiksnį per projekto gyvavimo laikotarpį. GDV skaičiuojamas atitinkamai finansiniam grynajam projekto srautui (neįvertinant ekonominės (socialinės) naudos) ir ekonominiam (socialiniam) grynajam projekto srautui (įvertinant ekonominę (socialinę) naudą).
- *Vidinė grąžos norma (VGN)* - Tokia diskonto norma, kurią taikant, per visą projekto vertinimo laikotarpį duodama projekto nauda prilygsta projekto kaštams, t.y. grynoji dabartinė vertė GDV lygi nuliui. Projektas laikomas atsiperkančiu, jei jo VGN yra didesnė už taikomą diskonto normą.
- *Finansinis naudos ir išlaidų santykis, FNIS* – finansinės analizės rodiklis, atskleidžiantis, kiek kartų IP sukuriama finansinė nauda viršija jam įgyvendinti reikalingas finansines išlaidas.

4.1. Projekto ataskaitinis laikotarpis

- Projekto vertinimo laikotarpis – 15 metų nuo projekto įgyvendinimo pradžios. Šis terminas pasirinktas vadovaujantis metodikos reikalavimais ir įvertinant, kad po esamo investicinio projekto pabaigos praėjus 15 metų bus reikalinga atlikti esminį reinvestavimą į infrastruktūrą;
- Investicijų į infrastruktūrą ir įrangą nusidėvėjimo normatyvas – 15 metų. Turto nusidėvėjimas skaičiuojamas siekiant nustatyti likutinę turto vertę laikotarpio pabaigoje. Vertinant projekto sąnaudas ir atliekant išlaidų – naudos analizę, nusidėvėjimo išlaidos nėra įtraukiamos, t.y. įtraukiami tik „piniginiai“ straipsniai.

4.2. Finansinė diskonto norma

- Finansiniai rodikliai apskaičiuojami diskontuojant grynuosius pinigų srautus 4 proc. finansine diskonto norma;
- Ekonominiai rodikliai apskaičiuojami diskontuojant grynuosius pinigų srautus 5 proc. socialine diskonto norma;

Visi skaičiavimai (finansinė ir ekonominės naudos/sąnaudų analizė) remiasi bendromis lankytojų skaičiaus pokyčių prognozės prielaidomis. Šie pokyčiai yra kertinis atskaitos taškas atliekant tolimesnius skaičiavimus. Atitinkamai vertinant projekto efektyvumo rodiklius skaičiavimuose yra naudojama rodiklių prieš investicinių priemonių įgyvendinimą ir rodiklių po investicinių priemonių įgyvendinimo skirtumas t.y. grynas pokytis.

4.3. Projekto lėšų srautai

4.3.1. Investicijų išlaidos

Investicijų didis nustatytas remiantis įmonių atliekančių ženklavimo infrastruktūros objektų įrengimo darbus apklausa.

Lentelė 25. Alternatyvos A1 investicijų poreikis.

Išlaidų aprašymas	Kaina, Eur							
	Jurbarko r. sav.	Tauragės r. sav.	Šilalės r. sav.	Pagėgių r. sav.	Iš viso	2017	2018	2019
Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai (Ženklavimo infrastruktūros objektai)	116.622	98.432	114.471	44.944	374.470	93.617	187.235	93.617
Įranga, įrenginiai ir kt. turtas (Infoterminalai, pritaikyti neįgaliesiems)	58.564	29.282	-	-	87.846	21.962	43.923	21.962
Netiesioginės išlaidos	1.747	1.273	1.141	448	4.610	1.152	2.305	1.152
Iš viso	176.933	128.988	115.612	45.392	466.926	116.731	233.463	116.731
Paramos lėšos	150.393	109.640	98.270	38.584	396.887	99.222	198.443	99.222
Nuosavas indėlis	26.540	19.348	17.342	6.809	70.039	17.510	35.019	17.510

Bendra projekto vertė	466.925,52 Eur	
Netinkamų finansuoti išlaidų vertė	- Eur	
Tinkamų finansuoti išlaidų vertė	466.925,52 Eur	
Prašoma paramos suma	396.886,69 Eur	85 proc.
Nuosavų lėšų indėlis	70.038,83 Eur	15 proc.
Bendras pareiškėjo lėšų indėlis	70.038,83 Eur	

Lentelė 26. Alternatyvos A2 investicijų poreikis.

Išlaidų aprašymas	Kaina, Eur							
	Jurbarko r. sav.	Tauragės r. sav.	Šilalės r. sav.	Pagėgių r. sav.	Iš viso	2017	2018	2019
Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai (Ženklavimo infrastruktūros objektai)	143.445	121.072	140.799	55.281	460.598	115.149	230.299	115.149
Įranga, įrenginiai ir kt. turtas (Infoterminalai, pritaikyti neįgaliesiems)	72.034	36.017	-	-	108.051	27.013	54.025	27.013
Netiesioginės išlaidos	2.176	1.587	1.422	558	5.743	1.436	2.872	1.436
Iš viso	217.655	158.675	142.221	55.840	574.392	143.598	287.196	143.598
Paramos lėšos	185.007	134.874	120.888	47.464	488.233	122.058	244.116	122.058
Nuosavas indėlis	32.648	23.801	21.333	8.376	86.159	21.540	43.079	21.540

Bendra projekto vertė	574.391,52 Eur	
Netinkamų finansuoti išlaidų vertė	- Eur	
Tinkamų finansuoti išlaidų vertė	574.391,52 Eur	
Prašoma paramos suma	488.232,79 Eur	85 proc.
Nuosavų lėšų indėlis	86.158,73 Eur	15 proc.
Bendras pareiškėjo lėšų indėlis	102.957,08 Eur	

4.3.1. Investicijų likutinė vertė

Investicijų likutinė vertė – tai ilgalaikio turto vertė, pasibaigus projekto ataskaitiniam laikotarpiui. Likutinė vertė apskaičiuojama tik tam turtui, kuriam įsigyti ar sukurti numatytos projekto investicijos. Nustatant turto likutinę vertę, atsižvelgiama į projekto ataskaitinį laikotarpį. Kadangi turto naudingo tarnavimo laikotarpis yra ilgesnis už projekto ataskaitinį laikotarpį ir projektas generuoja grynąsias pajamas, todėl privalomai taikomas „grynųjų pajamų metodas“, t. y. likutinė vertė nustatoma įvertinant projekto grynųjų pajamų, kurias planuojama uždirbti po projekto ataskaitinio laikotarpio pabaigos, grynąją dabartinę vertę projekto ataskaitinio laikotarpio pabaigos dienai. Vertinamų metų skaičius yra lygus ilgalaikio turto vieneto, kuriam yra skirta didžiausia projekto investicijų dalis, nusidėvėjimo normatyvui, atėmus projekto ataskaitinį laikotarpį.

Finansiniai rodikliai (FVGN(I), FGDV(I), FVGN(K), FGDV(K), IP finansinis gyvybingumas) skaičiuojami, investicijų likutine verte mažinant investicijų sumą

Lentelė 27. Investicijų likutinė vertė

	Alternatyvos	
	A1	A2
Likutinė vertė	61.642	75.820

4.3.2. Veiklos pajamų ir sąnaudų prognozė

Alternatyvų A1 ir A2 generuojami pokyčiai vertinami lyginant su alternatyva visišku investicijų į infrastruktūros sukūrimą nebuvimu.

Pajamos. Kadangi projektas skirtas išimtinai neatlygintinoms viešosioms paslaugoms teikti, todėl projektas tiesioginės įtakos Pareiškėjo veiklos pajamoms neturės.

Sąnaudos.

Infrastruktūros priežiūros sąnaudos. Atsižvelgiant į savivaldybėje taikomą įprastą praktiką ir faktinius kitos ženklavimo infrastruktūros priežiūros kaštus, abiejų alternatyvų atveju infrastruktūros priežiūros (nusidėvėjusių, pažeistų, suniokotų ir pan.) ženklų keitimo reikmėms kasmet numatoma skirti 1 proc. nuo pradinės investicijų į infrastruktūros rangos darbus, o įrangos atveju 1,5 proc. nuo pradinės investicijų sumos.

Projektas tiesioginės įtakos kitoms Savivaldybių veiklos išlaidoms neturės.

	Rodikliai	Reikšmė per mėn. ar metus	
		Alternatyva A1	Alternatyva A2
	Infrastruktūros priežiūros sąnaudos	5.062	6.227

4.4. Finansinių išlaidų – naudos analizės finansiniai rezultatai ir rodiklių palyginimas

Pagrindinis finansinės analizės tikslas – įvertinti projekto finansinės veiklos rodiklius. Finansinė projekto analizė – finansinių skaičiavimų sistema, kuri pateikia bendrą išlaidų ir naudos vaizdą, įvertina pajamas ir išlaidas per visą projekto įgyvendinimo laikotarpį ir parodo projekto naudą organizacijai. Finansinės analizės metu parengiama pinigų srautų prognozė, kuri leidžia:

- įrodyti finansinį projekto gyvybingumą;
- apskaičiuoti finansinę vidinę grąžos normą (FVGN) kapitalui ir investicijoms;
- apskaičiuoti finansinę grynąją dabartinę vertę (FGDV) kapitalui ir investicijoms;
- apskaičiuoti finansinį naudos ir išlaidų santykį (FNIS)

Finansinė analizė pateikia bendrą išlaidų ir naudos vaizdą, įvertina pajamas ir išlaidas per visą projekto įgyvendinimo laikotarpį. Tam kad užtikrinti finansinį gyvybingumą, visą vertinimo laikotarpį turi būti užtikrintas sukurtos infrastruktūros finansinis išlaikymas, t.y. akumuliuotas pinigų srautas visais laikotarpiais turi būti neneigiamas. Finansinės analizės rezultatai, naudojant išlaidų – naudos metodą, pateikiami sudedamojoje investicinio projekto dalyje – skaičiuoklėje. Diskontuojant pinigų srautus naudojama 4 % dydžio diskonto norma, vadovaujantis metodikos reikalavimais.

Sekančioje lentelėje pateikiami abiejų alternatyvų finansinių rodikliai. Duomenys rodo, kad vertinant finansiniu aspektu abi alternatyvos nėra finansiškai atsiperkančios. Dėl šios priežasties reikšmingesni yra ekonominių rodiklių palyginimai.

Lentelė 28. Finansinių rodiklių palyginimas.

Rodikliai	Alternatyvos	
	A1	A2
Investicijų vertė, Eur	-466.926	-574.392
Finansinė grynoji dabartinė vertė investicijoms – FGDV(I), Eur	-461.645	-567.902
Finansinė vidinė grąžos norma investicijoms – FVGN(I), %	-17,03%	-17,03%
Finansinė modifikuota vidinė grąžos norma investicijoms - FMVGN(I) , %	-13,44%	-13,44%
Finansinis naudos ir išlaidų santykis - FNIS	-	-
Finansinis gyvybingumas (realiaja išraiška)	Taip	Taip
Finansinė grynoji dabartinė vertė kapitalui – FGDV(K), Eur	-84.377	-103.802
Finansinė vidinė grąžos norma kapitalui – FVGN(K), %	-8,71%	-8,71%
Finansinė modifikuota vidinė grąžos norma kapitalui - FMVGN(K) , %	-4,66%	-4,66%

Finansinė grynoji dabartinė vertė (toliau – FGDV) investicijoms parodo, kokią finansinę naudą generuoja projekto investicijos per ataskaitinį laikotarpį ir kiek ši generuojama nauda verta šiandien. Jei FGDV investicijoms <0, tai reiškia, kad diskontuoti projekto generuojami grynieji pinigų srautai nepadengia diskontuotų investicijų ir projektas per ataskaitinį laikotarpį finansiškai neatsiperka. Visų vertinamų alternatyvų atveju FGDV ir FVGN yra neigiama.

Finansinė grynoji dabartinė vertė (toliau – FGDV) kapitalui atskleidžia, kokią finansinę naudą per ataskaitinį laikotarpį sukuria jo savininko investuotas kapitalas. Investicijų projektas yra planuojamas įgyvendinti viešajame sektoriuje, projekto pareiškėjas yra viešojo sektoriaus subjektas, todėl daroma prielaida, kad projekto savininkas yra Lietuvos valstybė, kuri prie projekto įgyvendinimo prisidedama biudžeto lėšomis.

Atsižvelgiant į finansinio vertinimo rezultatus galima teigti, kad organizacijai būtų tikslinga pasirinkti įgyvendinimui alternatyvą A1, kurios FGDV(K) nežymiai didesnis, tačiau reikalinga atkreipti dėmesį, kad alternatyvų santykiniai rodikliai yra panašūs.

Vertinant alternatyvas kapitalo požiūriu, FGDV(K) atskleidžia, kokią finansinę naudą per projekto ataskaitinį laikotarpį sukuria jo savininko investuotas kapitalas. Kadangi projektą planuojama įgyvendinti viešajame sektoriuje ir projekto organizacija yra viešojo sektoriaus subjektas, todėl projekto savininkas yra Lietuvos valstybė, kadangi prie projekto įgyvendinimo prisidedama biudžeto lėšomis. Visų alternatyvų atveju FGDV(K) < 0, todėl projekto savininkui finansiškai nėra naudinga vykdyti projektą, nes pinigų srautai nepadengia savininko įnašo. .

FVGN(K) vertinama kartu su FGDV(K). Alternatyvų A1 ir A2 atveju FVGN(K) neigiama, todėl šių alternatyvų įgyvendinimo atveju projektas duos mažesnę naudą už kapitalo skolinimosi išlaidas.

V. EKONOMINIO (SOCIALINIO) POVEIKIO VERTINIMAS

Projektams, kurie negeneruoja arba nepakankamai generuoja finansinės naudos ir įgyvendinančiai institucijai yra finansiškai nenaudingi, labai svarbus yra projekto socialinės – ekonominės naudos vertinimas. Šis vertinimas padeda atskleisti sritis, kurios turi ypatingą svarbą įgyvendinant projektą ir į kurias reikėtų įgyvendinančiai organizacijai kreipti didžiausią dėmesį.

Socialinėje-ekonominėje analizėje įvertinama projekto indėlis į regiono ir/ar visos šalies ekonominę gerovę. Vertinama projekto įtaka visuomenei sutapatinama su jo įtaka projekto tikslinėms grupėms. Šio poveikio vertinimas – tai aspektas aiškiausiai atskiriantis projekto finansinę analizę nuo socialinės-ekonominės analizės: finansinėje analizėje nagrinėta pinigų srautų pasikeitimus projekto organizacijoje, o socialinėje-ekonominėje analizėje bus išnagrinėta projekto įgyvendinimo sąlygoti pokyčiai visuomenėje.

Kadangi atlikus alternatyvų palyginimą pagal finansinius rodiklius nė viena IP įgyvendinimo alternatyva nėra išskirtina kaip visapusiškai pranašesnė, todėl yra atliekamas visų projekto alternatyvų socialinio-ekonominio poveikio vertinimas.

Socialinė – ekonominė žala ar nauda (SEŽN) – tai teikiama projekto žala arba nauda regiono ar valstybės ekonomikai (kitais nei finansinis įvertinimas, kuris parodo projekto naudą organizacijai). Pagal galimybę įvertinti pinigine išraiška SEŽN gali būti skirstoma į:

- įvertinama pinigine išraiška – nauda arba žala, kurią galima apskaičiuoti ir įvertinti kiekybiškai bei piniginiu matu;
- neįvertinama pinigine išraiška – nauda arba žala, kurią sunku išskirti iš kitų veiksmų teikiamos naudos arba žalos, ir kurios neįmanoma išreikšti piniginiu matu.

SEŽN, kurią galima įvertinti pinigine išraiška, apskaičiavimo etapai:

- Fiskalinė korekcija.
- Išorinių poveikių įvertinimas.
- Konversija iš finansinių srautų į ekonominius srautus.
- Rodiklių skaičiavimas (ekonominė vidinė gražos norma (EVGN) ir ekonominė grynoji dabartinė vertė (EGDV)).
- *Ekonominis naudos ir išlaidų santykis (ENIS)* – ekonominės analizės rodiklis, atskleidžiantis, kiek kartų IP sukuriama ekonominė nauda viršija jam įgyvendinti reikalingas ekonomines išlaidas. Piniginiais vienetais įvertintų, diskontuotų ir susumuotų per visą projekto vertinimo laikotarpį naudos ir išlaidų santykis yra pagrindinis projekto ekonominio įvertinimo kriterijus. Projektas laikomas atsiperkančiu, jei jo ENIS yra didesnis už 1, t.y. projekto duodama nauda yra didesnė už kaštus.

5.1. Rinkos kainų pavertimas į ekonomines

Finansinėje analizėje apskaičiuotų pinigų srautų vertę paprastai veikia netobula konkurencinė, mokestinė aplinka ir kiti veiksniai, dėl kurių pasireiškimo finansinėje analizėje įvertinti pinigų srautai neatspindi tikrosios pinigų vertės. Todėl ekonominėje analizėje naudojama ne finansiniai, o ekonominiai pinigų srautai, kurie gaunami pakoregavus finansinės analizės pinigų srautus pagal atitinkamus konversijos koeficientus.

Šis veiksmas vadinamas konvertavimu. Jo tikslas – projekto finansinius pinigų srautus paversti ekonominiais. Konvertavimui taikomi koeficientai nustatomi, įvertinus šiuos įtaką finansinių srautų vertei darančius veiksnius

Rengiant ekonominės analizės dalį, skaičiuoklėje bendrųjų prielaidų darbalapyje pateikiama informaciją apie pagrindinio investavimo objekto pagrindinį ir papildomus ekonomines veiklos sektorius. Pagal pateiktą informaciją skaičiuoklė atitinkamai pati parenka konversijos koeficientus, kurie pritaikomi atskiriems finansiniams srautams perskaičiuoti į ekonominius pinigų srautus. Kiekvieno ekonominės veiklos sektoriaus konversijos koeficientų reikšmės taikytini projektams pateikiami Konversijos koeficientų, socialinės-ekonominės naudos (žalos) įverčių apskaičiavimo metodikoje.

5.2. Išorinių poveikių įvertinimas

Rengiant investicinį projektą ekonominės naudos vertinimui buvo išrinktos pagrindinės tikslinės grupės, kurios naudosis objekto teikiamomis paslaugomis, o tai lems ilgalaikę socialinę naudą miesto, vietos bendruomenei ir kitiems gyventojams.

5.2.1. Skaičiavimų prielaidos

Projekto rezultatu galės pasinaudoti visi gyventojai. Galima teigti, kad projekto rezultatais naudosis ir gaus naudą visi objektų lankytojai, remiantis metodikos ir modelio, skirto įvertinti investicijų, finansuojamų Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir Lietuvos nacionalinio biudžeto lėšomis, socialinį-ekonominį poveikį, sukūrimo gairėmis, turizmo sektoriaus investiciniams projektams taikomi tokie naudos įverčiai:

1. Vietinio vienadienio lankytojo vidutinės vienos kelionės išlaidos
2. Vietinio turistų vidutinės dienos išlaidos
3. Iš užsienio atvykusio vienadienio lankytojo vidutinės vienos kelionės išlaidos
4. Iš užsienio atvykusio turistų vidutinės dienos išlaidos

Remiantis statistiko departamento duomenimis, vietinių vienadienių kelionių skaičius 2015 metų laikotarpiu sudarė 381.400 kelionių per metus, o vietinių turistų skaičius – 27.100 per metus.

Statistikos departamento rodiklių duomenų bazėje nėra Tauragės regione apsilankiusių užsienio turistų vidutinių vienos kelionės ir dienos išlaidų įverčių ir/arba turistų ar kelionių skaičiaus šaltinių duomenų, tačiau remiantis Tauragės regiono turizmo informacijos centrų duomenimis, pastaraisiais metais vidutiniškai užsienio turistai sudaro ~15-25 proc. centrų lankytojų. Atitinkamai skaičiavimuose įvertinama 20 proc. užsienio turistų srautas: 76.280 iš užsienio atvykusio vienadienio lankytojų kelionės ir 5.420 iš užsienio atvykusių turistų skaičius.

Vienadienių lankytojų skaičiaus pokytis įvertintas palyginamuoju metodu. 2007 metais Panemunio nacionaliniame maršrute įrengus nuorodą į lankytiną vietą – Petro Cvirkos memorialinę sodybą, lankytojų skaičius per metus padidėjo 5 proc., nuo 638 iki 667 lankytojų per metus.

Prognozuojama, kad poveikis lankytojų ir turistų srautams metų bėgyje pasiskirstys sekančiai:

Pirmaisiais metais po galutinio projekto įgyvendinimo) – 5 proc., antrais – 10 proc., trečiais – 20 proc., ketvirtais (pirmaisiais metais po galutinio projekto įgyvendinimo) – 30 proc., penktais – 20 proc., šeštais – 10 proc., septintais – 5 proc.

Nustatytos įverčių vertės pateikiamos IP priede – Excel skaičiuoklėje. Papildomai yra įvertinamas ir kitas projekto socialinis poveikis.

5.3. Alternatyvų palyginimas socialinę-ekonominę naudą

Atsižvelgiant į ekonominio vertinimo rezultatus, bei apibendrinant techninį, finansinį bei ekonominį vertinimus, galima teigti, kad būtų tikslinga pasirinkti įgyvendinimui alternatyvą A1, kurios EVGN ir ekonominės naudos ir išlaidų santykis yra didesnis nei alternatyvos A2 įgyvendinimo atveju. Tačiau atlikti skaičiavimai rodo, kad abiejų alternatyvų atveju projektas generuoja pakankamą ekonominę naudą, jo įgyvendinimas yra naudingas socialiniu – ekonominiu aspektu. Projekto ekonominė nauda viršija investuotą lėšą.

Lentelė 29. Projekto įgyvendinimo alternatyvų finansiniai rodikliai esant įprastoms sąlygoms.

Rodikliai	Alternatyvos	
	A1	A2
Investicijų vertė, Eur	-466.926	-574.392
Projekto Ekonominė Grynoji Dabartinė Vertė (EGDV), Eur	130.468	51.455
Projekto Ekonominė Vidinė Gražos Norma (EVGN), %	24,98%	11,01%
Ekonominis naudos ir išlaidų santykis (ENIS)	1,351	1,098

Esant alternatyvos A1 didesnei EGDV reikšmei ir didžiausiam Projekto vidinės gražos rodikliui EVGN bei ekonominiam naudos ir išlaidų santykiui (ENIS), ekonominio nagrinėjamo projekto alternatyvų vertinimo rezultatai atskleidžia projekto A1 alternatyvos naudą visoms suinteresuotoms grupėms bei patrauklius šios alternatyvios ekonominius rodiklius, todėl tikslinga toliau nagrinėti šią alternatyvą, ir projektą įgyvendinti joje numatyta apimtimi ir sąlygomis.

VI. JAUTRUMO ANALIZĖ

Projekto jautrumo analizei atlikti yra pasirenkami veiksniai, kurie gali turėti didžiausios įtakos projekto įgyvendinimo efektyvumo vertinimo rodikliams:

- Rangos darbų kainos augimas; Veiksnių įtaka gana didelė, didinanti projekto investicijas, tuo pačiu mažinanti projekto ekonominį naudingumą;
- Lankytojų skaičiaus sumažėjimas; Veiksnių įtaka gana didelė, kadangi lankytojų skaičius yra esminis socialinę-ekonominę naudą lemiantis elementas;
- Projekto įgyvendinimo vėlavimas; Veiksnių sąlygojantys projekto generuojamos naudos gavimo vėlavimą, prarandant sukuriama socialinę – ekonominę naudą projekto užsitęsimo laikotarpiu;

Jautrumo analizė parodo vieno iš keičiamų rizikos veiksnių įtaką projekto finansinio ir ekonominio naudingumo parametrų, kitiems veiksniams išliekant pastoviams ir nekintantiems (fiksotas pradinis lygis).

Atsižvelgiant į paskutiniuosius duomenis yra modeliuojamas rizikos analizėje 10% investicijų brangimas ir vertinama šio brangimo įtaka projekto rodikliams alternatyvų įgyvendinimo atveju.

Lentelė 30. Projekto įgyvendinimo alternatyvų finansinių rodiklių jautrumo analizė išaugusiai investicijų kainai.

Rodikliai	Alternatyva A1			Alternatyva A2		
	Prieš	Po	Proc.	Prieš	Po	Proc.
Investicijų vertė, Eur	-466.926	-513.618	10,00%	-574.392	-631.831	10,00%
Finansinė grynoji dabartinė vertė investicijoms – FGDV(I), Eur	-461.645	-507.819	10,00%	-567.902	-624.685	10,00%
Finansinė vidinė grąžos norma investicijoms – FVGN(I), %	-17,03%	-17,03%	0,00%	-17,03%	-17,03%	-0,00%
Finansinė modifikuota vidinė grąžos norma investicijoms - FMVGN(I), %	-13,44%	-13,44%	0,00%	-13,44%	-13,44%	-0,00%
Finansinis naudos ir išlaidų santykis - FNIS	-	-	-	-	-	-
Finansinis gyvybingumas (realiaja išraiška)	Taip	Taip	-	Taip	Taip	-
Finansinė grynoji dabartinė vertė kapitalui – FGDV(K), Eur	-84.377	-92.823	10,01%	-103.802	-114.176	9,99%
Finansinė vidinė grąžos norma kapitalui – FVGN(K), %	-8,71%	-8,71%	0,01%	-8,71%	-8,71%	-0,01%
Finansinė modifikuota vidinė grąžos norma kapitalui - FMVGN(K), %	-4,66%	-4,66%	0,01%	-4,66%	-4,66%	-0,01%
Projekto Ekonominė Grynoji Dabartinė Vertė (EGDV), Eur	130.468	96.140	-26,31%	51.455	9.226	-82,07%
Projekto Ekonominė Vidinė Grąžos Norma (EVGN), %	24,98%	18,08%	-27,64%	11,01%	5,93%	-46,12%
Ekonominis naudos ir išlaidų santykis (ENIS)	1,351	1,228	-9,09%	1,098	0,999	-9,09%

Jautrumo analizė parodė, kad rangos darbų sąnaudų padidėjimas neturėtų esminės įtakos alternatyvų įgyvendinimui t.y. alternatyvos nėra itin jautri šiam rizikos veiksniai. Projektas ir toliau išliktų generuojantis ekonominę (socialinę) naudą ir ekonominiu (socialiniu) atžvilgiu naudingas. Visos alternatyvos yra mažiau jautrios šiam rizikos veiksniai.

Antru jautrumo analizės veiksniumi rizikos veiksniumi pasirinkta naudos komponento – įtakos lankytojų ir turistų srautų padidėjimo įvertio poveikio sumažėjimas 10% punktu.

Lentelė 31. Projekto įgyvendinimo alternatyvų finansinių rodiklių jautrumo analizė naudos įverčio pokyčiams.

Rodikliai	Alternatyva A1			Alternatyva A2		
	Prieš	Po	Proc.	Prieš	Po	Proc.
Investicijų vertė, Eur	-466.926	-466.926	-	-574.392	-574.392	-
Finansinė grynoji dabartinė vertė investicijoms – FGDV(I), Eur	-461.645	-461.645	-	-567.902	-567.902	-
Finansinė vidinė grąžos norma investicijoms – FVGN(I), %	-17,03%	-17,03%	-	-17,03%	-17,03%	-
Finansinė modifikuota vidinė grąžos norma investicijoms - FMVGN(I) , %	-13,44%	-13,44%	-	-13,44%	-13,44%	-
Finansinis naudos ir išlaidų santykis - FNIS	-	-	-	-	-	-
Finansinis gyvybingumas (realiųjų išraiška)	Taip	Taip	-	Taip	Taip	-
Finansinė grynoji dabartinė vertė kapitalui – FGDV(K), Eur	-84.377	-84.377	-	-103.802	-103.802	-
Finansinė vidinė grąžos norma kapitalui – FVGN(K), %	-8,71%	-8,71%	-	-8,71%	-8,71%	-
Finansinė modifikuota vidinė grąžos norma kapitalui - FMVGN(K) , %	-4,66%	-4,66%	-	-4,66%	-4,66%	-
Projekto Ekonominė Grynoji Dabartinė Vertė (EGDV), Eur	130.468	83.091	-36,31%	51.455	4.078	-92,07%
Projekto Ekonominė Vidinė Grąžos Norma (EVGN), %	24,98%	17,40%	-30,36%	11,01%	5,45%	-50,50%
Ekonominis naudos ir išlaidų santykis (ENIS)	1,351	1,216	-10,00%	1,098	0,989	-10,00%

Jautrumo analizė rodo, kad alternatyvos yra itin jautrios poveikio lankytojų ir turistų srautams įverčio pokyčiams. Alternatyva A2 šiuo atveju yra labiau jautri nei alternatyva A1, tačiau sumažėjus šiam įverčiui alternatyvų EVGN ir ENIS rodikliai netaptų mažesni už kritines reikšmes.

Alternatyvos A1 pasirinkimo svarbą pagrindžia didesnė nei alternatyvos A2 ekonominiai-socialiniai rodikliai (alternatyvos A1 ekonominis naudos ir išlaidų santykis yra dvigubai didesnis nei alternatyvos A2), todėl konstatuojama kad alternatyvos A1 vykdymas yra tikslingas, ekonomiškai pagrįstas ir yra optimaliausias variantas esamomis sąlygomis.

6.1. Scenarijų analizė

Papildomai alternatyvos A1 įgyvendinimo atveju atliekama scenarijų analizė.

Lentelė 32. Scenarijų analizės duomenys.

Scenarijaus pavadinimas / Finansinis (ekonominis) rodiklis ir jo reikšmė	Pesimistinis	Mažiau pesimistinis	Realus	Mažiau optimistinis	Optimistinis
Finansinė grynoji dabartinė vertė investicijoms - FGDV(I)	-594.175	-514.664	-461.645	-408.637	-329.126
Finansinė vidinė grąžos norma investicijoms - FVGN(I)	Nėra reikšmės	-18,85%	-17,03%	-15,29%	-12,73%
Finansinė modifikuota vidinė grąžos norma investicijoms - FMVGN(I)	-16,68%	-14,70%	-13,44%	-12,18%	-10,23%
Ekonominė grynoji dabartinė vertė - EGDV	-86.044	43.862	130.468	217.070	346.977
Ekonominė vidinė grąžos norma - EVGN	-5,09%	11,05%	24,98%	42,40%	80,73%

Kaip galima pastebėti iš aukščiau pateiktos lentelės, mažiau pesimistinio scenarijaus atveju, alternatyvos A1 įgyvendinimo atveju projekto EGDV ir EVGN rodikliai išliktų teigiami t.y. projektas išliktų generuojantis ekonominę-socialinę naudą visuomenei, tačiau pesimistinio scenarijaus atveju EGDV rodiklis taptų neigiamas.

VII. PROJEKTO RIZIKOS ANALIZĖ

Aprašoma pagrindinė projekto rizika, jos mažinimo būdai ir vertinimas naudojantis jautrumo ir scenarijų analizės metodais. Projekto jautrumo analizei atlikti pasirinkti veiksniai, kurie gali turėti didžiausios įtakos projekto įgyvendinimo efektyvumo vertinimo rodikliams: projekto trukmės pailgėjimas puse metų, projekto investicijų sumos galimi pokyčiai (išlaidų padidėjimas 10 proc.). Kiekybinis rizikos veiksnių vertinimas yra atliekamas A1 ir A2 alternatyvų įgyvendinimo atveju, kadangi alternatyvos atveju „be projekto“ rizikos veiksnių įtaka nustatoma projektui būtų nepatiriama. Abiejų neapibrėžtumo elementų jautrumo projekto rezultatams vertinimas parodė, kad A1 alternatyvos atveju nei vienas iš jų nedaro kritinės įtakos projekto sėkmei: finansinis nuostolis didėja neženkliai, o visais atvejais yra gaunama ekonominė-socialinė nauda.

7.1. Rizikos analizė

Rizika – tai galimas laukiamų rezultatų nukrypimas, kurį sąlygoja aplinkos neapibrėžtumas. Rizika egzistuoja tada, kai tikimybės, susijusios su skirtingomis pasekmėmis, gali būti įvertinamos ankstesnio laikotarpio duomenimis.

Rizikos analizė taikoma siekiant nustatyti, kurių rodiklių nukrypimas yra svarbus įvertinant projektą arba norint nurodyti, kokios yra galimos rizikos mažinimo priemonės.

Projekto rizikos veiksnių vertinimas, priemonių, kaip išvengti rizikos ar ją sumažinti, aprašymas

Galimos projekto rizikos

Rengiant projektą pateikiamas sisteminis suvokimas apie potencialias konkrečiau projekto rizikas ir įvertinamas šių rizikų galimas poveikis projekto įgyvendinimui. Visos Projekto įgyvendinimui grėsmę sukeliančios rizikos suskirstytos į tokias rizikų grupes:

- Projektavimo (planavimo) kokybės rizikų grupė;
- Įsigyjamų (atliekamų) rangos darbų kokybės rizikų grupė;
- Įsigyjamų (pagamintų) įrangos, įrenginių ir kito turto kokybės rizikų grupė;
- Nepakankamo finansavimo prieinamumo rizikų grupė;

Neapibrėžtumas būdingas daugeliui investicinių sprendimų, kuriuos reikia priimti greitai besikeičiančiomis sąlygomis. Siekiant atlikti išsamią rizikos analizę ir įvertinti veiksniai, kurie gali neigiamai veikti įgyvendinamą projektą bei numatyti kelius, kaip būtų galima valdyti šiuos veiksniai, yra sudaroma rizikos vertinimo matrica (Lentelė 33). Rizikos vertinimo padeda identifikuoti riziką, kuri gali labiausiai veikti vykdomo projekto sėkmę, jo tikslų pasiekimą ir rezultatus.

Lentelė 33. Rizikų grupės ir valdymo priemonės

Eil. Nr.	Rizikų grupė / rizikų veiksniai	Tikimybė	Poveikis	Paaiškinimas (detalizavimas)	Valdymo priemonės
1.	Projektavimo (planavimo) kokybės rizikų grupė				
1.1.	Viešųjų pirkimų įvykdymo termino vėlavimas ir/arba rezultatų užginčijimas	Maža	Didelis	Viešųjų pirkimų metu jo dalyvis/-iai užginčija pirkimo sąlygas ir/arba rezultatus. Taikant laikinos apsaugos priemonės pirkimų procedūros gali būti ilgam sustabdomos. Dėl šios priežasties gali vėluoti rangos darbų pradžia.	Rizikos valdymas/išvengimas: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Parengiamos aiškios ir nedviprasmiškos konkursinės sąlygos, laikomasi absoliutaus skaidrumo principų; ▪ Savivaldybė administracijos specialistai yra parengę ir įgyvendinę labai daug ir didelės apimties projektų, todėl turi sukaukę reikiamą patirtį viešųjų pirkimų srityje. Pirkimų dokumentaciją rengia aukštos kvalifikacijos ir didelės patirties specialistas/-ai; ▪ Viešųjų pirkimų sąlygos suderinamos su atsakingomis institucijomis (CPVA, LVPA, etc.);
1.2.	Viešojo subjekto užsakymu parengtas statinio techninio projektas ar atskiros jo dalys yra netikslios	Maža	Vidutinis	Klaidos techniniuose projektuose gali būti pastebėtos pradėjus juos įgyvendinti, įgyvendinant arba tik baigus įgyvendinti projektą. Klaidų įtaka skiriasi priklausomai nuo etapo. Statybos metu klaidos gali pasireikšti statybos proceso sutrikdymu (esminė projektavimo klaida, dėl kurios neįmanoma įgyvendinti pasirinkto konstruktyvaus sprendimo), o projekto įgyvendinimo pabaigoje – sukurtosios infrastruktūros netinkamumu ar nepakankamu pritaikomumu viešosioms paslaugoms teikti.	Rizikos išvengimas: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Techninio projekto ekspertizė; ▪ Projektuojamo objekto sudėtingumą atitinkantys projektuotojų kvalifikacijos reikalavimai; ▪ Kokybiškai parengta projektavimo užduotis, iki projektavimo pradžios išduotas projektavimo sąlygų sąvadas; ▪ Darbų pirkimo dokumentuose bus nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai rangovui, sudarant sutartį bus numatyti garantiniai įsipareigojimai ir/arba rizikos draudimas (garantinis raštas); ▪ Projektavimo klaidos ir su šiomis klaidomis galimai susiję finansiniai nuostoliai yra/bus numatyti sutartyse su darbų rangovais t.y. įprastinėmis ir standartinėmis sąlygomis statybos darbų rangovai yra informuojami apie galimas projektavimo klaidas ir teikiant konkursinius pasiūlymus kviečiami realiai susipažinti su statybos/rekonstrukcijos objektu. Pagal standartines sąlygas sutartyje su rangovu bus numatyti ne

Eil. Nr.	Rizikų grupė / rizikų veiksniai	Tikimybė	Poveikis	Paaškinimas (detalizavimas)	Valdymo priemonės
					didesni kaip 10 proc. svyravimai. Atsakomybė už didesnius svyravimus ir/arba projektavimo klaidas numatyta sutartyse su projektavimo darbų vykdytojais, galimų nuostolių kompensavimui reikalaujant finansinių/kreditinių/draudimo institucijų garantinių/laidavimo raštų.
1.3.	Viešasis sektorius projektavimo etape pakeičia nustatytus reikalavimus infrastruktūrai (įskaitant neesminius pakeitimus)	Maža	Vidutinis	Net nedidelės apimties (neesminiai) pakeitimai, pavyzdžiui, tos pačios suprojektuotos erdvės funkcionalumo pakeitimas ar papildomos paslaugos įtraukimas, gali sąlygoti dideles laiko sąnaudas techninio projekto koregavimui. Dėl šios priežasties gali vėluoti rangos darbų pradžia.	Rizikos prisiėmimas
1.4.	Projektavimui reikalingi dokumentai, kurių prieinamumą įpareigotas užtikrinti viešasis subjektas, nėra prieinami per nustatytą terminą	Maža	Vidutinis	Projektavimo darbams atlikti yra reikalingi priimti viešieji sprendimai, pavyzdžiui, susiję su žemės ir pastato naudojimo teisėmis. Jei tokie dokumentai nėra prieinami arba vėluoja jų išdavimas, atitinkamai reikia papildomų laiko resursų projektavimo užduotims atlikti. Lietuvoje įvairių leidimų išdavimas yra ilgas procesas. Jeigu techninio projekto suderinimas vėluoja, gali vėluoti rangos darbų Projekto etapo pradžia.	Rizikos prisiėmimas Statybos leidimo išdavimo pradelsimo rizika yra minimali. Šiuo metu nėra realiai egzistuojančių aplinkybių galinčių sutrukdyti statybos leidimo išdavimą. Kritiniu atveju yra numatytas 6 mėn. leidimo išdavimo vėlavimas.
1.5.	Projektavimo paslaugų trukmė nukrypsta nuo planuotos	Maža	Vidutinis	Projektavimo darbai gali vėluoti dėl įvairių priežasčių, susijusių su paslaugų teikėjo kompetencija ir patirtimi, techninių sprendimų sudėtingumu ar žmogiškųjų išteklių trūkumu (šio Projekto apimtyje turės būti suprojektuoti skirtingo tipo objektai, reikalaujantys specifinės patirties).	Sankcijų už vėlavimą suplanavimas ir numatymas rangos sutartyje.
1.6.	Atliekamų darbų vėlavimai	Vidutinė	Vidutinis	Rangovai gali vėluoti atlikti numatytus rekonstrukcijos darbus.	Atliekamų rangos darbų terminai bus nustatyti sudaromose sutartyse, o už jų nesilaikymą bus taikomos finansinės sankcijos. Be to, veiklų planas yra sudarytas pasiliekančiam laiko rezervą nenumatytiems atvejams. Atsižvelgiant į bendrą planuojamą projekto įgyvendinimo trukmę, šio laikotarpio turėtų pakakti visiems numatytiems darbams atlikti.
2.	Įsigyjamų (atliekamų) rangos darbų kokybės rizika				
2.1.	Privatus subjektas neužtikrina rangos darbų kokybės disponuodamas visa informacija apie	Vidutinė	Didelis	Rangos darbai gali vėluoti dėl objektyvių išorinių priežasčių, pavyzdžiui, sezoniškumo neigiamos įtakos, išorinės aplinkos veiksnių ar neatliktų parengiamųjų darbų. Taip pat rangos darbų kokybė gali būti neužtikrinta dėl vidinių priežasčių: žemesnė nei	Kokybės reikalavimai ir su šių reikalavimų nesilaikymu galimai susiję finansiniai nuostoliai yra/bus numatyti sutartyse su darbų rangovais. Atliekamas apsidraudimas nuo

Eil. Nr.	Rizikų grupė / rizikų veiksniai	Tikimybė	Poveikis	Paaškinimas (detalizavimas)	Valdymo priemonės
	perduodamo objekto būklę			būtina rangovo kompetencija ir patirtis, techninių sprendimų sudėtingumas, technologijų inovatyvumas ir pan.	rizikos (finansinis rizikos perdavimas draudikui)
2.2.	Rangos darbų kokybė neužtikrinama dėl žmogiškųjų išteklių	Vidutinė	Didelis	Neretai statybinio tipo projektuose pasireiškia žmogiškųjų išteklių trūkumo ir nekompetencijos problemos, kurios daro tiesioginę įtaką vykdomų darbų kokybei.	Kokybės reikalavimai ir su šių reikalavimų nesilaikymu galimai susiję finansiniai nuostoliai yra/bus numatyti sutartyse su darbų rangovais. Atliekamas apsidraudimas nuo rizikos (finansinis rizikos perdavimas draudikui)
2.3.	Viešas sektorius rangos darbų vykdymo etape pakeičia reikalavimus rangos darbų kokybei (įskaitant neesminius pakeitimus)	Maža	Didelis	Pasikeitus rangos darbų kokybės reikalavimams, pavyzdžiui, numčius papildomą veiklą, iškiltų poreikis grįžti į pirmąjį projektavimo etapą. Šio rizikos veiksnio poveikis yra vienas didžiausių, ypač dėl esminių pakeitimų, kadangi gali sudaryti didelį papildomų investicijų ir laiko resursų poreikį.	Rizikos prisiėmimas
3.	Įsigyjamų (pagaminamų) įrangos, įrenginių ir sukuriamų produktų ar kito turto kokybės rizikos grupė				
3.1.	Viešasis sektorius įrangos, įrenginių ir kito ilgalaikio turto gamybos ir tiekimo metu pakeičia reikalavimus jų kokybei (įskaitant neesminius pakeitimus)	Maža	Didelis	Dėl papildomų kokybės reikalavimų, pavyzdžiui, papildomo funkcionalumo ar kitų nenumatytų pakeitimų, atsirastų papildomų investicijų poreikis. Tokiu atveju Projekto organizacija turėtų ieškoti šaltinių šiam lėšų poreikiui padengti.	Rizikos prisiėmimas
4.	Nepakankamo finansavimo rizikos grupė				
4.1.	Finansavimo poreikis pasikeičia dėl padidėjusių investicijų išlaidų	Vidutinė	Didelis	Projekto investicijų faktinė vertė gali būti didesnė nei numatyta rengiant investicinį (dėl pokyčių rinkoje brangstant paslaugoms, didėjant paslaugų ir prekių rinkos kainoms). Antra galima investicijų vertės padidėjimo priežastis – neteisingai įvertinta darbų apimtis (rengiant investicinį projektą ir gaunant pagal jį finansavimą nebuvo numatyta visa statybos darbų apimtis) Projekto įgyvendinimo metu gali pasikeisti investicijų poreikis, pavyzdžiui, dėl pokyčių statybų rinkose išauga planuojamų atlikti rangos darbų kaina. Jeigu papildomoms investicijoms resursų nėra, tokiu atveju Projekto organizacija turėtų ieškoti šaltinių išaugusiam lėšų poreikiui padengti.	Rizikos prevencija: Šia rizikai mažinti konsultuojamasi su statybos specialistais ir rangovais dėl šiuo metu taikomų įkainių, analizuojami rinkoje vykdomų statybos projektų biudžetai, konsultuojamasi su ekonomistais dėl statybos rinkos situacijos ir kainų kryptingumo trijų metų laikotarpiui. Šiuo metu viešųjų konkursų metų statybos darbų kainą dažniausiai pavyksta sumažinti, todėl ši rizika yra mažai tikėtina. Sutarties darbų suma bus fiksuojama sutartyje, todėl atsižvelgiant į rinkoje stebimą statybos kainų indekso stabilizaciją, šios rizikos tikimasi išvengti. • Sudaryti bendros kainos rangos darbų

Eil. Nr.	Rizikų grupė / rizikų veiksniai	Tikimybė	Poveikis	Paaškinimas (detalizavimas)	Valdymo priemonės
					sutartį; <ul style="list-style-type: none"> • Parengti detalius techninius projektus, juose numatant racionaliausius techninius sprendimus; • Užtikrinti tinkamą rangos darbų sutarties vykdymo kontrolę; • Sutartyje aiškiai ir vienareikšmiškai apibrėžti užsakovo rezervo panaudojimo galimybes ir būdus; • Apibrėžti naujų technologijų realizavimo atvejus ir aspektus.
4.2.	Finansavimo poreikis pasikeičia dėl subsidijų sumos pasikeitimo	Maža	Didelis	Pasikeitus ES ar nacionaliniams teisės aktams ar valstybiniais prioritetams, komplekso sukūrimui numatyta finansavimo dalis gali būti mažesnė nei planuojama. Tokiu atveju Projekto organizacija turėtų ieškoti alternatyvių finansavimo šaltinių.	Rizikos prevencija: <ul style="list-style-type: none"> • Įvertinti ES ir nacionalinėmis lėšomis finansuojamas išlaidų grupes ir atitiktį joms; • Pasirašyti Projekto finansavimo sutartį; • Sudaryti kompetentingą projekto valdymo grupę.

7.2. Papildomi rizikos valdymo veiksmai

Kaip pagrindinę papildomą rizikos veiksnių mažinimo priemonę galima įvardinti specialiai projekto priežiūrai ir valdymui skirtą Projekto komandą - Projekto Valdymo Grupę (PVG) kurios nariai būtų atsakingi už sėkmingo projekto įgyvendinimą.

Savivaldybės administracija yra įgyvendinusi labai daug investicinių infrastruktūros projektų, todėl yra įgijusi stiprius projektų valdymo ir priežiūros gebėjimus bei įgūdžius. Turint pakankamai patirties ir administracinių išteklių, projekto valdymą ir priežiūrą vykdys Savivaldybės administracijos darbuotojai.

Pirkimus organizuos ir vykdys projekto Pareiškėjo paskirti viešųjų pirkimų specialistai. Darbų atlikimo kontrolę ir priežiūrą atliks nepriklausomas techninis prižiūrėtojas ir sudarytos projekto valdymo grupės narys: techninių klausimų specialistas inžinierius.

Rangos darbų pirkimo dokumentuose bus nustatyti griežti kvalifikaciniai reikalavimai rangovui, sudarant rekonstrukcijos darbų sutartį bus numatyti privalomi rangovo pateikti garantiniai laidavimai: draudimo įstaigų ir/ar bankų garantiniai darbų įvykdymo draudimo polisiai. Tai turėtų padėti išvengti arba minimizuoti darbų įvykdymo riziką.

Atliekamų rangos darbų terminai bus nustatyti sudaromose sutartyse, nustatant rizikos draudimo sąlygas. Už sutarčių sąlygų nesilaikymą bus taikomos finansinės sankcijos. Darbų planas yra sudarytas pasiliekančiam laiko rezervą nenumatytiems atvejams. Atsižvelgiant į numatomų darbų apimtį ir bendrą planuojamą projekto įgyvendinimo trukmę, nustatyto laikotarpio pakaks visiems numatytiems darbams atlikti.

7.3. Projekto pasekmių ir poveikio įvertinimas

Finansinės ir ekonominės naudos įvertinimas rodo, kad projekto įgyvendinimas turės teigiamos ilgalaikės naudos Tauragės regionui. Sukūrus turizmo trasų informacinę ženklavimo infrastruktūrą bus sukurtos palankesnės sąlygos vykdyti viešųjų paslaugų teikimą, užtikrinamas regiono darnaus vystymosi nuostatos. Bus sukurtos patrauklesnės smulkaus verslo sąlygos, padidintas viešųjų paslaugų prieinamumas visoms socialinėms grupėms nepriklausomai nuo amžiaus, socialinės padėties ar grupės bei padidintas Savivaldybės patrauklumas, pagerinant studijų kokybę ir aplinką.

VIII. PROJEKTO ĮGYVENDINIMO PLANAS

8.1. Projekto trukmė ir etapai

Projekto valdymas reikalingas siekiant kontroliuoti institucijos išteklius, atlikti nustatytus veiksmus per numatytą laiką, nustatytais finansiniais ištekliais ir numatytomis sąlygomis. Turėdama didelę projektų vykdymo patirtį, Administracija bus pajėgi tinkamai įgyvendinti ir valdyti projektą.

Analizuojami šie Projekto etapai²:

1. **Projektavimas ir techninio projekto parengimas.** Numatytas etapas pradėtas įgyvendinti ir apima šias veiklas:
 - a. Pirkimo vykdymas ir tiekėjo atranka;
 - b. Atliekamos visos architektūrinės ir inžinerinės veiklos, kuriomis parengiamas projektas;
 - c. Atliekamas suderinimas su visomis atsakingomis institucijomis;
 - d. Atliekama techninė projekto ekspertizė;
 - e. Gaunamas leidimas.
2. **Rangos darbai.** Numatyta etapo trukmė – 24 mėnesiai nuo Projekto finansavimo sutarties pasirašymo (finansavimo sutartį planuotume pasirašyti 2017-07), kurių metu įgyvendinami visi numatyti darbai. Etapas taip pat apima pirkimo vykdymą ir rangovo atranką.
3. **Techninė ir projekto vykdymo priežiūra.** Numatyta etapo trukmė – 24 mėnesių, kurių metu įgyvendinamos šios veiklos:
 - a. Statytojo (užsakovo) organizuota darbų priežiūra, kurios tikslas – kontroliuoti, ar infrastruktūra įrengiama pagal projektą, rangos sutarties, įstatymų, kitų teisės aktų, taip pat normatyvinių techninių dokumentų, normatyvinių saugos ir paskirties dokumentų reikalavimus. Techninės priežiūros paslaugos pradedamos vykdyti kartu su rangos darbais. Veikla taip pat apima pirkimo vykdymą ir tiekėjo atranką;
4. **Viešinimas.** Etapas apima visą informacinę veiklą, padedančią pristatyti visuomenei įgyvendinamą projektą, jo tikslus, eigą, rezultatus. Taip pat įtrauktas viešinimas, kuris yra privalomas įgyvendinant projektus, finansuojamus iš ES 2014–2020 m. struktūrinės paramos lėšų.
5. **Administravimas ir vykdymas.** Etapas apima finansavimo sutarties administravimą ir projekto administravimą (veiklų organizavimą, planavimą, stebėseną, pokyčių kontrolę, ataskaitų ir mokėjimo prašymų rengimą, biudžeto kontrolę ir pan.) bei vyksta viso Projekto metu – 24 mėnesius.

Bendra planuojama projekto trukmė 24 mėn. Per 2017 metų pirmąjį pusmetį planuojama parengti infrastruktūros atnaujinimo darbų atlikimui reikalingą techninę pirkimų dokumentaciją, o darbus atlikti iki 2017/07-2019/06 metų laikotarpyje.

² Viešųjų pirkimų vykdymo trukmė nustatoma remiantis LR teisės aktuose numatytais procedūrų trukmės apribojimais ir Jurbarko rajono savivaldybės viešųjų pirkimų vykdymo patirtimi. Iki finansavimo skyrimo gali būti pradėtos pirkimo procedūros, tačiau darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutartys nebus sudaromos.

Lentelė 34. Planuojamas projekto įgyvendinimo veiklų grafikas.

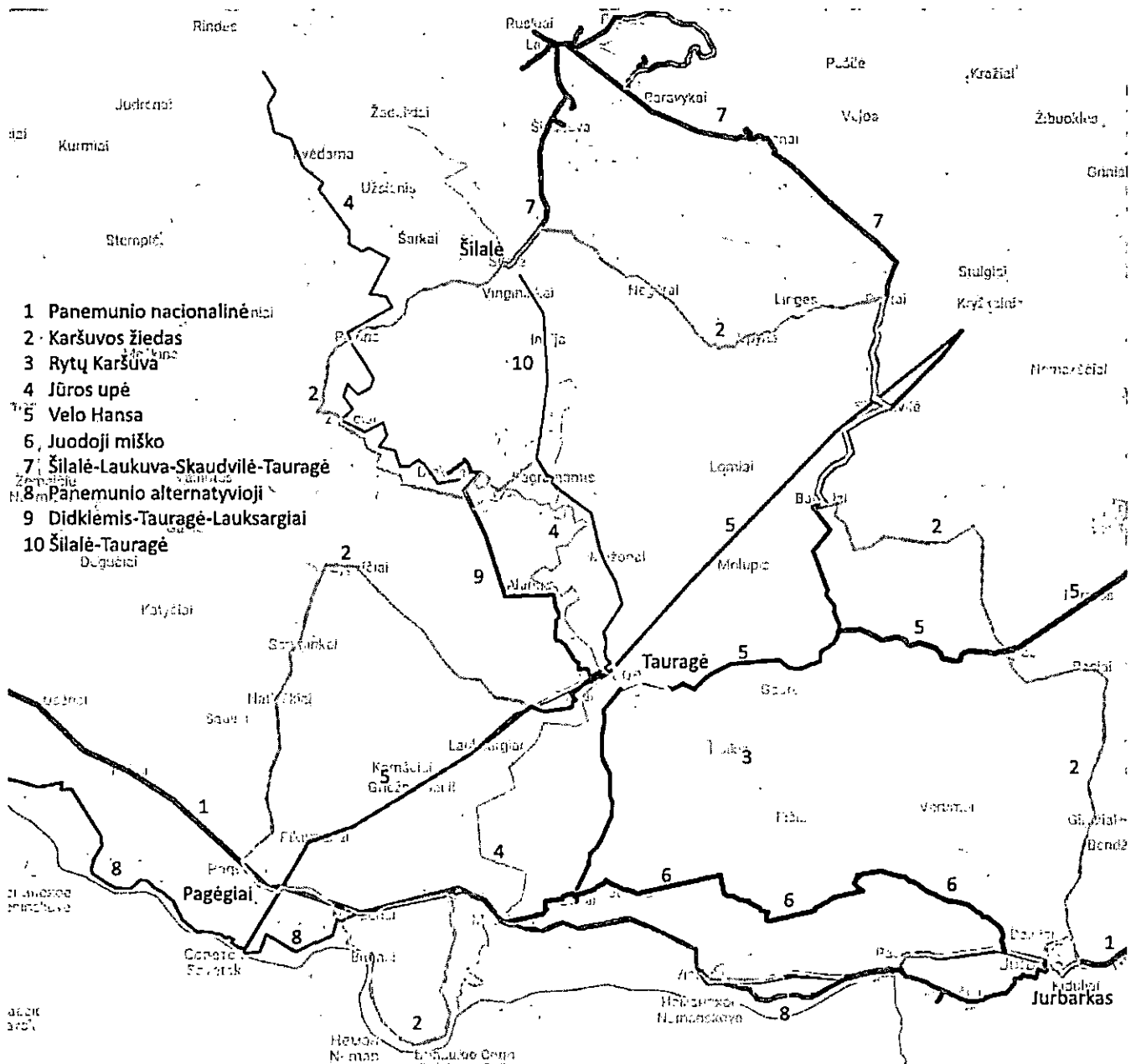
Eil. Nr.	Projekto veiklos ir jų detalizavimas	Metai Kvartalis Mėnuo	2017 metai												2018 metai												2019 metai																				
			I			II			III			IV			I			II			III			IV			I			II			III			IV											
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Projekto	Mėnuo	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36									
	Bendras projektas																																														
	Techninė priežiūra																																														
	Projekto vykdymo priežiūra																																														
	Rangos darbų ir įrangos pirkimas*																																														
	Rangos darbai																																														
	Viešinimas																																														

* - Techninės spec. rengimas, dokumentacijos derinimas, pirkimo procedūros, sutarties pasirašymas.

8.1. Projekto vieta

Projektą numatoma įgyvendinti modernizuojant dviračių ir vandens trasų ženklavimo infrastruktūros objektus Jurbarko, Tauragės, Šilalės ir Pagėgių savivaldybių teritorijose.

- Panemunio nacionalinė (Kaunas-Klaipėda-Nida) – Jurbarko ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa);
- Karšuvos žiedas – Jurbarko, Tauragės, Šilalės ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa);
- Rytų Karšuva – Tauragės ir Jurbarko savivaldybės (dviračių trasa);
- Jūros upė – Tauragės, Šilalės ir Pagėgių savivaldybės (vandens trasa)
- Velo Hansa – Tauragės ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa);
- Juodoji miško – Jurbarko ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa);
- Šilalė-Laukuva-Skaudvilė-Tauragė – Jurbarko, Tauragės ir Šilalės savivaldybės (dviračių trasa);
- Panemunio alternatyvioji – Jurbarko ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa);
- Didkiemis-Tauragė – Tauragės ir Šilalės savivaldybės (dviračių trasa);
- Šilalė-Tauragė – Tauragės ir Šilalės savivaldybės (dviračių trasa).

Pav. 13. Projekto vieta.

8.2. Projekto komanda

Projekto administruojantį personalą sudarytų Savivaldybės darbuotojai: projekto vadovas, projekto finansininkas, projekto administratoriai (po vieną atstovą iš kiekvienos savivaldybės), projekto viešųjų pirkimų specialistas, techninių klausimų specialistas.

- Projekto vadovas, atsakingas už projekto įgyvendinimą, priežiūrą, darbų atlikimą, bendravimą su įgyvendinančiąja institucija, projekto eigos kontrolę; projekto vadovas paskirstys užduotis ir atsakomybę komandos nariams bei kontroliuos užduočių vykdymą; rūpinsis informacijos apie projektą ir jo finansavimo šaltinius teikimu, atliks kitas projekto valdymo funkcijas.
- Projekto administratorius, atsakingas už projekto įgyvendinimo ataskaitų pildymą, viešinimo veiklų organizavimą, projekto veiklų įgyvendinimo plano vykdymą, kitas kasdienes projekto administravimo veiklas.
- Projekto finansininkas, atsakingas už projekto finansinės apskaitos organizavimą ir tvarkymą, pavedimų vykdymą, informacijos teikimą projektą įgyvendinančiai institucijai, mokėjimų prašymų pildymą.
- Projekto viešųjų pirkimų specialistas dalyvaus periodiškai pagal poreikį ir padės parengti viešųjų pirkimų dokumentaciją pirkimams organizuoti, vykdys pirkimus, komunikuos su tiekėjais pirkimų vykdymo klausimais.
- Techninių klausimų specialistai spręs techninius projekto įgyvendinimo klausimus, derins, kontroliuos projektuotojų darbą ir siūlomus sprendinius, komunikuos su rangovais ir inžinerinių paslaugų tiekėjais, kontroliuos rangos darbus objektuose, atstovaus Savivaldybės poziciją derinant įvairius iškilusius klausimus, atliks kokybinę ir savalaikio projekto įgyvendinimo funkciją.

Tokia projektą administruojančio personalo sudėtis užtikrintų sklandžią projekto eigą, savalaikį ataskaitų pateikimą ir komunikaciją tarp išorės institucijų. Periodiškai bus organizuojami projekto valdymo grupės susirinkimai, kuriuose bus apžvelgiama projekto įgyvendinimo pažanga, veiklų atitikimas projekto įgyvendinimų grafikui. Esant nukrypimams nuo projekto įgyvendinimo grafiko, bus analizuojamos priežastys bei ieškomi būdai jiems pašalinti.

Projekto viešuosius pirkimus vykdys perkančioji organizacija, Jurbarko rajono savivaldybės administracija, turinti pakankamą patirtį vykdant ES paramos lėšomis finansuojamų projektų viešuosius pirkimus. Papildomai viešųjų pirkimų, skirtų Projekte numatytoms veikloms įgyvendinti prekių, paslaugų ir darbų tiekimo/atlikimo sutartims sudaryti, dokumentacijos, pirkimų plano ir jo pakeitimo (-ų) projektų parengimo paslaugas suteiks projekto administravimo paslaugų pirkimą laimėjęs ūkio subjektas.

Tinkamą rangos darbų atlikimą, laikantis atitinkamų statybos techninių reglamentų reikalavimų, užtikrins techninės priežiūros ir statinio projekto vykdymo priežiūros paslaugas teiksiantys kvalifikuoti specialistai (atrinkti viešųjų pirkimų būdu nustatant pakankamus reikalavimus patirčiai ir kvalifikacijai).

Visus projekto įgyvendinimui reikalingų prekių, paslaugų ir darbų tiekėjus numatoma pasirinkti vykdant viešuosius pirkimus. Viešųjų pirkimų procedūrų taikymas leis užtikrinti, kad būtų pasirinkti visus kvalifikacinius reikalavimus atitinkantys rangovai/tiekėjai. Su konkursus laimėjusiais ūkio subjektais bus sudaromos sutartys, nurodant tikslius reikalavimus ir terminus prekėms, darbams bei paslaugoms, o taip pat numatytos sankcijos už sutarties sąlygų ir terminų nesilaikymą.

8.3. Projekto prielaidos ir tęstinumas

Naudojimasis projekto sukurtais rezultatais. Įgyvendinto projekto rezultatai – tai užtikrintas dviratininkų ir vandens transporto naudotojų patogumas ir saugumas, komfortiškas poilsis, informacijos sklaida neįgaliesiems, geresnės sąlygos rekreacijai, turizmui, didesnis Tauragės regione apsilankančių gyventojų ir atvykstančių turistų skaičius, palankesnės sąlygos verslui ir investicijoms. Projektu pasiektais rezultatais bus naudojamos kasdien. Šių rezultatų tęstinumas bus užtikrinamas palaikant Projekto metu sukurtos infrastruktūros būklę ir prižiūrint supančią aplinką.

Infrastruktūros naudojimo ir išlaikymo užtikrinimas. Tinkamą sukurtos infrastruktūros naudojimą, išlaikymą ir ją supančios aplinkos priežiūrą užtikrins Tauragės regiono savivaldybių administracijos.

Organizacijos veikla įgyvendinus projektą. Projekto organizacija – Jurbarko rajono savivaldybės administracija. Įgyvendinus projektą jos veikla nepasikeis.

Darnusis vystymasis – tai toks vystymasis, kurio metu yra derinami ekonominiai, socialiniai ir aplinkos aspektai siekiant patenkinti dabarties kartos poreikius, kartu nebloginant gyvenimo sąlygų ateities kartoms.

Aplinkos kokybė ir gamtos ištekliai. Projekto įgyvendinimas neturės jokių neigiamų padarinių ar įtakos aplinkos kokybei ir gamtos ištekliams. Projekto įgyvendinimo metu vykdoma veikla neturės oro, vandens, dirvožemio, nesudarys sąlygų, kurios naikintų ar pablogintų kraštovaizdžio ir biologinę įvairovę bei netinkamai ir neefektyviai naudotų gamtinius išteklius.

Ekonominis vystymasis. Dar visai neseniai buvo tikima, kad auganti ekonomika ir didėjanti gamyba yra pagrindinė vertybė ir visuomenės gerovės pagrindas. Projekto įgyvendinimas neprisidės prie ekologinės krizės grėsmės didėjimo, kadangi projekto metu nebus perkamos transporto priemonės, nebus vykdoma pramonės ar žemės ūkio darbai teršiantys aplinką.

Socialinis vystymasis. Didžiausia projekto įgyvendinimo nauda pasireikš socialinėje srityje. Atlikus numatytus infrastruktūros įrengimo darbus bus užtikrintas socialinis vystymasis, atitikimas Lietuvos ir tarptautiniams teisės aktams.

Regionų vystymasis. Ekonominiai ir socialiniai skirtumai tarp atskirų Lietuvos regionų per pastarąjį dešimtmetį ne tik kad nesumažėjo, bet gerokai išaugo. Per pastarąjį dešimtmetį didžioji dalis investicijų buvo nukreipta į labiausiai urbanizuotus regionus ir ypač jų centrus, šių regionų ekonominis ir socialinis vystymasis vyko sparčiausiai, todėl skirtumai tarp regionų išsivystymo lygio ir žmonių gerbūvio žymiai išaugo.

Nors didžioji dalis investicijų nukreipiama į didžiuosius Lietuvos centrus (didesnis gyventojų skaičius), tačiau vienas iš sistemos principų yra lygiateisiškumas, todėl projekto įgyvendinimo metu atliekami darbai suteiks galimybes gyventi, mokytis, dirbti viename iš mažiausių Lietuvos regionų ir taip prisidės prie regiono vystymosi.

Poveikis atitinkamai viešųjų paslaugų sričiai. Jeigu projektas būtų realizuojamas numatyta apimtimi, būtų pradėtos vykdyti visos projekte numatytos veiklos, Tai sudarytų sąlygas veiklos plėtrai, infrastruktūra būtų pritaikyta regiono turizmo plėtrai. Nauji objektai būtų transformuoti į lokalinius traukos centrus.

Poveikis projekto tikslinėms grupėms. Alternatyvos įgyvendinimas turėtų itin teigiamą ir platų poveikį visoms projekto tikslinėms grupėms. Tikslinės grupės turėtų visas galimybes naudotis tinkamą viešąją infrastruktūra, būtų sudarytos sąlygos sparčiai veiklų spektro plėtrai ir apimčių didinimui.

Lyčių lygybė ir nediskriminavimas. Situacija, įgyvendinus alternatyvą, neribos vienodos galimybės naudotis šiuo metu egzistuojančia infrastruktūra vyrams ir moterims, bet kokios rasės arba etninės kilmės, religijos arba tikėjimo, amžiaus, seksualinės orientacijos atstovams.

8.4. Projekto tęstinumas

Investuojant lėšas į ilgalaikio turto pagerinimą yra svarbus projekto tęstinumo užtikrinimas instituciniu (teisiniu), finansiniu, organizaciniu ir politiniu aspektais.

Lentelė 35. Projekto tęstinumo užtikrinimas svarbiausiais aspektais

Projekto tęstinumas	Veiksmai tęstinumui užtikrinti
Institucinis (teisinis)	Po projekto įgyvendinimo Pareiškėjas ir toliau įgyvendins savo tikslus, siekdamas bet kokiais būdais prisidėti prie tinkamų, atitinkančių galiojančius teisės aktus gyvenimo, kultūros, poilsio, rekreacijos, turizmo ir verslo aplinkos tinkamų sąlygų sudarymo Tauragės regiono gyventojams ir lankytojams.
Finansinis	Įgyvendinus projektą Pareiškėjas savo lėšomis užtikrins veiklos tęstinumą, sukurtos

infrastruktūros išlaikymą ir tinkamą jo funkcionavimą.

Organizacinis	Įgyvendinus projektą, Pareiškėjas užtikrins efektyvų sukurtos infrastruktūros naudojimą, nepertraukiamą, ilgalaikį ir technine bei ekonomine prasme pagrįstą nuolatinės veiklos vykdymą tikslinėms grupėms.
Projektinis	Teikiamas projektas yra tęstinė įvykdytų ir numatomų vykdyti kompleksinio Tauragės regiono sutvarkymo, infrastruktūros atnaujinimo, turizmo skatinimo, verslo aplinkos gerinimo ir investicijų pritraukimo bei socialinio-ekonominio skatinimo projektų veikla, kurios pasiekimų ir rezultatų tęstinio poveikio užtikrinimas yra Pareiškėjo prioritetas.
Politinis	Lietuvos Respublikos Konstitucijos 53 straipsnis numato, kad valstybė skatina kultūrą ir verslo aplinkos gerinimą. Šis projektas skirtas sociokultūrinio aktyvumo, poilsio, rekreacijos ir turizmo bei verslo aplinkos sąlygoms gerinti –vietos bendruomenei, todėl politiniu lygiu projekto tęstinumas bus užtikrinamas priimant Pareiškėjo tarybos sprendimus, kuriais bus siekiama išlaikyti ir gerinti esamą infrastruktūrą.

IX. IŠVADOS

Siekiant pritraukti didesnius regiono lankytojų srautus, labai svarbu pagerinti viešųjų paslaugų kokybę, patobulinti informacijos sklaidos ir rinkodaros paslaugas ir panaudoti tikslines priemones regioninio gyventojų aktyvumo (vietinio turizmo) skatinimo srityje. Traukos objektų informatyvus ženklavimas stimuliuoja didesnius lankytojų srautus ir kartu sparčiau privataus paslaugų sektoriaus plėtrą, užtikrina ilgalaikių darbo vietų kūrimą, sudaro sąlygas alternatyviai veiklai, sumažina vietinio turizmo veiklos sezoniskumą ir didina ilgalaikių darbo vietų skaičių, be to pritraukia daugiau regiono lankytojų. Patrauklūs aplinkos objektai ir efektyvi informacijos sklaida apie juos skatina turizmą, suteikia naujų idėjų, didina paslaugų ir produktų skaičių.

Nagrinėjant Tauragės rajono verslo plėtos ir gyventojų sociokultūrinių poreikių tenkinimo perspektyvas vienu iš esminių šią aplinką gerinančių veiksnių išskiriama turizmo, tame tarpe vietinio, sektoriaus plėtra. Turizmo sektoriaus plėtra Tauragės regione siejasi su Tauragės apskrities plėtos plano priemonėmis, tiek ir su Lietuvos siekais plėtoti turizmą.

Nors Tauragės regiono kraštas išsiskiria gamtiniais ir kultūriniais rekreaciniais resursais bei ilgametėmis vietinio turizmo vystymo tradicijomis ir turizmo sektorius rajone turi pakankamai didelį plėtos potencialą, tačiau kol kas jo plėtrą riboja tai, kad turizmo paslaugų spektras ir kokybė nepilnai tenkina nei Lietuvos, nei užsienio lankytojų. Sėkminga turizmo sektoriaus plėtra ir Tauragės regiono kaip patrauklaus vietinio ir užsienio turistinio regiono įvaizdis, priklauso ne tik nuo rinkodaros priemonių, bet ir nuo sugebėjimo sukurti patrauklų turizmo produktą – kompleksinę informacijos apie regiono traukos centrus sklaidą, pritaikant esamas viešąsias erdves ir objektus ir kitus turimus išteklius turizmo informacijos sklaidos reikmėms, gerinant infrastruktūrą bei didinant turizmo paslaugų pasiūlą kiekybiniu ir kokybiniu požiūriais.

Turizmo aplinkos gerinimas ir gausesnių regiono lankytojų srautų didinimas yra reikšmingas faktorius kuriant palankias sąlygas ir erdvę smulkaus ir vidutinio verslo plėtrai. Esminė turizmo produktų paklausos sąlyga – patrauklus viešosios turizmo infrastruktūros (turizmo maršrutų, trasų, takų) ir aptarnavimo paslaugų kompleksas. Turizmo maršrutų (trasų) infrastruktūros stoka ir per menka tokių paslaugų pasiūla regionuose – didžiausios kliūtys turizmo produktams konkuruoti užsienio turizmo rinkose. Kad būtų plėtojami turizmo produktai ir didinamas jų konkurencingumas, būtina ir toliau investuoti į viešąją infrastruktūrą ir ją gerinti, skatinti verslininkus teikti reikiamas paslaugas (apgyvendinimo, maitinimo, inventoriaus nuomos, aptarnavimo ir kitas) ir užtikrinti informacijos sklaidą.

1. Vertinant efektyviausius problemos sprendimo būdus, alternatyvų kokybinis ir kiekybinis vertinimas išskyrė projekto įgyvendinimą pilna apimtimi kaip geriausią problemos sprendimo būdą.
2. Projekto įgyvendinimo rezultate bus pasiekti Nacionalinės, regioninės ir vietos lygmens strategijose nustatyti tikslai, uždaviniai bei numatytos priemonės. Projektas taip pat atitinka bei prisideda prie 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 5.4.1-LVPA-R-821 „Savivaldybės jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų informacinės infrastruktūros plėtra“.
3. Projekto tikslui įgyvendinti pasirinktos ekonomiškai efektyviausios veiklos ir didžiausią ekonominę-socialinę vertę kuriančios priemonės. Projektas yra realus, pamatuotas ir kuriantis ilgalaikius teigiamus rezultatus. Projektas yra gyvybingas ir kuriantis ilgalaikį teigiamą poveikį vietos bendruomenei bei kitoms suinteresuotoms grupėms.
4. Savivaldybės administracijos projektų vykdymo patirtis rodo pakankamą žmoniškųjų išteklių kiekį ir kompetenciją įgyvendinant projektus.
5. Numatoma, kad Savivaldybės administracija, kaip pareiškėjas, užtikrins projekto įgyvendinimą ir pasiektų rezultatų tęstinumą strateginiu ir operaciniu aspektu.

Pateikiamas projekto pasekmių ir poveikio įvertinimas, įrodantis teigiamas įgyvendinto projekto ilgalaikes pasekmes ir poveikį Tauragės regiono turizmo plėtrai, gyventojų užimtumui didėti ir skatins socialinę ir ekonominę regiono plėtrą. Svarbiausios projekto pasekmės:

- Naujos turizmo trasų ženklavimo infrastruktūros sukūrimas – įrengta turizmo ženklavimo infrastruktūra užtikrinanti turistų bei lankytojų informuotumą apie turizmo maršrutuose ir turizmo trasose esančias lankytinas vietas;
- Infrastruktūros sukūrimas sąlygos Tauragės regiono turizmo potencialo didėjimą, taip sudarant palankias sąlygas smulgio ir vidutinio verslo paslaugų sektoriaus vystymuisi, pritraukiant į turistinių trasų poveikio zonas naujas komercines veiklas.

PROJEKTO DUOMENŲ SUVESTINĖ

Eil.Nr.	Projekto rodiklis	
1.	Projekto pavadinimas	„Savivaldybes jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų infrastruktūros plėtra Tauragės regione“
2.	Projekto biudžetas, Eur	466.925,52 Eur
3.	Prašomas finansavimas, Eur	396.886,69 Eur
4.	Projekto įgyvendinimo vieta	<p>Projektą numatoma įgyvendinti modernizuojant dviračių ir vandens trasų ženklavimo infrastruktūros objektus Jurbarko, Tauragės, Šilalės ir Pagėgių savivaldybių teritorijose.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Panemunio nacionalinė (Kaunas-Klaipėda-Nida) – Jurbarko ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa); ▪ Karšuvos žiedas – Jurbarko, Tauragės, Šilalės ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa); ▪ Rytų Karšuva – Tauragės ir Jurbarko savivaldybės (dviračių trasa); ▪ Jūros upė – Tauragės, Šilalės ir Pagėgių savivaldybės (vandens trasa) ▪ Velo Hansa – Tauragės ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa); ▪ Juodoji miško – Jurbarko ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa); ▪ Šilalė-Laukuva-Skaudvilė-Tauragė – Jurbarko, Tauragės ir Šilalės savivaldybės (dviračių trasa); ▪ Panemunio alternatyvioji – Jurbarko ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa); ▪ Didkiemis-Tauragė – Tauragės ir Šilalės savivaldybės (dviračių trasa); ▪ Šilalė-Tauragė – Tauragės ir Šilalės savivaldybės (dviračių trasa).
5.	Viešoji paslauga, kurios kokybės gerinimui skirtas investicijų projektas	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Regioninio turizmo ir verslui palankios aplinkos skatinimas;
6.	Projekto tikslas	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tauragės regiono turistinio potencialo ir patrauklumo didinimas kompleksiskai užtikrinant turistų bei lankytojų informuotumą apie turizmo maršrutuose ir turizmo trasose esančias lankytinas vietas, kartu sudarant palankias sąlygas turizmo paslaugų sektoriaus plėtrai.
7.	Projekto uždavinys	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Atlikti turizmo trasų ženklavimo infrastruktūros modernizavimo darbus, įrengiant ženklavimo infrastruktūros objektus Tauragės regiono dviračių ir vandens trasose (maršrutuose)
8.	Projekto veiklos	<p>Turizmo ženklavimo infrastruktūros objektų įrengimas šiose turizmo trasose:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Panemunio nacionalinė (Kaunas-Klaipėda-Nida) – Jurbarko ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa); ▪ Karšuvos žiedas – Jurbarko, Tauragės, Šilalės ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa); ▪ Rytų Karšuva – Tauragės ir Jurbarko savivaldybės (dviračių trasa); ▪ Jūros upė – Tauragės, Šilalės ir Pagėgių savivaldybės (vandens trasa)

Eil.Nr.	Projekto rodiklis	
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Velo Hansa – Tauragės ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa); ▪ Juodoji miško – Jurbarko ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa); ▪ Šilalė-Laukuva-Skaidvilė-Tauragė – Jurbarko, Tauragės ir Šilalės savivaldybės (dviračių trasa); ▪ Panemunio alternatyvioji – Jurbarko ir Pagėgių savivaldybės (dviračių trasa); ▪ Didkiemis-Tauragė – Tauragės ir Šilalės savivaldybės (dviračių trasa); ▪ Šilalė-Tauragė – Tauragės ir Šilalės savivaldybės (dviračių trasa).
9.	Projekto rezultatas (stebėsenos rodiklis)	(P.N.817) Įrengti ženklinimo infrastruktūros objektai – 990 vnt.
10.	Projekto įgyvendinimo trukmė	24 mėnesiai (2017/07-2019/06)
11.	Projekto pareiškėjas	Jurbarko rajono savivaldybės administracija
12.	Projekto partneris (-iai)	Tauragės rajono savivaldybės administracija Šilalės rajono savivaldybės administracija Pagėgių rajono savivaldybės administracija

Šiame darbalapyje prašytume nurodyti prielaidas bei tarpinius skaičiavimus.
Pildydami alternatyvų darbalapius, naudokite nuorodas į šį darbalapį.
Esant poreikiui, galite susikurti daugiau pagalbinių darbalapių.

A1			Kaina, Eur			Grafikas			
	su PVM	Koef.	be PVM	PVM	su PVM	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
Zemė		1,000	-	-	-	-	-	-	-
Nekilnojamasis turtas		1,000	-	-	-	-	-	-	-
Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai	374.470	1,000	309.479	64.991	374.470	93.617	187.235	93.617	-
Įranga, įrenginiai ir kt. turtas	87.846	1,000	72.600	15.246	87.846	21.962	43.923	21.962	-
Projekto vykdymas		1,000	-	-	-	-	-	-	-
Informavimas		1,000	-	-	-	-	-	-	-
Netiesioginės išlaidos	4.610	1,000	3.810	800	4.610	1.152	2.305	1.152	-
Iš viso:	466.926		385.889	81.037	466.926	116.731	233.463	116.731	-

466.925,52

A2			Kaina, Eur			Grafikas			
	su PVM	Koef.	be PVM	PVM	su PVM	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
Zemė		1,000	-	-	-	-	-	-	-
Nekilnojamasis turtas		1,000	-	-	-	-	-	-	-
Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai	460.598	1,000	380.659	79.938	460.598	115.149	230.299	115.149	-
Įranga, įrenginiai ir kt. turtas	108.051	1,000	89.298	18.753	108.051	27.013	54.025	27.013	-
Projekto vykdymas		1,000	-	-	-	-	-	-	-
Informavimas		1,000	-	-	-	-	-	-	-
Netiesioginės išlaidos	5.743	1,000	4.747	997	5.743	1.436	2.872	1.436	-
Iš viso:	574.392		474.704	99.688	574.392	143.598	287.196	143.598	-

Po

Prieš

Rodikliai	Alternatyvos			Alternatyvos			Alternatyvos			
	A1	A2	A3	A1	A2	A3	A1	A2	A3	A3
Investicijų vertė, Eur	-466.926	-574.392	-	-466.926	-574.392	-	-	-	-	-
Finansinė grynoji dabartinė vertė investicijoms – FGDV(I), Eur	-461.645	-567.902	-	-461.645	-567.902	-	-	-	-	-
Finansinė vidinė grąžos norma investicijoms – FVGN(I), %	-17,03%	-17,03%	Nėra reikšmės	-17,03%	-17,03%	Nėra reikšmės	-	-	-	-
Finansinė modifikuota vidinė grąžos norma investicijoms - FMV	-13,44%	-13,44%	Nėra reikšmės	-13,44%	-13,44%	Nėra reikšmės	-	-	-	-
Finansinis naudos ir išlaidų santykis - FNIS	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finansinis gyvybingumas (realiaja išraiška)	Taip	Taip	Taip	Taip	Taip	Taip	-	-	-	-
Finansinė grynoji dabartinė vertė kapitalui – FGDV(K), Eur	-84.377	-103.802	-	-84.377	-103.802	-	-	-	-	-
Finansinė vidinė grąžos norma kapitalui – FVGN(K), %	-8,71%	-8,71%	Nėra reikšmės	-8,71%	-8,71%	Nėra reikšmės	-	-	-	-
Finansinė modifikuota vidinė grąžos norma kapitalui - FMVGN	-4,66%	-4,66%	Nėra reikšmės	-4,66%	-4,66%	Nėra reikšmės	-	-	-	-
Projekto Ekonominė Grynoji Dabartinė Vertė (EGDV), Eur	130.468	51.455	0	130.468	51.455	0	-	-	-	-
Projekto Ekonominė Vidinė Grąžos Norma (EVGN), %	24,98%	11,01%	Nėra reikšmės	24,98%	11,01%	Nėra reikšmės	-	-	-	-
Ekonominis naudos ir išlaidų santykis (ENIS)	1,351	1,098	-	1,351	1,098	-	-	-	-	-

Rodikliai	A1			A2			A3			
	Prieš	Po	Proc.	Prieš	Po	Proc.	Prieš	Prieš	Po	Proc.
Investicijų vertė, Eur	-466.926	-466.926	-	-574.392	-574.392	-	-	-	-	-
Finansinė grynoji dabartinė vertė investicijoms – FGDV(I), Eur	-461.645	-461.645	-	-567.902	-567.902	-	-	-	-	-
Finansinė vidinė grąžos norma investicijoms – FVGN(I), %	-17,03%	-17,03%	-	-17,03%	-17,03%	-	Nėra reikšmės	-	Nėra reikšmės	-
Finansinė modifikuota vidinė grąžos norma investicijoms - FMV	-13,44%	-13,44%	-	-13,44%	-13,44%	-	Nėra reikšmės	-	Nėra reikšmės	-

Finansinis naudos ir išlaidų santykis - FNIS	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finansinis gyvybingumas (realiųjų išraiška)	Taip	Taip	-	Taip	Taip	-	Taip	0	Taip
Finansinė grynoji dabartinė vertė kapitalui – FGDV(K), Eur	-84.377	-84.377	-	-103.802	-103.802	-	-	-	-
Finansinė vidinė grąžos norma kapitalui – FVGN(K), %	-8,71%	-8,71%	-	-8,71%	-8,71%	-	Nėra reikšmės	-	Nėra reikšmės
Finansinė modifikuota vidinė grąžos norma kapitalui - FMVGN	-4,66%	-4,66%	-	-4,66%	-4,66%	-	Nėra reikšmės	-	Nėra reikšmės
Projekto Ekonominė Grynoji Dabartinė Vertė (EGDV), Eur	130.468	130.468	-	51.455	51.455	-	0	0	0
Projekto Ekonominė Vidinė Grąžos Norma (EVGN), %	24,98%	24,98%	-	11,01%	11,01%	-	Nėra reikšmės	0,00%	Nėra reikšmės
Ekonominis naudos ir išlaidų santykis (ENIS)	1,351	1,351	-	1,098	1,098	-	-	-	-

